Tarkan'IN

YARATICISI

SEZGİN BURAK

HAYATI VE ESERLERİ

Yazan: Türkay Burak

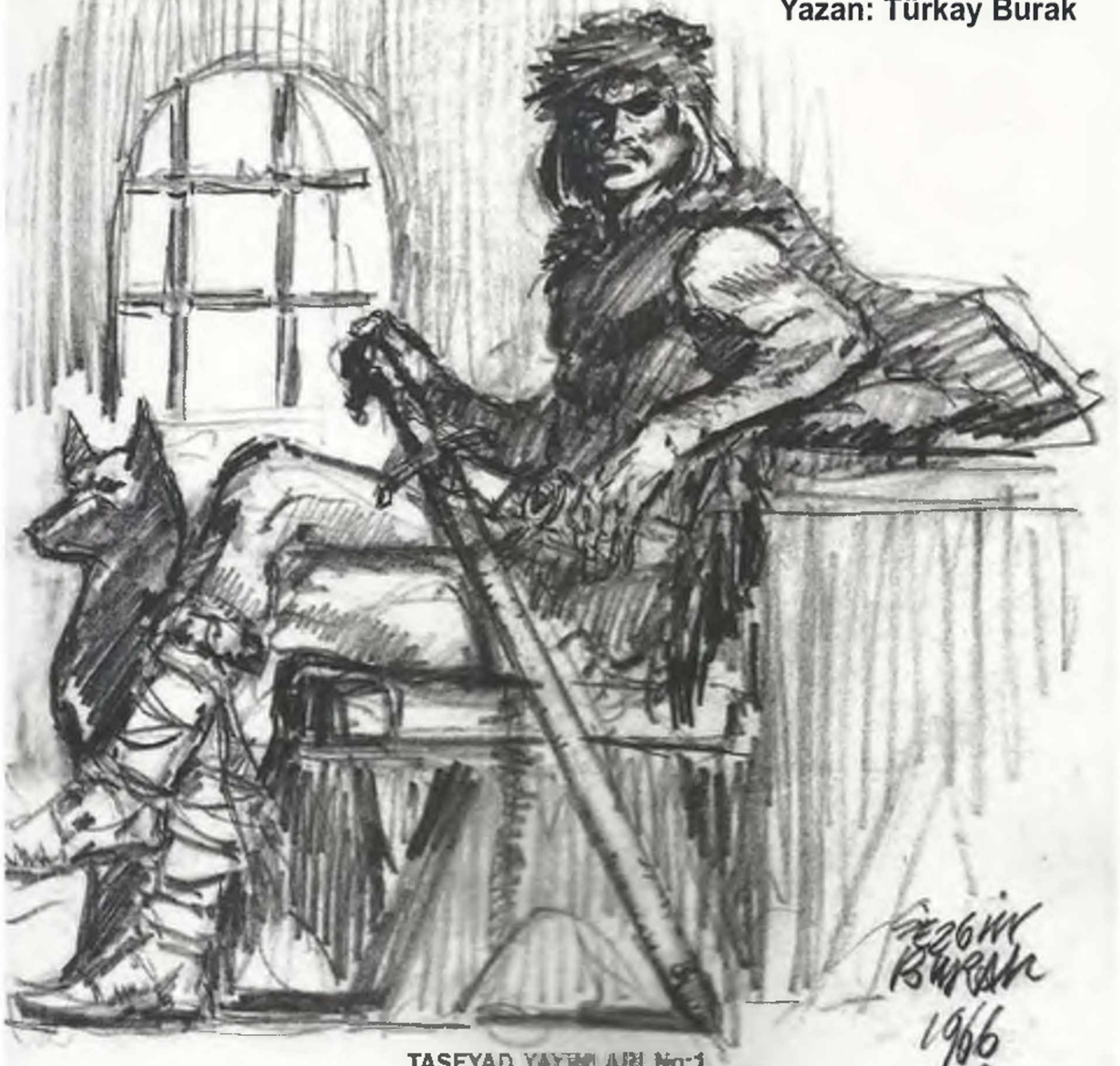

TASEYAD YAYINLARI No:1
2009

TARKAN´ın Yaratıcısı
Sezgin Burak´ın Hayatı ve Eserleri

Türkay BURAK

TASEYAD
Tarkan Çizgiromanını ve Sezgin Burak'ın Eserlerini Yaşatma Derneği Yayınları

No: 1

TASEYAD Yayınları No:1

Tarkan´ın yaratıcısı Sezgin Burak Hayatı ve Eserleri

Yazan : **Türkay BURAK**

Birinci Basım : Mart 2009
Editör : Tan Burak tan.burak@tarkan.com.tr
Kapak Tasarımı : Hakan Kürklü, hakankurklu60@gmail.com

Yayıncı : TASEYAD, Tarkan Çizgiromanını ve Sezgin Burak'ın Eserlerini Yaşatma Derneği, Havacılar Sitesi C-Blok No:67 Basınköy Florya BAKIRKÖY / İSTANBUL
Telefon : (212) 598 67 97

Yazışma Adresi : P.K. 2 Basınköy / İSTANBUL

E-Posta: bilgi@taseyad.org
Internet Sitesi: www.TASEYAD.org

Baskı : TÜRKMENLER Matbaacılık Ltd.Şti. Gümüşsuyu Cad. Maltepe Mah. No:16-18 TOPKAPI İSTANBUL
Telefon : (212) 674 71 61-62

ISBN : 978-605-60383-0-3

© 2009 TASEYAD "Tarkan Çizgiromanını ve Sezgin Burak'ın Eserlerini Yaşatma Derneği"

Sezgin Burak'ın Eserlerinin Her Hakkı sanatçının ailesine aittir.
Yazılı izin alınmadan hiçbir şekilde kullanılamaz.

Bu kitabın tüm yayın hakları TASEYAD "Tarkan Çizgiromanını ve Sezgin Burak'ın Eserlerini Yaşatma Derneği"ne aittir. Derneğin yazılı izni alınmaksızın kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, kopyalanamaz ve çoğaltılamaz. Arka kapak iç yüzeyinde Kitap Seri Numarası, Dernek Kaşesi, Yetkilinin İmzası ve Bağış Yapana ait bilgiler bulunmalıdır. Lütfen kontrol ediniz.

Kitabın Yazan TÜRKAY BURAK (LENGER) Kimdir?

1936 Denizli doğumludur.

Babasının memuriyeti dolayısıyla henüz kırk günlükken tren vagonunda kurulan bir salıncakta seyahat etmek ile başlayan hayatı II.Cihan Harbı çıkana değin Zonguldak Amasra'da devam etmiştir. Harbin bittiği yıllarda doğduğu şehre geri dönmüş, ilkokula orada başlamış ve İzmir Dumlupınar İlkokulu'nda bitirmiştir. İki sene İzmir Kız Lisesi'nde başarıyla okumuş, yine doğum yeri Denizli'ye donerek Ortaokulu Denizli Lisesi'nde bitirmiştir. Lise I.sınıfı İstanbul Kız Lisesi'nde okumuş, o donem dört seneye çıkarılan lise eğitimini Denizli Lisesi'nde (Koca Mektep'te) tamamlamak nasip olmuştur.

Üniversite eğitimini İstanbul Çapa Yüksek Öğretmen Okulu ile birlikte İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi İngiliz Filolojisi ve Coğrafya Bölümü'nde tamamlamıştır. Mecburi hizmeti dolayısıyla Bingöl Lisesi'ne tayini çıkmışsa da mezuniyet tezini hazırladığı hocası Prof.Berna Moran'ın isteği ile Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olmuş ancak Ressam Sezgin Burak'la hayatını birleştirince Erzurum Üniversitesi'nden ayrılmak durumunda kalmıştır.

İngilizce, Fransızca ve İtalyanca dillerini iyi derecede bilen Türkay Burak, eşinin resim ve çizgiroman çalışmaları dolayısıyla bulundukları Avrupa şehirlerinde, çeşitli eserlerden yaptığı çevirilerle kendisine destek olmuştur. Mine, Tarkan ve Tan Burak'ın annesi olan Türkay Burak, Bolkar ve Sezgin adında iki de torun sahibidir. Doğum yeri olan Denizli ile her zaman iftihar etmekte ve bu şehir ve insalarıyla olan bağlarını herzaman devam ettirmektedir.

ÖNSÖZ

"Kitap hazır!"

Bu cümleyi oğlum TAN'dan duymak için altı aya yakın bir süre beklememiz gerekti. Aslında çok daha öncesi de var. 2007 yılında Adapazarı Büyükşehir Belediyesi'nden gelen bir telefon herşeyin yeniden başladığı tarih oldu. Adapazarı Büyükşehir Belediyesi "Sezgin Burak'a Saygı Günü" için bizi göreve davet ederek bu kitabın hazırlanmasına kadar uzanacak bir süreci başlatmış oldu. Etkinlik için düşünülen sergi, bizim için de uzun yıllardır böyle bir çalışmanın gerekeceği inancıyla özenle muhafaza ettiğimiz Sezgin Burak arşivinde derinlemesine bir araştırma yapma gereğini oluşturdu. Sergi için seçilen eserlerin dijital ortama aktarılması ve tablolara dönüştürülmesi çalışması vefakar Adapazarlı hemşehrilerimizin büyük desteğiyle gerçekleşmiştir. Bu önsözü, bu tarihi organizasyonda emeği geçen herkese teşekkür etmek için çok güzel bir fırsat olarak görüyoruz. Sezgin Burak'ın tüm hemşehrilerine en içten teşekkürlerimizi sunmak isteriz.

2007 yılında Adapazarı'nda başlayan yeni yolculuğumuz, aynı yıl Bodrum'da ve 2008 yılında da Denizli'de devam etti. Buralardaki etkinliklerimiz de yetkililerin ve sayın halkımızın çok büyük ilgisi ile karşılandı. Mutluluğumuz ve şükran duygularımız sonsuzdur.

Tabi bu etkinlikler beraberinde pek çok yeni fikirleri de getirdi. Bunlardan en önemlisi aile olarak başlanılan çalışmaların sayısı arttıkça ve çeşitlendikçe gerek organizasyon anlamında gerekse konunun manevi boyutu nedeniyle çalışmaların artık kurumsallaşmaya doğru gitmesi gerektiğiydi. Bu nedenle Kasım 2008'de derneğimiz TASEYAD'ı kurduk. Ümid ediyoruz ki bu dernek Sezgin Burak'ın eserlerini layık olduğu şekilde sevenlerine yeniden ulaştırmak için uygun ortamı sanatçıyı ve eserlerini sevenlerin desteği ve ilgisiyle tekrar yaratacak. Günümüzde hemen her faaliyetin ticarileştiği, sponsor olmadan neredeyse hiçbir organizasyonun yapılamadığı bir ortamda bu derneğin ve çalışmalarının yepyeni bir örnek oluşturacağına inanıyoruz. Halkımızın ilgisinin hiçbir sponsorun desteği ile mukayese edilemeyecek kadar büyük ve değerli olduğunu düşünüyor ve eserleri yaşatma mücadelemizde bizleri asla yalnız bırakmayacağını biliyoruz.

Bu kitap kadirşinas halkımıza karşı yerine getirmek durumunda olduğumuz Teşekkür borcumuzun somut bir ifadesi ve onlar için hazırladığımız ilk armağanımızdır.

Sezgin Burak okurlarının ona sağlığında yazdıkları yüzlerce mektupta, bizlere gelen e-posta mesajlarında, internet sitelerimizde ve sergilerimizin ziyaretçi defterlerinde ifade ettikleri şekilde; kitaplıklarının baş köşesinden asla indirmedikleri, küçük yaşlarında arkadaşları arasında elden ele dolaştırdıkları, macerasını ilk okuyan kişi olmak için bakkalın kapısında bekledikleri TARKAN dergisi gibi merakla okuyacaklarına inanıyoruz.

Kitabı TARKAN ve Sezgin Burak sevenlere ulaştırmamızı mümkün kılan TASEYAD'ın değerli Kurucularına ve Üyelerine teşekkür ve şükranlarımızla...

SEZGİN BURAK VE ÇİZGİ KAHRAMANLARI

(Tarkan ve Kurt'u, Alibey Amca Hüdaverdi, SEZGİN BURAK, Pırtık, Çoban Çantası, El-Cougar ve Puma'sı)

İÇİNDEKİLER

KAFKASYA'DAN GÖÇ VE ADAPAZARI'NDAKİ ÇOCUKLUK YILLARI..... 1

İLK KARİKATÜRÜ VE "AKADEMİ"YE BAŞLANGIÇ..... 7

AKADEMİ'DE TİYATRO DENEMELERİ..... 15

BAB-I ALİ'DE GAZETECİ KARİKATÜRİSTLİK VE RESSAMLIK DÖNEMİ..... 16

ANKARA ORDUEVİ'NDE ASKERLİK YILLARI VE EVLİLİK..... 23

İÇ DEKORASYON'DAN RESSAMLIĞA KESİN DÖNÜŞ..... 29

İSTANBUL'DA YENİ İŞ ARAYIŞLARI VE HAYAT MECMUASINA GİRİŞ..... 31

YASSIADA DURUŞMALARI..... 39

İSTANBUL REKLAM VE SEZGİN BURAK'IN REKLAMCILIK ALANINDAKİ ÇALIŞMALARI..... 40

LEVENT'TE AT ARABASI SIRTINDA EV TAŞIMA..... 44

BİZİMKİLER'İN (HÜDAVERDİ, PIRTIK VE ALİBEY AMCA İLE DİĞER TİPLERİN) YARATILIŞI..... 46

AİLENİN İLK ARABASI VE BASINKÖY'E TAŞINMA..... 54

MİLANO'YA GİDEN YOL (İTALYA'DAKİ ÇALIŞMA YILLARI)..... 58

TARKAN'IN YARATILIŞI....66
TARKAN İSMİ HAKKINDA....70
TARKAN'IN GÜNLÜK YAYINI BAŞLIYOR....76
TARKAN VE SEZGİN BURAK'A TRANSFER TEKLİFİ....84
TARKAN'IN MACERALARININ LİSTESİ....87
TARKAN FİLMLERİ....88
TARKAN DERGİSİ... "ÇARŞAMBA GÜNLERİ ÇIKAR"....96
TARKAN'IN EN HEYECANLI MACERASI....98
GERÇEK "TARKAN" VE "TAN" DOĞUYOR....100
TARKAN'I YAZAN VE ÇİZEN "SEZGİN BURAK"....103
BİRKAÇ KÖTÜ ANI....114
SEZGİN BURAK'IN DESENLERİYLE İNCE MEMED....120
SEZGİN BURAK'IN RESİMLERİYLE YAŞAR KEMAL'İN AĞRI DAĞI EFSENESİ ROMANI....131
BİZİMKİLER (HÜDAVERDİ) FİLM OLUYOR!....133
SEZGİN BURAK'IN SON YARATTIĞI KAHRAMANI: ÇOBAN ÇANTASI....137
TARKAN'IN SON MACERASI: MİLANO'YA GİDEN YOL....140
YARIM KALMIŞ EN SON TARKAN ÇİZİMİ....144
SEZGİN BURAK'IN ARDINDAN....147

SON

Kafkasya'dan Göç ve Adapazarı'ndaki Çocukluk Yılları

Sezgin Burak, 1900'lerin ilk yıllarında Kafkasya'dan Anadolu'ya göç eden ve Adapazarı'na yerleşen altı çocuklu bir ailenin dördüncü oğlu olarak 1935 yılında dünyaya gelir. Aile büyüklerinin aktardığına göre, Büyükbaba Aslan Bey, daha Anadolu'ya göç etmeyi düşünmedikleri yıllarda, evlenme çağına geldiğinde komşu köylerden birinde yerleşik zengin bir çiftlik sahibinin kızına gönül verir. Kızın ailesi Kafkasya'ya yerleşmiş Kırım Tatarları'ndandır. O zamanki evlenmeler genelde kızı kaçırmakla olageldiğinden Aslan Bey de bu yolu seçer. Yakın arkadaşlarından bu güzel kızı kaçırmak için kendisine yardımcı olmalarını ister.

Aslan Bey ve arkadaşları devrin pek çok Çerkez erkeği gibi ata binmekte ustadır. Planları, kızın yaşadığı çiftliği basıp, kızı bir battaniye ile sardıktan sonra Aslan Bey'in atının terkisine atmak ve hızla o köyden uzaklaşmaktır. Baskın herkes uykuda iken gece karanlığından faydalanılarak yapılacaktır. Aslan Bey ve arkadaşları gece olduğunda sessizce köye sızarlar. Kızın yaşadığı çiftliğe yıldırım hızıyla dalarlar ve evdekiler daha ne olduğunu anlamadan karanlıkta kızı sarıp sarmalayarak Aslan Bey'in atının üzerine atarlar. Aslan Bey atını doludizgin sürerek sevdiği kıza sahip olmanın sevinciyle köyden uzaklaşır ve baba evine gelir. Fakat eve gelip de kızı sardıkları battaniyeyi açtığında onu ve aileyi çok büyük bir sürpriz beklemektedir. Kaçırdıkları kız onun aşık olduğu Tatar kızı değil, onun kız kardeşidir. Fakat bu vakitten sonra yapılacak hiçbirşey yoktur, Aslan Bey çaresiz bu kızı eş olarak almaya mecburdur. Geri götürseler komşu köydekiler hepsini temizler! Sonuçta düğün dernek yapılır.

Gün gelir, Sezgin Burak'ın dedesi Aslan Bey, eşi Bike Hatun'u, ailesini ve köyündeki adamları ile hizmetkarlarını alarak Anadolu'ya göç eder ve Adapazarı'nda Akyazı'da bulunan Alaağaç köyüne yerleşir. Bu köye komşu olan Karaçalılık köyünde bir su değirmeni yaptırır. Su değirmenini Mudurnu Çayı'ndan köyüne açtırdığı kanal üzerine kurdurur. Her metresi için teker teker altın para sayarak bu kanalı açtırmıştır. İlk açıldığında içinden öküz arabasının geçeceği kadar geniş olduğu söylenen kanal şimdilerde sakin bir dere halinde hâlâ bu değirmene ulaşmaktadır. Aslan Bey ve ailesi Kafkasya'daki yaşantılarını bu yeni yerleştikleri köye de taşırlar. Alıştıkları toplum hayatını bu köyde tekrar kurarlar. Aslan Bey'in kızları bu köy yerinde tıpkı eski yurtlarındaki gibi hep özenli ve en şık Çerkez kıyafetleri ile dolaşırlar. Yaz aylarında Aslan Bey'in hanımı Bike Hatun (Sezgin Burak'ın babaannesi) kızları Melahat ve Nebahat Hanım'lar ile birlikte

başlarına birer şemsiye alıp Kuzuluk ile Aslan Beyin Değirmen'ı arasında yine o köylerde yerleşik diğer Kafkas kökenli ailelerle karşılıklı misafirliğe gıdıp gelirler.

Sezgin Burak, eşi ve çocuklarıyla birlikte sık sık doğup büyüdüğü Adapazarı Akyazı'da, Karaçalılık köyünde bulunan, ailenin "Değirmen" olarak adlandırdığı çiftliği ziyarete giderdi. Son yaz tatilinden İstanbul'a dönüş sırasında yine buraya uğrayıp yukarıdaki deseni çizmiştir. (1978)

Aslan Bey ve ailesinin Karaçalılık'ta oturduğu iki katlı değirmen evinin üst katı açık bir salon ve etrafında bu salona açılan birkaç odadan oluşmaktaydı. Bugün bu evin yerinde bulunan modern çiftlik evi gibi değildir. Alt katta halen banyo ve tuvaletin bulunduğu yerden ahşap bir merdivenle üst kata çıkılırdı. Gece olup tüm aile odalarına çekildiğinde ikinci kata çıkılan merdivenin başındaki ağır ahşap kapı kapatılarak bir bakıma güvenlik sağlanmış olurdu.

Sezgin Burak'ın doğduğu köyü ve çiftlik evini resmettiği yağlıboya tablosu (1978)

Aslan Bey'in oğlu Kerim Bey, Adapazarı'nın merkezinde oturan Şumnu'lulardan Hafız beyin kızı Fatma Hanım ile evlenir ve altı erkek çocukları olur. Aslan Bey'in geniş ailesi, doğan torunlar ile birlikte daha da büyür ve böylece hepbirlikte Akyazı'nın Karaçalılık köyündeki geniş topraklarda yaşamlarını sürdürürler. Kerim Bey ve Fatma Hanım'ın dördüncü erkek çocuğu olarak 1935 yılında doğan Sezgin Burak kardeşleri ile birlikte Akyazı'da bulunan ilkokulda öğrenim görür. Köyden Akyazı'ya yapılan zorlu yürüyüşler kimi zaman oldukça maceralı geçmektedir.

Solda; Sezgin Burak, Adapazarı'ndaki çocukluk yıllarında bisiklete binerken (1949)

Kardeşler birlikte bazen bisikletle bazen de yayan olarak okula gidip gelirler. Arada sırada da akrabalarını görmek üzere köylerinden Adapazarı şehir merkezine hep birlikte yoculuk ederler. Bisikletle yapılan bu yolculuklar oldukça uzun sürdüğünden yol üzerinde gece konaklamaları da gerekmektedir. O günlerin koşullarında konaklanacak tek yer han benzeri mekanlardır. Bu hanlarda kalanlar çoğunlukla atlarıyla, develeriyle seyahat eden tüccarlardır. Bu tüccarlar arasında da gerek rekabetten gerekse kişisel husumetlerden zaman zaman kavga da çıkmaktadır. Sezgin Burak, ağabeyleri ve kardeşleriyle konakladığı bu hanlardaki kavgalara da sıkça şahit olarak çok maceralı günler yaşar. Çocuk yaşta şahit olduğu bu sahneler ileride TARKAN'ın maceralarını yazıp çizerken yeniden hafızasında canlanacak ve okurların soluksuz takip ettikleri heyecanlı serüvenlere dönüşecektir.

TARKAN'ın dövüş sırasında kullandığı ünlü 'Kesme Tokadı' belki de Sezgin Burak'ın gençliğinde şahit olduğu han kavgalarında gördüğü bir dövüş stiliydi.

Sezgin Burak'ın sanatçı ve yaratıcı karakterinin oluşumunda, Akyazı Karaçalılık köyündeki tabiat ortamında yaşadığı hareketli çocukluk döneminin etkisi olduğu kadar sahip olduğu büyük aile ortamının ve de özellikle babaannesi Bike Hatun'un onlara gösterdiği özel ilginin katkısı göz ardı edilemez.

Babaanne Bike Hatun, torunlarını bahçede veya evin salonunda bir araya toplar, onlara el çabukluğu ve marifetiyle hiç makas kullanmadan kağıttan atlar yapar, bir yandan da ailenin Kafkasya'daki dönemlerinde yaşadıklarını onlara hikayeler masallara dönüştürerek anlatırmış. Böylece torunlarına ailenin terk etmek zorunda kaldığı toprakları, içlerindeki Kafkasya özlemini ve Kırım'dan Türkiye'ye nasıl geldiklerini öğretirmiş. Babaannenin etrafında toplanan çocuklar onu hayranlıkla izler ve örnek alıp kendilerince kağıttan oyuncaklar yaparlarmış. Sezgin Burak'ın özellikle At figürlerindeki kuvvetli çizimlerini onun Bike Hatun gibi sanat yeteneği olan bir babaanneye sahip olmasına bağlamak hiç de yanlış olmayacaktır. Bike Hatun'un torunlarına anlattığı bu büyük Çerkez ailesinin Kafkasya'da başından geçen olaylar Sezgin

Burak tarafından TARKAN'ın senaryolarında bir şekilde harmanlanarak okuyuculara aktarılmıştır. TARKAN'ın en heyecanlı ve en sevilen maceralarından GÜMÜŞ EYER'de bu aile hikayelerinden pek çok motif yer almaktadır. Esere adını veren GÜMÜŞ EYER, Sezgin Burak'ın babası Kerim Bey'in bizzat bindiği, atlarının koşumlandığı eyerden başkası değildir. Kerim Bey, Kafkasya'dan gelirken beraberinde bu eyeri de getirir.

Sezgin Burak, sol kolunda oğlu TARKAN, sağ kolunda küçük oğlu TAN olduğu halde TARKAN filmlerinde oynayan KURT CAN ile birlikte babası Kerim Bey'in Kafkaysa'da kullandığı GÜMÜŞ EYER'le bir röportaj için fotoğraf çekiminde. (1971)

Kostok kanlı kılıcını kınına koydu. Sadist kahkahası ve coşkun lugu geçmemişti.
HAH HAH HAA!.. İŞTE ALTARIN GÜMÜŞ EYERİ..SENELERCE BU EYERE SAHİP OLMAK İÇİN BEKLEDİM. HAH HAA!.
AMA, ARTIK GÜMÜŞ EYER BENİM ALTIMDA OLACAK. HAH HAA!..
Kostok Altar'ın atalarından kalma gümüş eyerini omuzladı.
HAYDİ, TOPARLANIN GERİYE DÖNÜYORUZ BU ZAFERİMİZİ BÜYÜK BİR ŞÖLENLE KUTLUYACAĞIZ. ATLARA BİNMEDEN BÜTÜN KALEYİ ATEŞE VERİN!.
Kostok ve adamları kulübeden çıktılar. Akıllı çocuk ise hala densetle içeri bakıyor.
KOSTOK GÜMÜŞ EYERİDE ALDI. FAKAT!.. KADIN KIMILDIYOR ÖLMEMİŞ DAHA !...

TARKAN'ın babası Kumandan ALTAR'ın kalesini basarak onu ve tüm ailesini katleden Alan Beyi KOSTOK'un GÜMÜŞ EYER'ini ele geçirdiği TARKAN çizgiromanı sayfası.

Gümüş Eyer macerasında Tarkan'ın babası Altar ile Alan Beyi KOSTOK arasındaki mücadele de Sezgin Burak'ın dedelerinin yaşadığı köy ile bölgedeki diğer Çerkez ve Abhaza köyleri arasında yaşanan olaylara kimi yerlerde benzerlik göstermektedir. Bebek TARKAN'ı eteğinin altında saklayarak Kostok'un kılıcıyla can vermekten kurtaran sütanne

sahnesi de yine yaşanan bu gerçek olayların bir parçasıdır. Sezgin Burak'ın LAHUPHA'lar olarak adlandırılan büyük ailesine isim kaynağı olan da yine bu olaydır. (Lahupha; Etek altında saklanan manasındadır. Ailenin Çerkezce ünvanı da LOH'tur)

İlk Karikatürü ve "AKADEMİ"ye başlangıç

Sezgin Burak, ortaokulu Adapazarı'nın o tarihteki tek ortaokulu olan Merkez Ortaokulu'nda tamamlar. Bugün Adapazarı Büyükşehir Belediyesi'nin idari binası o tarihte ortaokul binası olarak kullanılmaktadır.

Sezgin Burak, Adapazarı Ortaokulu'ndaki sınıf arkadaşlarıyla (1952)

Onun sanata olan ilgisi ve yeteneği henüz ortaokul yıllarındayken kendisini belli etmiştir. En başarılı olduğu ders kuşkusuz resim dersidir ve bu yeteneği resim öğretmeninin de dikkatini çekmiştir. Resim öğretmeni, günümüzün ünlü ses sanatçısı Ayşegül Aldınç'ın annesinden başkası değildir. Öğretmeni bayan ALDİNÇ. Sezgin Burak'ın ailesi ve yakın çevresi dışında ondaki resim yeteneğini fark eden ilk kışı ve onun hayatındaki ilk resim öğretmeni olmuştur. Sezgin Burak, ortaokul son sınıftayken okulun

tiyatro grubu için bir sahne dekoru hazırlar ve bu çalışmasının karşılığında aldığı para onun sanatçı olarak ilk kazancı olur.

Sezgin Burak, Adapazarı Ortaokulu'ndan iki sınıf arkadaşıyla okul bahçesinde. (1951)

İlk karikatür çalışması da yine henüz ortaokul yıllarında ülkemizdeki çocuk dergiciliğinin önemli kilometre taşı olan DOGAN KARDEŞ dergisinde yayınlanır.

Sezgin Burak'ın Doğan Kardeş dergisinde yayınlanan ilk karikatürü Sn.Dr.Yalçın Ergir'in internet sitesinden alınmıştır. (Teşekkürlerimizle...)

Bu karikatür, zamanın Hindistan devlet başkanı PANDİT NEHRU'nun Türk çocuklarına armağan ettiği yavru fil MOHİNİ ile ilgilidir. DOĞAN KARDEŞ, yavru filin ülkemize getirilişi ve onun Ankara Atatürk Orman Çiftliği'ndeki yeni barınağına yerleştirilene kadar İstanbul ve Ankara'da halka tanıtılmasını konu eden özel bir sayı yayınlamıştır. Sezgin Burak da, zamanın diğer çocukları ve hatta büyükleri gibi bu fili çok merak eder ve hayatında belki birkaç kare resmini ancak görebildiği bu canlıyı Türk çocuklarının coşkulu karşılamaları içerisinde hayal ederek bu karikatürü hazırlar, Doğan Kardeş'e gönderir. Derginin o zamanki yetkilileri "Sezgin Burak kardeşin karikatürü" notuyla yayınladıkları bu karikatürün ileride Türk karikatür ve çizgiroman sanatının en ünlü isimlerinden birisi olacağını elbette bilmemektedirler.

Sezgin Burak, ortaokuldan sonra °Akademi'nin (o zamanki adıyla D.G.S.A. Devlet Güzel Sanatlar Akademisi, şimdiki adıyla Mimar Sinan Üniversitesi) resim bölümüne kaydolur. Akademi'nin o tarihlerde Lise dengi olarak açılmış bir Resim Bölümü bulunmaktadır.

Sezgin Burak (sol başta), annesi Fatma Hanım, babası Kerim Bey,
ağabeyleri Aytekin Burak (sol arkada), Aslan Burak (arkada ortada), İlhan Burak (arkada sağda),
kardeşleri Ersin Burak (önde ortada) ve Soner Burak ile (önde sağda)

Sezgin Burak, ortaokul yıllarında annesi Fatma Hanım, babası Kerim Bey ve ağabey ve kardeşleri ile birlikte Adapazarı'nda Semerciler Mahallesinde oturmaktadır. Lise öğrenimi için İstanbul'a geldiğinde annesi Fatma hanım onun eğitim masraflarını karşılamak amacıyla kendi babasından kalan bu evi kiraya verir ve tüm aile yeniden baba Kerim Bey'in Akyazı'nın Karaçalılık köyündeki Değirmen Evi'ne yerleşir. Değirmen evi derenin tam üzerine iki kat olarak inşa edilmiş, yüksek tavanlı, dar uzun pencereli, geniş ve büyük bir taş binadır. Oldukça da geniş ve yeşillikler içerisinde bir bahçesi vardır

Annesi Fatma hanımın Adapazarı'nın merkezinde bulunan evinden gelen kira geliri sayesinde Sezgin Burak İstanbul'daki eğitiminin başlarında pek sıkıntı çekmez Ancak bu destek şehirde okumanın maliyetini karşılamak için pek de yeterli değildir. Akademi'de eğitimini sürdürürken bir yandan da para kazanmak için uygun bir iş aramaya başlar İlk olarak hediyelik eşyalar imal eden bir atölyede alçıdan biblolar boyama işini bulur. Bu dönemde Üsküdar'da çok bakımsız bir evde kiracı olarak kalmaktadır. Ev o kadar eskidir ki üst katlarını baykuşlar mesken tutmuştur. Baykuşların sesleri henüz 14-15 yaşlarında hayata tutunmaya çalışan Sezgin Burak'ı oldukça etkiler ve korkutur. Akademi'nin resim bölümünde lise eğitimini tamamladığı sıralarda okulun hemen karşısında, Fındıklı'nın üst taraflarında Tevfik BOZBEY'in pansiyonuna yerleşir. Yüksek öğrenimini bitirene kadar Tevfik Bey'in pansiyonunda kalır.

Sezgin Burak ve öğrenciliğinde ev sahibi olan Tevfik Bozbey, Ataköy Motelleri'nde bir yaz akşamı yürüyüşünde. (1973)

Tevfik Bey, İstanbul'un ünlü Fransız okullarından Saint Benoit Lisesi'nde öğrenim görmüş, tam bir İstanbul beyefendisi ve çok kültürlü bir insandır. Ancak o da talihsiz günlerin ardından iş adamlığı ile sahip olduğu servetini kaybeder. Eşi ve kızları da onu

bu durumun sorumlusu tutarak terkeder ve yalnız bırakırlar. Tek başına kalan Tevfık bey artık elinde tutabildiği bu son mülkünün odalarını Akademi'li öğrencilere kiralayarak geçimini sürdürmektedir. Sezgin Burak da onun kiracısı olan bu öğrencilerden birisidir. Tevfık beyin pansıyonunda artık daha rahat etmiştir. Bir yandan da Akademi'deki yüksek öğrenimine başarıyla devam etmektedir. Tevfık bey ile Sezgin Burak'ın ev sahibi – kiracı olarak başlayan tanışmaları ilerleyen yıllarda yakın dostluğa dönüşecek ve Tevfik Bey ömrünün son günlerine kadar BURAK ailesinin bir ferdi gibi kabul edilecek, Sezgin Burak Ailesi'nin sevgili Tevfik Abi'sı, Tevfik Amca'sı olacaktır.

Akademi'deki öğrenimi boyunca Sezgin Burak'ın annesi Fatma Hanım ve diğer aile büyükleri sık sık Adapazarı'ndan trenle onu ziyarete gelirler. Fatma hanım ve beraberindekiler hazırladıkları zeytinyağlı dolmaları, börekleri ve çeşitli ev yemeklerini, bu tatlardan uzakta öğrenimini sürdüren oğulları ile birlikte hep beraber Akademi'nin bahçesinde bir pıknık ortamında paylaşırlar. Aslında hem annesi Fatma hanımın hem de diğer akraba büyüklerinin amacı Sezgin Burak'ın İstanbul'daki yaşam koşullarını incelemekle birlikte onun kızlarla arkadaşlıklarını da anlamaya çalışmaktır.

Sezgın Burak D.G.S A.'dakı öğrencilik yıllarında atölyede bir çizım üzerında çalışırken.
(Solda) Akademi'dekı arkadaşlarıyla bina içerisindekı balkonda. (Sağda)

Geleneksel Akademi Balosu'nun 1960 yılı davetiyesi

Sezoin Burak (Sağ başta) Akademi Balosu'nda arkadaşlarıyla

Annesi ve diğer akraba bayanlar evlilik konusunu merak ederlerken babası Kerim bey onun daha çok ileride ekmeğini nasıl kazanacağını düşünmektedir. İstanbul'da Güzel Sanatlar Akademisi'ne gitmeye karar verdiğinde ve öğrencilik yıllarının başlarında babası Kerim Bey aslında bu ressamlık mesleğini pek sıcak bakmaz. "Bakalım, resim işi senin karnını doyuracak mı?" diyerek oğlunun geleceği ile ilgili endişesini belli eder. Ancak

sonraki yıllarda bu geniş aile içerisinden başarılarıyla ön plana çıkacak olan Sezgin Burak, maddi imkanlarını herzaman çok sevidiği ve değer verdiği yakınlarıyla paylaşmaktan kaçınmayacak, ailesine ve çevresine sürekli destek olacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti
MAARİF VEKALETİ
GÜZEL SANATLAR AKADEMİSİ
DİPLOMASI

DİPLOMA NU
2092

DİPLOMA TARİHİ
5-VI 1957

1935 yılında Adapazarın da doğmus olan Sezgin Burak Güzel Sanatlar Akademisinin SÜSLEME SANATLARI BÖLÜMÜ YÜKSEK KISIM tahsilini bitirmiş ve yapılan imtihanlar sonunda Iyi derecede diploma almağa hak kazanmıştır.

JÜRİ HEYETİ

MAARİF VEKİLİ

AKADEMİ MÜDÜRÜ

Sezgin Burak, Akademi'nin Resim kısmında Lise öğrenimini tamamlayarak yine aynı okulun Süsleme Sanatları Bölümü'nün Yüksek kısmına devam eder. Dönemin ünlü

hocalarının atölyelerinde resim derslerini tamamlar ve 1957 senesinde Akademi'deki Yüksek Eğitimini tamamlayarak bu okuldan mezun olur.

Akademi öğrencileri yetenekli sınıf arkadaşları Sezgin Burak'ın çizimlerini dikkatle izlerken... (1952)

Sezgin Burak, Akademi'deki değerli hocaları ve sınıf arkadaşlarıyla birlikte bir atölye çalışması sırasında... (1955)

Sezgın Burak (Sağ başta) mezuniyet töreninde hocaları ve arkadaşlarıyla Akademi'nin bahçesinde. (1957)

Akademi'de Tiyatro Denemeleri

Sezgin Burak, henüz Akademi'de okurken Vedat Demirci idaresindeki tiyatro çalışmalarına katılır, Pekcan KOŞAR ve Akademi'den diğer arkadaşlarıyla birlikte Bizimcity (Bizim Şehir) adlı piyeste oynar. Daha sonra, bu tecrübesiyle ve Akademi'deki eğitimiyle o zamanın Oda Tiyatrosu'nun dekorlarını da yapar.

Sezgin Burak, Akademi'deyken rol aldığı bir tiyatro oyununda (Solda) ve ilerıkı yıllarda hazırladığı bir tiyatro dekorunun önünde. (Sağda)

Bab-ı Ali'de Gazeteci Karikatüristlik ve Ressamlık Dönemi

Sezgin Burak, Akademi'den mezun olduğu yıl olan 1957'de Cumhuriyet Gazetesi'nde karikatürist olarak çalışmaya başlar. Cumhuriyet'in o zamanki ünlü karikatüristlerinden Ali ULVİ Amerika'ya gidince, gazetenin Genel Yayın Yönetmeni Cevat Fehmi BAŞKUT çizgilerini beğendiği Sezgin Burak'ı günlük karikatürler çizmek üzere Cumhuriyet gazetesine davet eder. O yıllarda Türkiye'de gazete okurlarının büyük çoğunluğu ve özellikle okumuş aydınlardan oluşan kesim Cumhuriyet gazetesini okumaktadır. Sezgin Burak, Cumhuriyet'teki günlük karikatürlerinin yanısıra 20inci ASIR, BÜTÜN DÜNYA, AKBABA, HAFTA gibi zamanın önemli dergilerine ve büyük yayınevlerine serbest ressam olarak illüstrasyonlar, kitap kapakları, sinema ve reklam afişleri, karikatürler, vinyetler ve çeşitli desen çalışmaları hazırlar.

Sezgin Burak, çizim tahtası üzerinde çalışırken... (1964)

Sezgin Burak'ın mizah tarihimizin ünlü yayını AKBABA için hazırladığı bir kapak. (1958)

Sezgin Burak'ın guaş boya tekniğiyle çeşitli yayınevleri için hazırladığı kitap kapakları. (1950 sonları)

Cumhuriyet gazetesinde çizdiği günlük karikatürlerin orjinalleri sanatçının çizim arşivinde bulunmadığı için 90'lı yıllarda ailesi tarafından İstanbul Taksim'deki Atatürk Kütüphanesi'ndeki gazete arşivinden araştırılarak temin edilmiştir. O tarihte bugünkü tarayıcı ve dijital fotoğraf imkanı bulunmadığı için el tipi bir tarayıcı ile faks kağıdına aktarma yöntemiyle karikatürler gazetelerden taranmıştır. Karikatürlerle birlikte yine 1958 yılında Cumhuriyet gazetesinde yayınlanan Yaşar Kemal'in ALAGEYİK romanına ait çizimler yaklaşık iki buçuk metre uzunlukta faks kağıdına basılarak aile arşivine dahil edilmiştir.

Cumhuriyet

Sezgin Burak, Yaşar Kemal'in ünlü eseri ALA GEYİK'i de resimler ve eser resimli olarak Cumhuriyet gazetesinde yayınlanır. (1958) Yayında Yaşar Kemal "Yusuf Karataylı" takma ismiyle yer alır.

Sezgin Burak, Cumhuriyet gazetesindeki karikatür ve illüstrasyon çalışmalarının yanısıra, BÜTÜN DÜNYA ve 20.YÜZYIL dergilerini yayınlayan zamanın ünlü yayınevi NEBİOĞLU için de illüstrasyonlar hazırlar. Akademi eğitimi alarak iş hayatına atıldığı Bab-ı Ali'deki ilk yıllarında Nebioğlu Yayınevi'nin onun sanat kariyerinde çok önemli bir yeri vardır.

Zamanın dergiciliğinde önemli bir marka olan Nebioğlu Yayınevi'nin sahibi Osman Nebioğlu, Sezgin Burak'a kendi yayınevinde çalışması için özel bir oda ayırır. Bu yaklaşımı kendisinin Sezgin Burak'ın sanatını ve çalışmalarını takdir eden, ne denli geniş öngörüsü olan bir yayıncı olduğunun en iyi göstergesidir. Gerek Cumhuriyet gazetesinin genel yayın yönetmeni Cevat Fehmi Başkut gerekse Osman Nebioğlu, Bab-ı Ali'de Sezgin Burak için güvenebileceği, onu mesleğinin ilk yıllarında destekleyen büyük isimler olmuşlardır.

Cumhuriyet

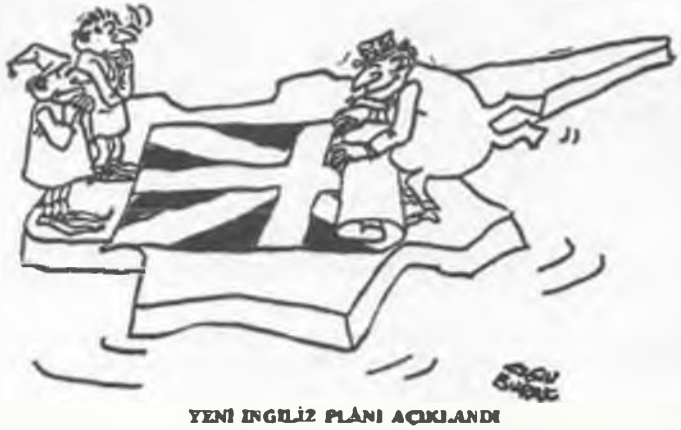

YENİ İNGİLİZ PLÂNI AÇIKLANDI

Sezgin Burak, Cumhuriyet Gazetesi'nde çalışdığı dönemde Fakir Baykurt'un ünlü romanı YILANLARIN ÖCÜ'nü resimlemişli. (1959)

Sezgin Burak, Cumhuriyet gazetesinde çalıştığı dönemde Fakirk Baykurt'un ünlü romanı YILANLARIN ÖCÜ'nü de resimlendirmiş ve okuyucuların büyük beğenisini kazanmıştır.

Sezgin Burak'ın Cumhuriyet gazetesindeki günlük siyasi karikatürlerini ve BÜTÜN DÜNYA, 20.YÜZYIL, HAFTA gibi dönemin önemli dergilerindeki çalışmalarını görenler onu bu başarılı çizgi tekniği ve olgun esprileri nedeniyle orta yaşlı bir insan olarak hayal etmektedir

Cumhuriyet

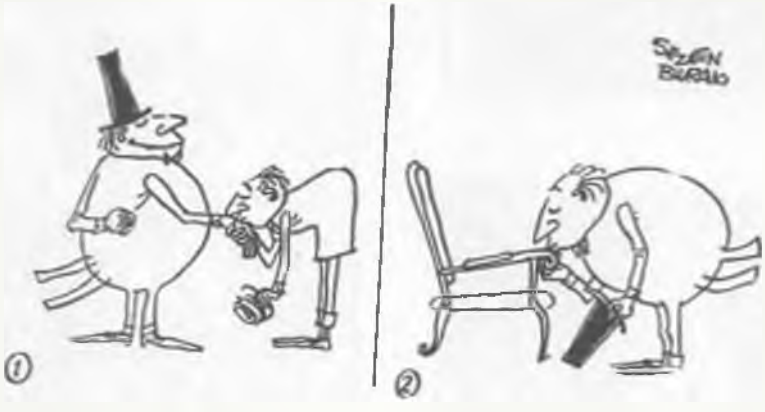

Sezgin Burak'ın 1958-59 yılları arasında Cumhuriyet gazetesinde çizdiği günlük karikatürlerden örnekler

Halbuki o daha henüz 20'li yaşlarının başında genç bir ressamdır. Babıali'deki bu ilk yıllarında henüz tanışmadığı ve daha sonra onun eşi olacak olan Türkay LENGER de Nebioğlu Yayınevi'nde BÜTÜN DÜNYA'nın yurtdışındaki orjinal ingilizce yayını olan READER'S DIGEST'ten seçilen metinleri Türkçe'ye çevirmektedir. O da pek çok kişi gibi Sezgin Burak ile karşılaşmadan önce onun orta yaşlı bir ressam olduğunu zannedenler arasındadır. Bu nedenle Sezgin Burak'la ilk karşılaştığında oldukça şaşırır. Zira karşısında

gördüğü bu insan hiç de beklediği gibi orta yaş veya üzerinde bir ressam değildir. Tam tersine, çok havalı ve yakışıklı genç bir adam ile karşılaşmış ve oldukça şaşırmıştır. Türkay Hanım ilk karşılaşmalarını şöyle anlatır:

"Nebioğlu Yayınevi'nde bana ayrılan camlı bölmede o günkü çevireleri hazırlamakla uğraşıyordum. Yandaki camlı bölmede de genç bir delikanlının çalıştığını, arada sırada odasına girip çıktığını farkediyordum. Birden benim bölümün kapısı Küt diye açıldı! Gelen yan komşum olan yakışıklıydı. Benimle tanışmak için kararlı olduğu kapıyı açışından anlaşılıyordu. Ben SEZGİN BURAK, Cumhuriyet gazetesi karikatüristiyim" deyince çok şaşırdım. Zira o olgun karikatürlerin bu genç adam tarafından çizilmiş olabileceğini hiç ummuyordum."

Sezgın Burak, toplumda alışılagelmiş ressam ve sanatçı görünüşünün aksine genç, enerjik, orta boyun biraz üzerinde, kumral, güzel gözlü, uzun kirpikli ve şık giyimli bir delikanlıdır. Çevresi hayranı olan bayanlarla kuşatılan sanatçı özellikle, zamanın en popüler Hollywood yıldızı ve günümüzde bir efsane olan James Dean'e benzerliği ile de hemen farkedilmektedir. Yıllar sonra bile kendisini tanıyan bayanlar, hatta onun ayrıcalıklı bir insan olduğunu teslim eden baylar Sezgin Burak'tan bahsederken "pek yakışıklıydı" demeyi özellikle ihmal etmezler.

Ankara Orduevi'nde Askerlik Yılları ve Evlilik

Sezgın Burak, lise öğrenimini D.G.S.A.'nın Resım Bölümü'nde tamamladıktan sonra yüksek öğrenimine yine D.G.S.A.'nın "Süsleme Sanatları" (Şimdiki grafik sanatlar ve iç dekorasyon) bölümünde devam eder ve bu bölümden 1957 yılında mezun olur. Sanatçının henüz mezun olmadığı yıllarda dahi Bab-ı Ali'deki çeşitli yayınevlerinden çıkan dergilerde pek çok çizimi yayınlanır. 1959'deki askerlik görevine kadar bu çalışmaları devam eder.

Sezgin Burak, askerlik vazifesi boyunca da karikatürleriyle bu kutsal görevdeki arkadaşlarına moral verir. (Altta)

Acemi askerlik dönemini tamamlayarak Asteğmen rütbesini alır. (Yanda)

Sezgin Burak, Kağıthane'deki istihkam Okulu'ndan Asteğmen olarak mezun olup teğmen rütbesi ile Ankara'daki Orduevine tayin olur. Akademi'den yakın arkadaşı, daha sonra Türk tiyatrosunun usta isimleri arasına katılacak olan Pekcan KOŞAR da onunla aynı sıralarda Ankara'da yedek subay olarak askerlik görevini yapmaktadır. Yine Türk hafif müzığının unutulmaz ve güçlü sesi Tanju OKAN da Ankara Orduevi'nde onlarla beraber askerdir. Onun seslendirdiği ilk şarkıları dinlemek de yine bu Orduevi'nin personeline ve konuklarına kısmet olmuştur.

Sezgin Burak evlendi

TURKAY LENGER ile SEZGIN BURAK

LENGER ve BURAK

Sezgin Burak ve Eşi Türkay Burak (LENGER) 1960

Sezgın Burak, askerlik görevini bitirmek üzereyken 27 Mayıs 1960'ta Askeri İhtilal gerçekleşir. İhtilal döneminde Ankara'da oldukça heyecanlı günler geçirirler. 27 Mayıs'tan sonra askerlik görevini tamamlar ve terhis olarak İstanbul'a döner. Artık onun da bir yuva kurma zamanı gelmiştir. 9 Ağustos 1960'ta eşi Türkay Burak (LENGER) ile evlenirler. 10 Ağustos 1960 tarihli Cumhuriyet Gazetesi'nde evlilik haberleri yayınlanır. Erdoğan Arıpınar tarafından hazırlanan evlilik haberi Sezgın Burak'ın kendi çizdiği portresi ile Spor Sayfası'nda duyurulur.

Sezgın Burak ve Eşi Türkay Burak (Lenger) nikah törenlerinden sonra İstanbul'un ünlü damalı taksilerinden birisine binerek hayat yolculuğuna birlikte devam ederler. (1960)

Sezgın Burak eşi Türkay Hanımla birlikte Çerkez aile büyükleriyle. (1960)
(Sol başta halası Melahat GEÇ, ortada babası Kerim Burak ve sağ başta annesi Fatma Burak)

Evlendikleri tarihte ne Sezgin Burak'ın ne de eşi Türkay Hanım'ın maddi anlamda hiçbir birikimleri bulunmamaktadır. Her ikisi de işsizdir ve düğün sonrasında gidecekleri hazır bir evleri dahi yoktur. Yeni evli çift ilk akşamlarında Sezgin Burak'ın yakın dostu Pekcan Koşar'ın anne ve babası ile oturduğu Arnavutköy'deki yalılarına misafir olurlar. Sonraki günler Türkay Hanım'ın halası Hacer Hanım'ın Cevizli'deki evinde kalırlar. Hacer Hanım, zamanın Denizcilik Bankası'na ait hastanede Başhemşire olarak görev yapmakta olan kıymetli bir aile büyüğüdür. Evliliklerinin ilk günleri bu şekilde dost ve akrabaların yanında geçer. Pekcan KOŞAR'ın ailesinin oturduğu Arnavutköy'deki yalıda bundan sonra da pek çok kez misafir olarak kalma fırsatı bulurlar. Pekcan Koşar İstanbul'un köklü bir ailesinden gelen bir sanatçıdır. Annesi ve babası aile görgüleri olan tam bir İstanbul'lu aile örneğidir. Son derece kültürlü ve görgülü insanlar olan KOŞAR ailesi ile aynı ortamı paylaşmak yeni evli çift için de ayrıcalıklı bir deneyim olmuştur.

Sezgin Burak, Akademi'den yakın arkadaşı, ünlü tiyatro sanatçımız Pekcan Koşar ile birlikte Akademi'nin birköşesinde sohbet anında. (1957)

Sezgin Burak ve Pekcan Koşar, iki Akademili yakın arkadaş olarak ne zaman bir araya gelseler hemen sohbeti kaynatır, hem kendileri eğlenirler hem de çevrelerindekiler kahkahadan kırılırlardı. Sık sık birbirlerine ve etraflarındakilere Akademi ile ilgili hatıralarını

anlatırlardı. 1960 ihtilali günlerinde yine böyle bir ortamda hep beraber Ankara'daki bir akraba evindedirler. Sezgin Burak da Pekcan Koşar da ihtilal günlerinde Ankara'da yedeksubay olarak askerlik görevlerini yapmaktadır. Bu yüzden o gece her ikisi de üzerlerinde üniforma ile yemeğe gelirler. Yemek sonrasında evin salonunda iki dost yine Akademi hatıralarına dalarlar. Sohbet derinleşir, herkes salona toplanıp onların anlattıklarını ilgiyle dinlemeye başlar, anlattıkları komik hatıralara ve yaptıkları esprilere çoğu zamanda kahkahalar atarak katılırlar. Söz bir şekilde dönüp dolaşır ve o tarihlerde rahmetli olmuş bir sınıf arkadaşlarına gelir. Ferit adında, çok sevdikleri bu arkadaşlarını ne şekilde kaybettiklerini anlatırken salondakiler önce biraz hüzünlenir. Sezgin Burak ve Pekcan Koşar, rahmetli arkadaşları Ferit ile yaşadıklarını, başlarından geçen komik anıları gülerek anlatmaya başlayarak salondaki bu havayı dağıtmak isterler. Derken, salondan görünen mutfaktan müthiş bir ses gelir. Bahçeli eski bir Ankara evi olan bu evin mutfağında tezgahtaki eviyeden (mutfak lavabosundan) ayrı olarak yere yakın hizada bir musluk daha bulunmaktadır. Bu musluk, sohbetin tam ortayerinde ardına kadar açılmış ve basınçla akan su yerlere yayılmaya başlamıştır. Evdeki herkesin nutku tutulur, salondaki şen kahkahalar yerini ürperten bir sessizliğe bırakır. O dakikaya kadar esprileriyle salondakileri neşeye boğan Sezgin Burak ile Pekcan Koşar da şaşkına dönmüştür. Hele Pekcan Koşar öylesine ürkmüştür ki rengi benzi atmış, ağzı bir karış açık kalmıştır. Hatta korkudan alt dudağı sarkmış neredeyse çenesine değmek üzeredir. Arkadaşları Ferit'in ruhunun geldiğini zannederek öylesine korkarlar ki, üniformalı halleriyle salonun ortasına fırlayıverirler. Bugün ne Sezgin Burak ne de usta tiyatro oyunusu Pekcan Koşar aramızda. Akademili arkadaşları Ferit ile şu an görüşme imkanları varsa kendisinin o gece gerçekten Ankara'daki eve gelip gelmediğini sorabilirler.

Pekcan Koşar'ın, Akademi'den yakın arkadaşı Sezgin Burak için imzaladığı hatıra fotoğrafı (1957)

Sezgin Burak ve Pekcan Koşar'ın ilginç ve bir o kadar da komik anıları bununla sınırlı değildir elbette. Bir gün Sezgin Burak eşi Türkay hanım ile birlikte arabalarıyla Tophane yokuşundan Akademi'ye doğru inmektedir. Yokuşun ortalarına gelindiğinde trafik

tıkanmaya başlar, arabalar ağır ağır ilerlemeye çalışır. Birdenbire Sezgin Burak ve eşinin arabasının arkasında dizili bulunan arabaların birinden çok gür bir sesle, tıpkı film dublajlarındaki gibi gür bir ses tonuyla birisi onlara bağırır. ***-"Yürüsene Ulaaann!!"*** Trafikteki herkes dönüp onların ne tepki vereceğini görmek üzere merakla bakarlar. Arkalarına dönüp baktıklarında bir de ne görsünler, arkalarındaki arabada Pekcan Koşar pencereden beline kadar sarkmış Sezgin Burak'a bağırıyor. Herkes tıs! Onlara bakmaktadır. Arkadaşının şakasına kurban gittiğini anlayan Sezgin Burak durumu açık etmeden arabasını vitese takarak yoluna devam eder. Muhtemelen bu şakanın rövanşı ileriki günlerde aralarında birkez daha yaşanmıştır. Böylesine esprili ve sürprizlerle dolu insanlardı akademili Sezgin Burak ve Pekcan Koşar.

İç Dekorasyon'dan Ressamlığa Kesin Dönüş

1960 ihtilalini takip eden günlerde, Yeni Ankara Orduevi'nin İç Dekorasyonu için bir yarışma açılır. Sezgin Burak, Akademi'den arkadaşlarıyla birlikte üç gün üç gece hiç uyku uyumadan, hatta giysilerini bile değiştirmeden çalışarak çok güzel bir proje hazırlayıp yarışma jürisine sunarlar. Heyette ihtilal döneminin Komutanlarından Milli Birlik Komitesi Üyesi Münir Köseoğlu ve ünlü mimar Vedat Dalokay da bulunmaktadır.

Sezgin Burak'ın Ankara Orduevi'nin yeniden dekorasyonu için proje hazırladıkları günlerde orduevinde yaptığı incelemeler sırasında (1960)

Sezgin Burak ve arkadaşlarının hazırladıkları projeyi çok beğenirler ve onlarla tanışmak için davet ederler. O sıralarda yine Ankara'da askerlik yapan, sonraları sahne şovlarıyla ün kazanacak olan Akademi'li bir arkadaşları Yarışma Jürisini böylesine önemli

bir projenin yeni mezun Akademi'li gençler yerine onların hocaları tarafından yapılması gerektiğine ikna eder ve yarışma iptal edilir. Sonuçta Akademi'nin hocalarıyla da proje üzerinde anlaşamayan heyet Orduevi'ni kendi bildikleri şekilde dekore ettirmeye karar verir.

Sezgin Burak'ın karakalem ile Atatürk portresi çizimi ve sanatçının el yazısıyla Atatürk'ün ünlü deyişi. (Solda)

Sezgın Burak, askerliğını yaptığı Ankara'da Yüce Önder ATATÜRK'ün mozolesını de zıyaret eder. Askerlık sonrasında başlayacağı ressamlık mesleğıyle O da Yüce Önderımızın takdirine mazhar olan büyük Sanatkarlar arasına katılacaktır. (1960)

Bu olay Sezgin Burak'ın hayatındaki önemli dönüm noktalarından birisidir. Belki, Sezgin Burak ve arkadaşları bu projeyi kazansalardı hem sanatçının kendi mesleki geleceği hem de ailesinin geleceği başka yönde olacaktı. Belki de ileride TARKAN kahramanını yaratacağı ressamlık mesleğine hiç başlamayacaktı. Sezgin Burak, bu olay üzerine iç dekorasyon konusunu askerlik görevinin sonrasında bir daha açmamak üzere Ankara'da kapatır. Eşi Türkay hanım da bu kadar emeğin boşa gittiğine kendi gözleriyle şahit olduğu için ileriki yıllarda onun mimarlıktan ve dekoratörlükten uzak durma kararına hep saygı gösterir. Sezgin Burak, sadece eşi Türkay Burak'la kurdukları yeni yuvasının modern ve şirin dekorasyonu için ve hayatının son yıllarında Akyazı'daki köyüne geri dönme planları yaptığı sırada orada inşa etmek istediği iki katlı, verandalı Amerikan tarzı ahşap evi gerçekleştirmek için tekrardan bu tip bir mimari çizim yapacaktır. Kendi evi dışında hayatı boyunca profesyonel anlamda dekorasyona hiç ilgi göstermez.

İstanbul'da Yeni İş Arayışları ve HAYAT Mecmuasına Giriş

İç Dekorasyon alanındaki bu hayal kırıklığı ile biten tecrübeden sonra Sezgin Burak ve eşi İstanbul'a yerleşirler. Her ikisi de evliliklerinin ilk günlerinde işsizdir. Önce Türkay hanım İstanbul Etiler'deki Ata Koleji'nde ve Levent Koleji'nde İngilizce öğretmenliği görevine başlar. Sezgin Burak da ressam olarak HAYAT mecmuasına başvurur. HAYAT mecmuasının efsanevi genel yayın yönetmeni Şevket Rado Sezgin Burak'ı ressam olarak yayınevinde işe almak için onun yeteneğini imtihan etmek gereği duyar ve kendisinden bir Afrika haritası çizmesini ister.

Sezgin Burak, büyük boy renkli bir Afrika haritası hazırlar. Ancak bu harita bilinen coğrafi veya siyasi haritalarından oldukça farklıdır. Üzerinde Afrika kıtasında o tarihte bulunan ülkeleri temsil eden öğeler bulunan çok çarpıcı ve renkli bir harita hazırlar Sezgin Burak. Şevket Rado, haritayı çok beğenir ve HAYAT mecmuasının orta sayfasında yayınlatır. Harita çizmek konusu Akademi mezunu bir ressamdan ziyade coğrafya eğitimi almış kimselerin işi olarak düşünülebilir. Fakat, Sezgin Burak bu çalışmasıyla ne kadar geniş bir bakış açısı ve kültür birikimine sahip olduğunu çok açık biçimde göstermiştir.

Sezgin Burak'ın HAYAT mecmuasına kabul edilmesini sağlayan çalışması

Sezgin Burak, 1960'lı yıllara damgasını vuran Türk dergiciliğinin kilometre taşlarından HAYAT mecmuasına hazırladığı sayısız illüstrasyon bulunmaktadır. Özellikle romantik hikayeler için hazırladığı detaylı illüstrasyonlar adeta birer tablodur.

Cağaloğlu Divan Yolu'ndaki Tiftdruk Binası'nda bulunan HAYAT mecmuası devrin önemli yayın kuruluşlarından olmasına rağmen çalışanları için bir yemekhanesi dahi bulunmamaktadır. Aslında o dönemin işyeri anlayışında pek az kuruluşta öğle yemeği imkanı bulunduğu için normal bir durum gibi algılanmaktadır. Sezgin Burak, Bab-ı Ali'deki çalışma hayatının ilk günlerinde eşinin hazırladığı ekmek arası yeşil soğandan oluşan sandviçleri beraberinde işyerine götürür ve öğle arası olduğunda Gülhane Parkı'na giderek sandviçini yer ve işine geri döner. Bu durum yeni evli çiftin ilk ayki maaşlarını alana kadar devam eder. Sezgin Burak'ın HAYAT mecmuasından aldığı ilk maaş 900 TL'dir. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi İngiliz Filolojisi ve Çapa Yüksek Öğretmen Okulu mezunu olan Eşi Türkay hanım ise ingilizce öğretmenliğinden 1.200 TL kazanmaktadır. O yıllarda gazetecilerin maddi imkanları diğer meslek gruplarına göre oldukça geridedir. Öyle ki, önceleri Akşam gazetesinde çalışmakta olan ünlü bir karikatürist arkadaşı HÜRRİYET gazetesinde çalışmaya başladığında "-Öğle yemeği de veriyorlar Sezgin!" diyerek şaşkınlığını ve mutluluğunu dile getirmiştir. Sanatçıların parasızlık ve yokluk imtihanından

geçmesi her devirde olduğu gibi Sezgin Burak'ın ve onunla aynı dönemde Bab-ı Ali'de bu koşullarla mücadele eden meslektaşlarının çalışma hayatlarında sıkca görülür.

Sezgin Burak, çalışma masasında hazırlayacağı çizim üzerine düşünürken. (1960)

Sezgin Burak, HAYAT mecmuasında çalıştığı dönemde son derece başarılı illüstrasyonlar hazırlar. Mecmuanın Divanyolu'ndaki binasında zamanın en ileri baskı teknolojisine sahip Tiftdruk baskı makinalarında basılarak yayınlanan illüstrasyonları mecmuanın ince ve parlak özel kağıdı üzerinde çok güzel sonuç verir. Özellikle HAYAT'ta dizi olarak yayınlanan romantik hikayeler için resimlediği kadın çizimleri okurların büyük ilgisini çeker. Okurları ve takipçileri arasında askerlik görevini yapan gençler de vardır. Askerler Sezgin Burak'a "-Ne olursunuz, bize güzel kadın resmi çizip gönderin, elbise dolabımıza asacağız!" diyen mektuplar da yazarlar. Bugünkü gibi yaygın renkli basın, televizyon, internet ve cep telefonu gibi çeşitli medya imkanlarının olmadığı o dönemde askerler onun çizimleriyle hayaller kurarak morallerini yükseltirler.

Sezgin Burak, HAYAT mecmuasında bir sene kadar çalışır. Pek çok hikayeyi resimler. Hayat'ın orta sayfalarında yayınlanan desenleri adeta painture (pentür; yağlıboya tablo) gibidir. Bu çalışmaları arasında özellikle tarihi konulu çizimleri büyük beğeni kazanır.

Sezgin Burak'ın HAYAT mecmuasında ESİR SULTAN ismiyle resimlediği
CEM SULTAN'ın esaretle geçen hayat hikayesi

Sezgin Burak, yine Şevket Rado yönetiminde yayınlanan Hayat mecmuasının kardeş dergisi SES için de çeşitli illüstrasyonlar hazırlar.

SES dergisinin logosu da onun bir grafik çalışmasıdır. (Yanda)

A.B.D. Başkanlarından John F.Kennedy'e düzenlenen suikast da Sezgin Burak'ın fırçasından aşağıdaki illüstrasyonda olduğu gibi çıkar

Kim, Kimdir?
SEZGİN BURAK
Sezgin Burak
Ben Sezgin Burak, Adapazarında doğduktan onüki yıl sonra ilk okulu bitirdim. Yirmibeş yıl sonra evlendim. Bu yıl askerliğimi bitirdim.
İkizler burcundanım ama ikiz değilim.
Bahçeli hayatımı sekiz yıl ...nce henüz Güzel Sanatlar A...ademesinin ilk sınıflarında ...ağlar. Bütün yayınevlerind... lergilerde ressam olarak ça... ıştım. İlk karikatürlerin... Cumhuriyet gazetesinde çık... ı. Şimdi Hayat mecmuası ressamıyım. Züfkûf bey adl... bir tipim vardır.
ZÜFKÜF BEY
DİPLOMA
- YAZISIZ -
YAZISIZ

Sezgin Burak'ın Türk Mizahı'nın kilometre taşlarından AKBABA dergisinin arka kapağında yayınlanan köşesi.

YASSIADA DURUŞMALARI...

1960 ihtilalini takiben Yassıada Duruşmaları başlar. Adaya fotoğraf makinalı muhabir kabul edilmediğinden Hayat mecmuası adına Sezgin Burak'ın Yassıada'ya gidip mahkeme salonu ve içindekileri ressam olarak çizmesi uygun görülür. Albay Tarık GÜRYAY Yassıada'nın komutanıdır ve Sezgin Burak'ı Ankara Orduevi'ndeki yedek subaylığından tanımaktadır. O'na yardımcı olur. Sezgin Burak adaya birkaç gün gider ve parça parça çizdiği eskizleri masasında bir tablo düzenine getirir. Ancak mecmuada baskıya verilmez. Bu kitapla birlikte ilk olarak yayınlanmış olmaktadır. Hayat mecmuası Sezgin Burak'ın bu tarihi belge niteliğindeki çizimleri yerine Ordu Film Merkezi'nin basına dağıttığı fotoğrafları yayınlamayı tercih eder.

YASSIADA TABLOSU (90x60cm) Karakalem kompozisyon çalışması –Kasım 1960-

SEZGİN BURAK, fotoğraf çekimlerine kapalı olan bu tarihi duruşmaları duruşma salonunda çizgileriyle belgelemiştir. Tabloda; Adnan MENDERES, Celal BAYAR, Fatin Rüştü ZORLU, Hasan POLATKAN, Fuat KÖPRÜLÜ ile mahkeme heyeti Altay EGESEL ve Salım BAŞOL resmedilmiştir. SEZGİN BURAK, ayrı ayrı resimlediği duruşma sahnelerini bizzat kompoze ederek tek bir tablo haline getirmiş ve eserini imzalamıştır.

İSTANBUL REKLAM ve Sezgin Burak'ın Reklamcılık Alanındaki Çalışmaları

1960 yılının son aylarına doğru, Süheyl Gürbaşkan İSTANBUL REKLAM'ı henüz kurmuştur. Yeni kurduğu bu ajansında çalıştırmak üzere yetenekli grafiker ressamlar aramaktadır. D.G.S.A.'dan tanıdıkları vasıtasıyla okuldaki başarıları ve yetenekleriyle öne çıkan illüstratör ressamları araştırır. Kuracağı bu ekip, reklam veren firmaların sinemalardaki reklam kuşaklarında izleyicilere gösterilecek olan reklam filmlerini hazırlayacaktır. Bilindiği gibi bilgisayarın bulunmadığı o günün teknolojik koşullarında bütün çalışmalar elle kağıt üzerinde hazırlanmaktadır. Akademi'deki hocalar Süheyl Gürbaşkan'ın istediği tarzda çalışmaları ancak Sezgin Burak'ın yapabileceğini belirtirler. Bunun üzerine Süheyl Gürbaşkan derhal Sezgin Burak'a ulaşır. HAYAT mecmuasındaki yoğun çalışma temposuna rağmen ünlü reklamcının ısrarlarına dayanamayan Sezgin Burak ek gelir elde edebilmek amacıyla bu işi de kabul eder.

Haftaiçi HAYAT mecmuasında çalışırken haftasonları reklam afişi çizimlerini hazırlar. Bazı günlerde yoğun çalışma temposundan yorgun düştüğü zaman bile Süheyl bey ailenin Levent'teki evlerine kadar gelerek müşterilerinin istediği yeni çizimleri ona

ulaştırır. Bazı haftasonları günün çok erken saatinde gelerek onları rahatsız etmemek için kapı altından Sezgin Burak'ın hazırlamasını istediği çizimleri tarif eden mektuplar bırakır. Süheyl bey, Sezgin Burak'a bu şekilde hazırlattığı güzel kadın illüstrasyonlarını ve reklam çizimlerini iş sahiplerine götürür, reklam anlaşmaları yapar. Sanatçının hazırladığı reklam illüstrasyonları İstanbul'un ve Türkiye'nin o yıllardaki en gözde Sinema Salonlarında (Yeni Melek de bunlardan birisidir), reklam kuşaklarında izleyicilere gösterilir ve çok beğeni kazanır.

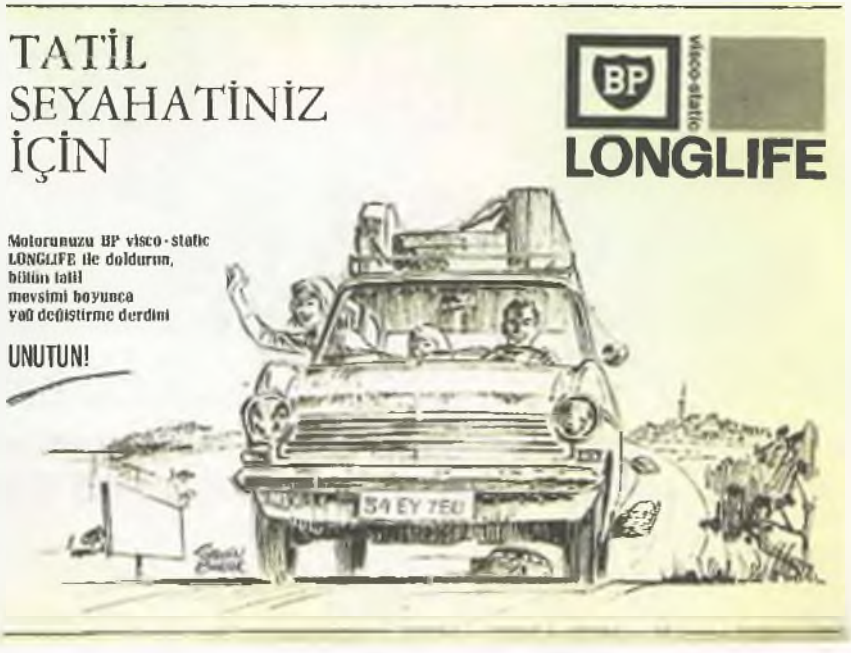

Teknolojik imkanların yok denecek kadar sınırlı olduğu bu dönemde Sezgin Burak'ın kuvvetli kaleminden ve fırça darbelerinden çıkan bu illüstrasyonlar Türkiye'deki Modern Reklamcılığın ilk örneklerinden sayılabilir. Reklam illüstratörlüğü konusunda tecrübesini arttıran Sezgin Burak daha sonraları çalıştığı Basın Organizasyon ajansı vasıtasıyla İtalya'daki RİZZOLI Afiş Yarışması'na gönderilen eserleri ile 2 dalda birden Birincilik kazanır. Bunlar BP Petrol şirketi için hazırlanan, sinema oyunculuğu kariyerinin ilk yıllarındaki Hülya Koçyiğit'i resmettiği afiş illüstrasyonlarıdır. Ödülleri, Sezgin Burak İtalya'nın Milano şehrinde düzenlenen ödül töreninde ajans adına bizzat katılarak alır. Bu ödül bir Türk reklam illüstratörünün uluslararası alanda aldığı ilk ödüllerden birisi olarak tarihe geçer.

Sezgin Burak, Semiral Bilbaşar'ın sahibi olduğu BASIN ORGANİZASYON isimli reklam ajansı adına katıldığı RİZZOLİ Afiş Yarışması'ndan iki Birincilikle döner. (1963)

SATIN ALABİLECEĞİNİZ EN MÜKEMMEL DÖRT MEVSİM MOTOR YAĞI
Çünkü
Piyasanın yegâne uzun ömür motor yağıdır. Yaz ve kış yağ değiştirmeden 15.000 kilometreye kadar yol yapabilirsiniz. En üstün koruyucu vasıftan haizdir
BP
virco static
LONGLIFE

Ressam Sezgin Burak İtalya'da iki birincilik aldı

Türk ressamı Sezgin Burak, Avrupa ve Amerika'da büyük otorite olan İtalyan Rizzoli firmasının her sene tertiplediği Dünya Reklâm yarışmasında, katıldığı eserlerle iki birincilik almıştır. Milano Basın Sarayında tertiplenen gecede derece alanlara diploma ve şilt verilmiştir. Musabakada iki birincilik alan Sezgin Burak iki diploma ve iki gümüş şilt almış, bu durum davetlilerin büyük tezahuratına yol açmıştır. İtalyan basın, radyo ve televizyonu musabakaya geniş yer vermiş ve Türk ressamından sitayişle bahsetmiştir.

Resimde, Sezgin Burak solda, mükâfatını alırken görülmektedir.

Sezgin Burak'ın evindeki çalışma masasının dışında benimseyip severek çalıştığı tek ortam Semiral Bilbaşar'ın Taksim Sıraselviler'deki bürosu "Basın Organizasyon" olmuştur. Bu ajanstaki ressam ve grafiker meslektaşlarıyla çok iyi anlaşırlar ve hepbirlikte keyifli bir çalışma ortamında yeteneklerini, sanatlarını ortaya koyarlar.

LEVENT'te At Arabası sırtında ev taşıma

Sezgin Burak'ın HAYAT mecmuasındaki çalışmalarından ve İSTANBUL REKLAM'a hazırladığı Reklam Çizimlerinden elde ettiği ek gelir sayesinde aile bütçesi dengelenmeye başlar. İlk çocukları Mine'nin Temmuz 1961'de doğmasından sonra Levent'teki Krizantem sokakta bir giriş katı olan 42 numaralı evlerini bırakıp (şimdilerde pek gözde olan) yine aynı sokakta 62 nolu villaya taşınırlar. Taşınmak için bir at arabası bulurlar, eşyalar ve küçük kızları arabanın üstünde tıngır mıngır yeni evlerine giderken Sezgin Burak'ın Çerkez asıllı büyük ailesinden gelen antika mavi porselen lamba arabadan yere düşerek kırılır. Zaten 1960 ihtilali sonrası kurdukları yuvalarında fazla bir eşyaları yoktur. Aile büyüklerinden Nezahat hanım (Nezahat hala) ziyarete geldiğinde Sezgin Burak'ın evdeki yolluk kilimlerden yaptığı dekoratif koltuklara bakmış bakmış, modern çizgili ev dekorasyonuna yabancı olmasından dolayı: "-İleride daha iyisi olur inşallah." diyerek bir bakıma onların hallerine üzülmüştür.

Bir geceyarısı, İstanbul Reklam'da gece geç vakte kadar çalışan Sezgin Burak evine elinde küçük bir film makinasıyla gelir. Bu makina KODAK marka, 8 mm'lik sinema filmlerini önündeki ayaklı bir perdeye yansıtarak gösteren mekanik bir cihazdır. O zaman için evinde böyle bir sinema sistemi sahibi olabilmek büyük lüks ve ayrıcalıktır.
Dönemindeki ses ve görüntü teknolojilerini yakından takip eden Sezgin Burak bir Film makinası ve perdesi satın almış ve sevinçle ailesinin yanına koşmuştur. Eski filmlerde olduğu gibi geceleri geç saatlere kadar film seyrederler. Film makinasının ses sistemi yoktur ama bu yeni cihaz evlerine çok büyük hareket getirmiştir.

Eve ilk radyolarını almaları da bu döneme rastlar. Bu, taksitle alınmış Phillips marka ufak bir radyodur. Transistorlu olduğundan çalıştırıldıktan ancak birkaç dakika sonra ısındığında ses vermeye başlamaktadır. Henüz bir yaşına gelmemiş olan küçük kızları Mine radyodan yükselen seslerle oyalanır. O ara öğretmenliğe ara vermiş olan Türkay hanım da evde devamlı yatılı bir insan bulunması ile yeniden çalışmaya başlar. Türkay hanıma yardımcı olan bu kişi Sezgin Burak'ın Akyazı Karaçalılık'ta bulunan köylerinden Gürcü asıllı Fatma hanımdır. Ancak bakıcı yanında olmasına rağmen evin önemli eşyası olan radyo, küçük kızın elinden kurtulamaz ve yere düşerek kırılır.

Aile, Krizantem sokaktaki bu ikinci evlerinde otururken zamanın CHP milletvekili Ratip Tahir BURAK, Sezgin BURAK'a haber göndererek, CHP için bir seçim afişi hazırlamasını ister. (Sezgin Burak'ın Ratip Tahir BURAK ile bir akrabalığı yoktur ancak her ikisinin de ailelerinin Kafkasya'nın aynı yöresinden olduğu söylenir.) Haftasonlarını evinde

guaş tekniğiyle kitap kapakları hazırlamakla geçiren sanatçı bu teklifi kabul eder ve CHP için çok çarpıcı bir afiş hazırlar. Bu çalışması için harcadığı emeğinin karşılığını da iyi bir ücret olarak alır.

Sezgin Burak'ın karikatürü (Üstte), Ratıp Tahir Burak'ın karikatürü (Altta)

BİZİMKİLER'in (HÜDAVERDİ, PIRTIK ve ALİBEY AMCA ile diğer tiplerin) Yaratılışı

Sezgın Burak'ın HAYAT mecmuasında çalıştığı sıralarda Hürriyet gazetesının sahıbi Haldun Sımavı bey gazetesınde günlük bant karikatür çizecek bır ressam aramaktadır. Bu ressamı bulmakla görevlendırılen gazete yönetıcıleri, Sezgin Burak'a ulaşır. Kendisıne, konuyla gazetenin patronu Haldun Sımavi beyin özel olarak ılgilendığını, bu çok cıddı çalışma için kendisinin düşünüldüğünü aktarırlar. Teklifi kabul eden Sezgin Burak, Hürriyet'e gelerek Haldun Simavi bey ile tanışır ve derhal çizim çalışmalarına başlar. Böylelikle Sezgin Burak, Hayat mecmuasından Hürriyet gazetesine transfer olur

Sezgın Burak, BİZİMKİLER'in sevimli kahramanları için mekan olarak seçtiği Levent'te bir dönem oturdukları evin önünde. (1960'ların başı)

Sezgin Burak'ın, HAYAT mecmuasından HÜRRİYET'e geçtiği ılk sene BİZİMKİLER'in yayın öncesindeki yoğun hazırlıklarıyla geçer. Bu süre boyunca Sezgin Burak tek tek BİZİMKİLER'ın tıplemeleri üzerinde çalışır. Konuya uygun karakterleri tek tek yaratır. Hürrıyet'in o tarihteki sahıbi Haldun Simavı bey bu hazırlık döneminde Sezgın Burak'a büyük destek verir ve bir sene boyunca hiçbır çizımi henüz baskıya girmemış olmasına rağmen ona eserinin telıf ücretını öder. Haldun Simavı bey, Hürnyet gazetesi için

sadece bir patron değil, gazeteciliğin her safhasından geçmiş, kendisini işin içerisinde yetiştirmiş gerçek Gazeteci kimliğinde çok saygın bir kişidir. Haldun bey ve Sezgin Burak çizimlerin baskı aşamasında nasıl bir netice vereceğini görmek üzere birlikte mürettiphaneye (gazetelerin şimdiki dizgi bölümüne) inerler ve klişesini birlikte yaparlar. Deneme baskılarını beraber titizlikle incelerler, gereken düzeltmeler ve değişikliklere birlikte karar verirler

Bu müddet içinde "HAYAT" mecmuasından ayrılan Sezgin Burak, Hürriyet'in Cağaloğlu'ndaki binasında Hıkmet Feridun ES'ler, Faruk GEÇ'ler, Tahsin ÖZTİN'ler, Metin SOYSAL'larla beraber güzel bir ortamda çalışmaya başlamıştır. Artık evi de Çemberlitaş'ta Şafak Sinemasının arkasında "Hacının Apartmanı"nda bir çatı katıdır. Levent'teki villadan Apartman dairesine çıkış toplumsal statüde bir derece daha atlamaktır. Apartman hayatı 1960'ların başında yeni yeni başlamaktadır. Villaların kıymeti yıllar sonra anlaşılmışsa da o zamanlar apartman katında oturmak ayrıcalıktır, farklılıktır. Amerikan tarzına yakın sanılan bu yaşam tarzı Sezgin'in yarattığı "BİZİMKİLER" kahramanlarından Hüdaverdi Gönül Hanım, Kaptan, Pırtık, Alibey Amca'nın yaşamlarına da yansır. BİZİMKİLER'de dış mekan olarak Levent'i resimlese de iç mekanlarda Çemberlitaş'ta oturduğu apartmandaki hayatından esinlenmiştir. Alibey Amca'nın oturduğu evin dekorasyonu kendi oturduğu evin dekorasyonuna, eşyalar da yine kendi evindeki eşyalara benzemektedir. Kapıya gelen seyyar satıcılar, mahallenin bekçisi, bakkalı, dilencisi de daha önce bir süre oturdukları Levent'in insanlarıdır.

Sezgin Burak'ın yarattığı BİZİMKİLER kahramanları ile birlikte kendisini resmettiği bir çizimi. (1964)

Çemberlitaş'ta oturduğu sırada ünlü "TOPKAPI" filminin romanı "GÜNIŞIĞI" adıyla Hürriyet'te günlük olarak yayını başlatıldı. Sezgin de illüstrasyonlarıyla bu romanı resimlendirdi ve günlük tefrikalarla birlikte yayınlandı.

Cumartesi - 1 Ocak 1972
Hürriyet
TÜRKİYE TÜRKLERİNDİR
GÜNLÜK MÜSTAKİL
SEDAT SİMAVİ (1896 - 1953)
YENİ ZAFERLERİNİN SERSEPİNE TARKAN BEYABİCİM.. SİZ AMAN-SIZ UĞRAŞLARINA ARAVERİP DE BU GECEYİ BİZİMLE GEÇİRMENE ÇOK SEVİNDİK..
HIKI.. GALİBA KADEMİ DE BİRLİKTE YUTTUM..!
SEN DONA YARAMIYO-RUM..
AFFEDERSİNİZ SİZ MERGUN HA-FASINA 30 TABAK YİYEN ŞAHSAN SİZ DEĞİL MİSİNİZ?
KABARMASIN KEL FATMAA.. ASLEN GÜZEL SEN ÇİRKİNİN..!
GELSE NE VAR DESE?
TELEFON EFENDİM.. SİZİ NEW YORK-TAN ARIYORLAR..
SENİN VE BÜTÜN OKU-YUCULARIN ŞEREFİNE PIRTIK KARDEŞ..
İYİ GİN FATOŞCUM NİCE MUTLU YILLARA.. ELİNİ SEN ÇOK SIKI..
ÇİN ÇİN GÖNÜLCÜM-MUTLU YILLA-RA.. KÖPELERİN İ ÇOK YAKIŞMIŞ..
İŞTE BURA BENİM BAŞIMIN TATLI BELASI BASERİCİM..
ÇEKİN-ME KURT ORFE'NİN BÜTÜN AŞILARI TAMAM-DIR..
Sezgin Burak'ın HÜRRİYET'in yeni yıl ilk sayısı için hazırladığı ana sayfa karikatürü. (1972)

BİZİMKİLER'in yayın tarihi yaklaştıkça hem gazetedekilerin hem de Sezgin Burak ve ailesinin heyecanı artar. Herkes ilk yayını sabırsızlıkla beklemektedir. 10 Nisan 1963 günü İlk baskı matbaadan çıkıp bayilere dağıtıldığında herkes çok sevinir ve rahatlar. Bu tarihte küçük kızları Mine henüz iki yaşındadır ve Sezgin Burak şiddetli bir boğaz ağrısı çekmektedir. Bademcikleri iltihaplanmış ve mutlaka ameliyat olması gerekmektedir. Ameliyatı başarılı bir şekilde halledildikten sonra Çemberlitaş'ta oturdukları Hacı'nın apartmanındaki evlerinde bir süre dinlenir. Bu ev Hürriyet'in Cağaloğlu'ndaki, cephesi röliyefle dekore edilmiş o zamanki merkez binasına oldukça yakındır. Çemberlitaş'taki eve taşınmaları Sezgin Burak'ın Hürriyet Gazetesi'ne yakın olmasını ve böylece yoğun çalışma temposunda yolda vakit kaybetmemesini sağlar.

BİZİMKİLER
BİZİMKİLER, Türkiye'de ilk defa, tamamen Avrupai tarzda hazırlanmış yerli bir resimli romandır. Bu romanın ilk hazırlıkları bir yıldan fazla sürmüş ve bu zaman zarfında yüzlerce resim çekilerek, tipler tesbit edilmiştir. Bu bakımdan BİZİMKİLER'de rastlayacağınız tipler, aramızda yaşayan insanlardan başkası olmıyacaktır. Ele avuca sığmaz bir bacaksızla, ailesi, arkadaşları ve komşularının günlük hayatını konu edinen BİZİMKİLER'de; anneler, babalar evlâtlarını, çocuklar da anne ve babalarını bulacaklardır.
PAZAR GÜNÜ HÜRRİYET'TE

10 Nisan 1964 günü başlayacak olan BİZİMKİLER yayınının Hürriyet Gazetesi'ndeki anonsu

Sezgin Burak, Hürriyet gazetesinde hazırlayacağı BİZİMKİLER (Hüdaverdi) Günlük bant karikatürü öncesinde esprilerin senaryosunu yazarken (1964)

HÜDAVERDİ (Bizimkiler) serisi her gün Hürriyet'te yayınlanır ve gazetenin okurları bu yeni ve sevimli tipleri ve çizgileri çok severler. Günü gününe esprileri takip ederler ve Sezgin Burak'a rastladıkları yerde "Abi, Hüdaverdi bugün böyle yaptı, Pırtık ne güzel cevap verdi" diyerek ilgi ve beğenilerini ona aktarırlar. Sanatçının zaman zaman Bizimkiler'ın esprilerine tanıdıklarıyla ilgili konuları kattığı, kendisine takılanlara veya onu eleştirenlere Bizimkiler'in esprileriyle mesaj gönderdiği de olur.

ALİ BEY AMCA VER ŞU ELİNİ ÖPEYİM..
BEN SENİ BAYRAMDA BEKLEMİŞTİM, HÜDAVERDİ. NEDEN GELMEDİN?
NE YAPAYIM, KABAHAT BENDE DEĞİLKİ
PEKİ KİMDE?
SEZGİN AMCAMDA... DALGINLIĞA DÜŞÜP, BENİ SANA GÖNDERMEYİ UNUTMUŞ..

Basınköy'de oturdukları sırada bir bayram sabahı Sezgin Burak işlerinin aşırı yoğun geçen bir döneminde yorgunluktan uyuya kalır ve kendileriyle aynı blokta oturan Çerkez aile büyüklerine bayram ziyareti yapmakta gecikirler. Evlerinde onlardan bayram ziyareti bekleyen aile büyükleri de kalkıp onların dairesinin kapısına gelirler. Çok mahçup olan sanatçı hemen bayram ertesindeki ilk BİZİMKİLER bantında bu durumu Hüdaverdi'nin bir esprisi ile izah etmeye çalışır.

Bu yanı ile, yani çizgileri ile yarattığı insanları konuşturması, onlara bir hayat tarzı, bir ortam içinde kendilerini ifade etme biçimi Sezgin'in edebiyatçı kişiliğinin başlangıcıdır. Nitekim, bu kişilik "TARKAN" resimli romanları ile daha belirginleşir. Sezgin Burak, Tarihi bir çerçevede TARKAN tipini yazı ile yaratmış, tipi çizgileriyle kuvvetle yerine oturtmuştur. Bir sanatçının amacı okuyucunun hissettiklerini ama anlatamadıklarını yazıya dökmek ise Sezgin Burak yazı ile TARKAN karakterini kelimelere dökmüş, çizgileriyle de bu tipi okuyucunun takdir edeceği en üst görsel noktaya yerleştirmiştir. Bu açıdan Sezgin Burak hem edebiyatçıydı hem de kuvvetli çizgileri geçmişteki en meşhur sanatçılar kadar dikkat çekici idi. Sanat çevreleri Sezgin Burak'ı bildikleri mevcut ekollerden birisine yerleştiremediler zira okurlarının en yalın şekilde, özgürce dile getirdiği gibi **"Sezgin Burak'ın kendisi başhbaşına bir ekol idi"**... **"O çağımızın Dede Korkut'uydu."**... Acaba okuyucuları onun dehasını ve sanatını bu konuda suskun kalan basındaki bazı meslektaşlarından ve kimi sanat çevrelerinden daha mı iyi anladılar?

Sezgın Burak'ın, **TARKAN** okurları için hazırladığı **HÜDAVERDİ** çizimi. (1970)

Sezgin Burak'ın, HÜDAVERDİ'nin sahne şovu için hazırladığı afiş çalışması.

Hüdaverdi'nin en çok ilgi gördüğü, esprilerinin takip edildiği ve günlerce konuşulduğu bir dönemde gazino sahiplerinden bu kahramanın sahne şovunun hazırlanması için Sezgin Burak'a teklif getirilir. Tarabya'da Neşe Karaböcek'in yeni yeni meşhur olduğu sıralarda, onun sahneye çıktığı Tarabya'daki bir gazinoda Sezgin Burak'tan Pırtık ve Hüdaverdi tiplemeleriyle birlikte bir sahne şovu yapması istenir.

Sezgin Burak, bu konuda görüşünü almak üzere gazetenin o tarihteki patronu Erol Simavi bey ile görüşür ancak onun görüşü olumlu değildir. "-Sana yakışmaz Sezgin!" diyerek onun böyle bir sahne şovu yapmasının doğru olmayacağını söyler. O zamanın koşullarına göre Erol Bey'in yaklaşımı kendince haklıdır da. Çünkü Sezgin Burak ismi gazeteci-ressam olarak saygın, özenli, disiplinli çalışma tarzı ve kişiliği ile de ağırlığı olan

bir isimdir. İnsanlar onun yarattığı tiplemelere gülmektedir ama o kendisi olarak hiçbir zaman komik veya gülünç bir karaktere sahip olmamıştır. Olmak da istememiştir. Ne özel çevresinde ne de iş çevresinde onunla şu veya bu şekilde alay edilemez, espri konusu yapılamazdı. Çocukluğundan bu yana aldığı Çerkez aile terbiyesi ve görgüsü onun karakterini ve yaşam tarzını bu yönde şekillendirmişti. Onuruna da çok düşkündü. Kadın veya erkek ona ve sanatına hayran pekçok okuyucusu vardı. Sokağa çıktığında hemen tanınır, araba içinde geçiyor bile olsa, bugünkü magazin ve paparazzi medyasının olmadığı dönemde, onu yolda gören okuyucuları hemen tanırlar "Sezgin Burak geçiyor" diye birbirlerine işaret ederlerdi. O sıralarda oturduğu Florya Basınköy'ün gençleri, Sezgin Burak arabasıyla mahalleye girerken hemen tanırlar, sevgiyle selamlardı. Böyle bir sosyal ortamda yaşantısını sürdüren Sezgin Burak, eseri BİZİMKİLER'in tiplemeleriyle sahne şovu yapmanın doğru olmayacağına kanaat getirerek teklifi kabul etseydi belki meslek yaşamındaki pekçok alanda olduğu gibi bugün "Stand-Up Show" olarak adlandırılan sahne şovunun da Türkiye'deki ilk örneklerinden birini gerçekleştirmiş olacaktı.

Ailenin ilk arabası ve BASINKÖY'e Taşınma

Sezgin Burak, günlük olarak hazırladığı BİZİMKİLER bant karikatürünün yanısıra yine Hürriyet gazetesinde yayınlanan çizimleri ve illüstrasyonları ile bu alanda rakipsiz olduğunu ispatlar. Çalışmalarındaki ince ayrıntılar eserlerini hayranlıkla takip eden gazete okuyucularını olduğu kadar onun yeteneğini çok yakından tanımasına rağmen eşi Türkay Hanım'ı dahi hayrete düşürür. Zira Sezgin Burak'ın onun gözünün önünde bomboş çizim kartonlarının üzerinde kalemiyle, fırçasıyla yarattığı karakterler ertesi gün gazetede yayınlanarak herkesin konuştuğu karikatürler ve desenler haline gelmektedir.

Bu şekilde bileğinin hakkıyla, çalışarak ressamlık mesleğinde yükselen, başarılı ve aranan bir ressam olan Sezgin Burak iyi bir gelir seviyesine ulaştığında ailenin ilk arabası olacak olan Volkswagen'i satın alır. Bu arabayı alma nedeni olarak da: "-Araba alalım da hepbirlikte dünyayı dolaşırız!" der. Çin Seddi'ne kadar gitmek istemektedir. O zamanlar için bu istek gerçekleştirilmesi çok zor bir istektir, hatta neredeyse hayal etmesi bile güçtür. Maddi imkanı yetse bile Türkiye'nin ve Dünya'nın o tarihteki koşulları bu Çin Seyahatine imkan tanıyacak durumda değidir. Çin'e gitmeyi istemekteki amacı belki de Türklerin Orta Asya'dan Anadolu'ya kadar uzanan izlerini aramaktı ülke ülke. Bunu da arabasıyla adım adım ilerleyerek gerçekleştirebileceğini düşünmekteydi. Ne yazık ki bu seyahati gerçekleştirecek kadar uzun bir ömür süremeyecekti. Sezgin Burak, Asya'daki topraklara

ve o topraklardaki hayatlara duyduğu merak ve özlemi bir nebze de olsa TARKAN'ın BAYRAKTAKİ CANAVAR macerasını yazıp çizerek yaşamış ve hayal gücüyle de olsa o diyarlara gitmiş oldu.

TARKAN'ın ÇİN de geçen heyecanlı macerası BAYRAKTAKİ CANAVAR'dan bir kare

Sanatçılık, hele hele böylesine yoğun bir zihin ve bilek temposu ile yapılan ressamlık kimi zaman bu olağanüstü yetenekli sanatçıya da ağır gelir. Aile yine Sezgin Burak'ın bu şekilde bedenen ve zihnen yorulduğu sıkıntılı günlerin birisinde, daha sakin ve doğaya yakın bir muhitte oturmanın iyi olacağı düşüncesiyle Florya'da bulunan BASINKÖY'e taşınır. Burası adından da anlaşılacağı gibi gazetecilerin kurdukları, kooperatif yöntemiyle zamanın site anlayışına göre inşa edilmiş, Florya Atatürk Ormanı'nın hemen kıyısında bulunan yeni bir muhittir. Aile ilk olarak Basınköy'deki dört katlı yatay düzende uzunlamasına bir mimari tasarım ile inşa edilmiş bulunan apartmanda kiralık bir

daireye taşınır. Burası artık Çemberlitaş'takine göre havası çok daha temiz, şehrin gürültülü yaşamından oldukça uzak orman kenarında ferah, huzurlu bir yerdir.

Sezgin Burak, Florya Basınköy Havacılar Sitesi'ndeki evinin bahçesinde. (1976)

Sezgin Burak, yakın dostu ressam Ayhan Erer'le birlikte Florya Basınköy'de. (1963)

Basınköy, zamanla Bab-ı Ali'nin ünlü gazetecilerinin, yazarların, çizerlerin, hatta gazete patronlarının oturduğu çok özel bir semt haline gelir. Türk edebiyatının ünlü romanı İnce Memed'in yazarı Yaşar Kemal, Gurbet Kuşları'nın yazarı ünlü romancı Orhan Kemal, Tercüman gazetesinin kurucusu Kemal Ilıcak, ünlü gazeteci-yazar Çetin Altan ve oğulları Ahmet ve Mehmet Altan kardeşler, 70'li yılların unutulmaz çocuk dergisi Milliyet Çocuk'ta yayınlanan ünlü "Uzay Çocukları" çizgiromanının yaratıcısı karikatürist Mustafa Eremektar (MISTIK), karikatürist Yalçın Çetin, gazeteci Halit Çapın, spor yazarı Doğan Koloğlu, tarihçi-sosyolog yazar Orhan Koloğlu, Günaydın gazetesinin genel yayın yönetmeni Kemal Kınacı, yazar-çevirmen Adli Moran, ressam Ayhan Erer o tarihte mahallenin gençleri olan günümüzün gazete genel yayın yönetmenleri ve ünlü gazetecileri Umur Talu, Fatih Altaylı ve İsmet Berkan'ın aileleri BASINKÖY'de bir dönem oturmuş isimlerden bazılarıdır.

Londra Asfaltı olarak bilinen ana yola sırtını dayamış BASINKÖY'ün bir yanında Küçükçekmece gölüne bakan bir uçurum ve onun aşağısında Sirkeci-Halkalı Banliyö treninin geçtiği demiryolu, bir yanında Atatürk ormanı ve tam karşısında ise Atatürk'ün Florya Deniz Köşkü'nün de olduğu Florya-Menekşe sahili bulunmaktaydı. Arabası olan ya da olmayan herkes şehire inmek için (O tarihte Florya çevresi İstanbul merkezinden ulaşımın çok zor olduğu, Banliyö tabir edilen bir yerdir.) Basınköy'ün ortasındaki meydanda toplanır ve kendilerini Cağaloğlu'na götürecek belediye otobüsünü beklerdi. Gazeteciler otobüsteki yerlerini alırken birbirleriyle "Günaydın" diyerek selamlaşır ve yol boyunca aralarında çeşitli sohbetler yaparlardı.

Sezgin Burak, Basınköy'deki bu güzel topluluk içerisinde gazetelerden arkadaşlarıyla sıcak bir dostluk ortamı oluşturur. Onun ve ailesinin en yakınları arasında ressam arkadaşı Ayhan Erer, kuzeni ressam Faruk Geç, Akademi'den sınıf arkadaşı ressam Ünsal TOKER, Tercüman gazetesinin yazı işlerinden Turgut Bıçakcıoğlu, Leyla Soykut ile eşi Tarık bey ve gazeteci Ali Başarel vardır. Özellikle Faruk Geç ile akrabalığından dolayı aralarında Çerkezlerin aile görgüsü ve saygısına dayalı bir ilişkileri bulunmaktaydı. Sezgin Burak da Faruk GEÇ de birbirlerini severler ve sayarlar, her fırsatta bir araya gelip hem aileden hem de gazeteden sohbet ederlerdi.

Sezgin Burak, çizimlerini genellikle Basınköy'deki evinde hazırlar, buradan Volkswagen arabasına atlayarak Cağaloğlu'na gazeteye götürür, baskıya verilmek üzere teslim ederdi. Basınköy o zamanlar şimdiki gibi gelişmiş ve kalabalık bir yer değildir. Çoğu gazeteci ailesinin henüz özel bir arabası dahi yoktur. 1960'ların İstanbul'unda olduğu gibi Basınköy'de de sadece birkaç kişinin arabası vardır. O yıllarda yine yaygın bir Ambulans sistemi de olmadığından Basınköy'de herhangi bir acil hastalık durumu olsa hemen

arabası olanlardan yardım istenirdi. Sezgin Burak da pekçok kez meslektaşı olan komşularının bu şekilde yardımına koşardı. Bir keresinde GÜNAYDIN gazetesinin avukatı Muzaffer Bey'in ikizleri dünyaya geleceği zaman acilen taksi veya ambulans araştırılır ama bulunamaz. Sezgin Burak da o sırada evinde gazeteye resim yetiştirmeye çalışmaktadır. Muzaffer Bey'in ailesi Sezgin Burak'a haber vererek hamile eşinin hastaneye götürülmesi ricasında bulunurlar. Komşusuna yardım için hemen seferber olan Sezgin Burak Volkswagen arabasını alıp Muzaffer beyin hamile eşini hastaneye yetiştirmek üzere hızla yola koyulur. Ancak hastaneye yetişemeden ikiz çocuklar yolda onun arabasında doğarlar. Sezgin Burak, örnek sanatçılığının yanında insani kişiliğiyle de öylesine yardımseverdir ki bu olayda arabasını hiç sakınmamış ve doğum sonrası hiçbirşey olmamış gibi arabasını temizleterek tekrar evine, çizimlerinin başına dönmüştür. Ne acı bir tesadüftür ki, o gün onun arabasında doğan ikiz oğlanlardan birisinin yıllar sonra evleneceği hanım, Sezgin Burak'ın vefatından sonra TARKAN'ın dergi olarak yayınlanması ile ilgili bir anlaşmazlıkta Burak Ailesinin karşısına avukat olarak çıkacaktır.

MİLANO'ya GİDEN YOL (İtalya'daki Çalışma Yılları)

Sezgin Burak, eşi Türkay hanım ve kızları Mine ile birlikte Basınköy'deki yeni hayatlarına kısa sürede alışırlar. Sanatçı bu yeni ve sakin muhitte resim çalışmalarını rahatça sürdürebileceği uygun bir çalışma ortamı bulmuştur. Muhitin tüm sakinliğine rağmen Sezgin Burak'ın yenilikçi ve yaratıcı karakteri onu sanat yaşamında yepyeni arayışlara doğru itmektedir. BİZİMKİLER'in (Hüdaverdi'nin) popülerliği ile yetinmemekte ve çizgi gücünü göstereceği yeni alanların peşinde koşmaktadır. Cumhuriyet gazetesindeki günlük karikatürleriyle, İstanbul Reklam için hazırladığı gazete ve sinema reklamları çizimleriyle, Hayat ve Ses mecmualarındaki başarılı illüstrasyonlarıyla büyük ilgi görmüş, herkesin beğenisi kazanmıştır. Artık sırada resim sanatında onu zirveye taşıyacak yepyeni ve farklı bir hedefi vardır: Çizgiroman Ressamlığı. Fakat o tarihlerde Türkiye'de bu alanda önünde pek az örnek bulunmaktadır. Türkiye'de Karikatür ve Çizgiroman sanatında durum bu iken, İtalya dünyada bu alanda öne çıkan ve çiziroman ressamlığını bir sektör haline getiren söz sahibi ülkelerden birisi haline gelmiştir. Sanatçının bu yeni hedefini gerçekleştireceği mekan artık bellidir: İTALYA.

Sezgin Burak'ın resim çalışmaları için bulunduğu İTALYA'nın MİLANO şehrindeki ünlü DUOMO Meydanı'nı resmettiği illüstrasyonu (1965)

1964 Eylül'ünde ailesiyle birlikte İtalya'ya gitmeye, hem bu ülkeyi görmek hem de oradaki çalışma koşullarını incelemeye karar verirler. Hürriyet gazetesinde yayınlanan BİZİMKİLER'den kazandıkları telif ücretini biriktirerek İtalya seyahati hazırlıklarına başlarlar. Seyahati uçakla değil, arabayla karadan, bu ülkeyi adım adım gezerek yapacaklardır. Başlangıçta sadece İtalya'yı keşif amacıyla başlayan kısa yolculuğa çıkarken küçük kızları Mine'yi yanlarına almazlar. Onunla bir ay sürecek bu yolculukları boyunca İstanbul'da babaannesi Fatma Burak ilgilenecektir.

Sezgin Burak ve eşi bir ay boyunca İtalya'nın belli başlı şehirlerini tek tek gezerler. Roma her yanı tarihi bina ve eserlerle dolu ihtişamlı bir sanat şehridir. Özellikle Vatikan'daki görkemli yapılar her ikisini de çok etkiler. San Pietro katedralinde bulunan Michel Angelo'nun Yaratılış resmi Sezgin Burak'a hiç de zor bir çalışma gibi görünmez. Çünkü O da sahip olduğu sanatçı gücüyle bu zorlukta bir sanat eserini yapabilecek derecede kendisine güvenmektedir. Venedik'te ünlü ressam Tie Polo'nun eserlerini de incelerler. Sanatçı D.G.S.A'da öğrenci iken Tie Polo'nun eserlerinin farkına varmıştır ve

onun tarzını çok beğenmektedir. Aynı çağda yaşasalardı aynısını yapabileceğine kesinlikle inanıyordu. Sezgin Burak ve eşi Türkay hanım, Roma'da içinde şahane heykellerin sergilendiği Villa Borgese bahçelerini de birlikte gezerler. Goethe'nin Genç Werter'in Istırapları kitabından esinlenerek yapılan bir heykel de bu villanın bahçesinde bulunmaktadır. Heykelden çok etkilenen Sezgin Burak kendi stili ile bu heykelin resmini yapar.

Sezgin Burak'ın, kafkas kökenli akrabalarından Cemile Duman'ı ve eşi ünlü doktor Rahmi Duman'ı resmettiği illüstrasyonu.

Heykelin karşısında kartonu ve çini mürekkebi ile ıslattığı fırçasının kıvrak darbeleriyle kısa sürede yaptığı bu çalışmasını, ünlü doktor Rahmi Duman ve eşi (Sezgin Burak'ın akrabası) Cemile Duman'ın Bakırköy'deki köşkünde verilen bir davette ev sahiplerine hediye eder. Eseri halen bu köşkün salonundaki duvarda çerçeve içerisinde asılı bulunmaktadır.

Sezgin Burak (Sağ başta) ve Eşi Türkay Burak (önde), Rahmi ve Cemile Duman'ın Bakırköy'deki köşklerinde verdikleri bir davette. Sanatçının davetin ev sahiplerine hediye ettiği illüstrasyon da arkadaki duvar üzerinde. (1973)

Sezgin Burak, İtalya'daki ilk günlerinde Roma'daki çeşitli ajanslarda serbest ressam olarak çalışan arkadaşı Galip Bulkat'la buluşur. Galip Bulkat, ona İtalya'da bir ressamın çalışma şartları hakkında bilgi verir. Arkadaşının anlattıkları Sezgin Burak'ın merak ve ilgisini çeker. İtalya'daki çalışma koşullarının kendisine çok uygun olduğunu gören Sezgin Burak, çizgiroman tekniğini geliştirmek ve bu alandaki yenilikleri yakından takip edebilmek için bir süre bu ülkede kalmanın faydalı olacağını görür. Bunun üzerine eşi Türkay hanım bir ay sonra Türkiye'ye dönerek İngilizce öğretim üyesi olarak görev yaptığı İ.T.Ü.'den izin alır ve kızları Mine'yle birlikte trenle Roma'ya gelirler. Küçük kızları Mine yabancı dil

kavramıyla ilk kez İtalya'da tanışır ve çocuk olmanın avantajıyla kısa sürede İtalyancayı kavrar. İtalya'da başlangıçta başkent Roma'da otururlar. Sezgin Burak, sevimli kahramanları BİZİMKİLER'in çizimlerine İtalya'da da devam eder. Hazırladığı esprileri ve çizimleri postayla Türkiye'ye, Hürriyet gazetesine gönderir. Roma'da kısa bir süre kalırlar. Sanatçının bundan sonraki çalışmalarında ve de özellikle çizgiroman sanatında önemli gelişmeler katedeceği İtalya'nın bir diğer önemli şehri, Milano'ya taşınırlar.

Sezgin Burak, Milano'da zamanın ünlü ajansı Studio D'Ami hesabına çalışmaya başlar. El Cougar (Puma Sierra) isimli Western (kovboy) kahramanını bu stüdyoda çalıştığı dönemde yaratır. Studio D'Ami'deki çalışma dönemi boyunca çeşitli Western (kovboy) ve deniz korsanlarının hikayelerini konu alan çizgi romanları resimler.

Sezgin Burak'ın İtalya'daki çalışma yıllarında yarattığı çizgi kahramanı EL-COUGAR TARKAN'ın KURT'uyla olan dostluğuna benzer şekilde yanında vahşi bir PUMA ile gezmektedir.

Sanatçı Milano'da çalıştığı ajansın işlerinin yanında bir yandan da Türkiye'ye "BİZİMKİLER"i yazıp-çizip göndermektedir. Studio D'Ami'de çalıştığı dönemde yabancılara ait pek çok hikayeyi, özellikle tarihi dönemlerde geçen Korsan Hikayelerini resimler. İngiliz okuyucular için hazırlanan bu çizimlerin hangi dergilerde, hangi tarihlerde yayınlandığı takip edilemediğinden basımından sonraki halleri görülememiştir. Ancak EL-COUGAR'ın o zamanki şartlarda alınan fotokopileri bugün çok iyi durumda olmamalarına rağmen bilgisayar yardımıyla düzeltilerek görüntülenebilmektedir

Sezgin Burak'ın İtalya Milano'da bulunan STUDIO D'AMI'deki çalışma yıllarında yarattığı western (kovboy) kahramanı EL-COUGAR karakterinden örnek bir sayfa

Çizgiroman'ın balonları ajans tarafından çeşitli yabancı dillerde daha sonradan doldurulmaktadır

Yine İtalyan okurlar için çizdiği KOLOSSO adında Herkül benzeri bir kahramanın maceları da mecmua halinde basılmıştır.

Sezgin Burak, bir dönem çizerliğini yaptığı İtalyan çizgi kahramanı KOLOSSO'nun dergi kapağı çalışması. (1965)

Studio D'Ami zamanın çok iyi isim yapmış bir yayın kuruluşudur. Sanat editörleri resimli romanlardaki her kareyi bilmektedir ve eğer bir kopya varsa hemen anlamaktadırlar. Sezgin Burak'ın çizimlerini ise çok farklı ve çok orjinal bulurlar. Hatta, EL-COUGAR'ın resimlediği bir sahnesinde salonda tavanda asılı tekerlek şeklindeki bir avizenin üstünden barın içini nasıl görüp de çizdiğine çok hayret etmişlerdir.

Sezgin Burak ve eşi Türkay Hanım'ın Milano'da rahat bir hayat sürmeye başlamalarına rağmen akılları hep Türkiye'dedir. Sanatçının yakın arkadaşı Nehar Tüblek de sık sık onları Milano'da ziyarete gelir. Türk karikatür sanatının önde gelen isimlerinden olan Nehar Tüblek katıldığı Bordighera Karıkatür Yarışması'nda o dönemlerde pek çok birincilik ödülü kazanmıştır. Milano'ya gelip Sezgin Burak ve Ailesi ile buluşarak kazandığı karikatür ödüllerini birlikte almaya giderler. Bordighera küçük bir İtalyan sahil kasabasıdır ve yaz ayları çok kalabalık olduğu için Nehar Tüblek ve Sezgin Burak ailesi kalacak bir yer

bulamazlar. Türkay Hanım'la küçük kızları Mine Volkswagen arabada geceyi geçirirken Sezgin Burak ile Nehar Tüblek yakındaki parkın banklarında turunç ağaçlarının altında biraz sohbet biraz da uyku ile sabahı ederler. Gençlik yılları mücadeleler ile geçen iki sanatçı için bu durum hiç de katlanılması zor bir şey değildir. Üstelik bu deneyimden pek çok karikatür esprisi türetmek fırsatını yakalamışlardır. Muhtemelen Sezgin Burak PIRTIK'ın parkta gece uyurken yaptığı espriler o gece Nehar Tüblek ile parktaki hallerini hatırlayarak düşündü.

BEN ÇOK FENA ÜŞÜYORUM PIRTIK. BU AKŞAM HAVA ÇOK NU SOĞUK?
HAYIR BEY ABİCİM SADECE DALGINLIĞIN ÜZERİNDE.
DALGINLIK LA BUNUN NE İLGİSİ VAR KUZUM?
KAPIYI KAPATMAYI UNUTMUŞ SUN.

Sezgin Burak'ın BİZİMKİLER bant karikatüründen bir örnek

Sezgin Burak, resim çalışmalarını sürdürdüğü İTALYA'da şehrin ünlü meydanlarını desenlerine aktarır. (1965)

Parktaki bu geceden sonra Sezgin Burak, eşi Türkay Hanım ve Nehar Tüblek Bordighera Karikatürcüler Derneği Başkanı'nı bulmak üzere verilen adrese giderler. Bu küçük İtalyan kasabasındaki Dernek oldukça mütevazi bir demektir. Dernek başkanı hem karikatür sanatıyla ilgilenmekte hem de geçimini sürdürmek üzere küçük bir kırtasiye dükkanı işletmektedir. Dernek adresi olarak gösterilen yer de bu dükkandır. Türk karikatürist dostlarının kendisini ziyaretinden çok hoşnut kalan dernek başkanı onları dükkanında misafir eder. Sezgin Burak'ın küçük kızı Mine'ye de dükkanında satmakta olduğu oyuncak bebeklerden birisini hediye ederek Türk dostlarının ziyaretinden duyduğu memnuniyeti gösterir.

TARKAN'ın YARATILIŞI

Sezgin Burak, eşiyle birlikte 1964'te geldiği İtalya'da bulunduğu süre içerisinde çizgiroman sanatındaki tecrübesini arttırmış ve bu ülkeye geliş nedeni olan kendi kariyerindeki bu yeni sanat dalında artık önemli bir ürün verme vakti iyice yaklaşmıştır. Burak ailesi 1966 yazının sonlarına doğru artık ülkelerine dönme vaktinin geldiğine karar verirler ve dönüş hazırlıklarına başlarlar. Ancak özellikle Sezgin Burak için bu seyahat sıradan bir gurbetten dönüş yolculuğu olmayacaktır. Üç yıla yakın bir süredir ülkesinden ve ülkesindeki sanat ve yayıncılık dünyasından uzak bir ortamda yaşamıştır. Milano'da kiraladıkları evlerinde o zamana göre kısıtlı ev eşyalarıyla üç yıl boyunca idare ettikleri gibi sanatçının çalışmalarında faydalanabileceği özel bir kütüphanesi dahi yoktur. Sanatçının oturduğu Milano şehri önemli bir sanat merkezi olmasına rağmen İtalya'da onun yaratmayı tasarladığı Türk çizgi kahramanı ile ilgili olarak ne fikir alabileceği bir tarih kitabı ne de inceleyebileceği bir yayın bulunmaktadır. O tarihlerde Türkler hakkında Avrupalı kaynaklarda yeterli sayıda ve kapsamda bilgi ve belge de bulunmamaktadır. Günümüzde dahi, sanatçının yarattığı kahramanının yaşayacağı devir olarak seçtiği M.S. V.yüzyıla ait (M.S.450'li yıllar) Avrupa Hunları dönemini anlatan çok az sayıda kaynak bulunmaktadır. Bu kitaplar da yazılı belgelerden çok sözlü kaynaklara dayanmaktadır. Bütün bu sınırlı imkanlara rağmen, Sezgin Burak'ın Avrupa Hun Türklerinin ve özellikle İmparatorları büyük cihangir ATTİLA'nın İtalya ve İtalyanlar üzerinde bıraktığı izleri farketmesi hiç de zor olmaz. Öyle ki çalıştığı stüdyodaki italyan ressam arkadaşları onun güçlü çizimini görünce MAMMA GLI TURCI (Anneciğim Türkler Geliyor!) diyerek şaşkınlıklarını dile getirmişlerdir.

Attilâ'nın ordusuyla birdenbire surlar önünde görünüp saldırıya geçmesi, şehirde büyük bir dehşet ve korku yarattı. Kanales'in yerine kumandayı eline alan Lupus telaş içinde sağa sola emirler yağdırmaya başladı.
ATTİLÂ GELİYOR!
ATTİLÂ GELİYOR!.. KOŞUN!.. ASKERLER, SURLARA KOŞUN!.. SAVUNMAYA GEÇİN!
56

TARKAN'ın MARYO'NUN KUŞLARI macerasından bir kare.

İtalya'da bulunduğu bu atmosfer, memleket özlemi ve sanatçının engin hayal gücü sayesinde bu yeni kahramanının yaşadığı dönem ve koşullar Sezgin Burak'ın zihninde yavaş yavaş şekillenmeye başlar. Bir yandan çalıştığı stüdyo aracılığıyla İngiltere'ye, Belçika'ya ve Fransa'ya o ülkelerin tarihleriyle ilgili kahramanlık destanlarını konu edinen hikayeler çizip gönderirken bir yandan da yaratacağı yeni Türk Çizgiroman Kahramanının eskiz çizimleriyle, senaryosuyla ve de en önemlisi ismi ile meşguldür. Artık ülkesine dönüş zamanının çok yaklaştığı günlerden birisinde eşi Türkay Burak'a şunları söyler: ***"-Ben Avrupa ülkeleri için sanatımı kullanıyorum ama artık kendi milletim, kendi ülkem için bir çizgi kahraman yaratacağım."***

Bu kararlılıkla sanat yaşamındaki yeni ve soluksuz maceralarla dolu olarak geçecek uzun bir yolculuğu ilk olarak eşi Türkay hanıma duyuran Sezgin Burak, TARKAN'ın ilk eskizlerini de Milano Viale Zara 147 no'lu evlerinde hazırlar. 1966 yılında henüz 31 yaşında olan Sezgin Burak, o güne kadar yaşamı boyunca edindiği tüm resim eğitiminin, sanatsal birikiminin, tarih bilgisinin ve işindeki tecrübesinin yanısıra çocukluğundan beri tüm hayatını şekillendiren Çerkez aile tarihinin ve bu köklü aileden ona miras kalan kültürel birikimin ışığında ünlü kahramanı TARKAN'ı yaratır. Hiç kimsenin, hiçbir sanatçının veya hikayenin etkisinde kalmadan, tamamen kendisiyle başbaşa kalarak hem çizgi ile hem de isim olarak TARKAN'ı yaratmıştır.

Sezgin Burak'ın yarattığı ünlü kahramanı TARKAN'ın yüz şeklini belirlerken yaptığı karalamalar ve bu ölümsüz kahramanın ilk eskizleri (Milano/İTALYA – 1966)

Sezgin Burak'ın yarattığı ünlü Kahraman TARKAN sanatçının hazırladığı ilk eskizlerle İTALYA'nın Milano şehrinden ülkesi Türkiye'ye doğru yola çıkar... (1966)

TARKAN İsmi Hakkında

Sezgin Burak, **–"Ben bir Türk Kahramanı yaratmalıyım!"** diyerek ilk TARKAN eskizlerini hızla bir resim defterine çizmeye başlar. Önce bu kahramanının yüzünü şekillendirir. Aradığı yüz ifadesini yakaladığında onu tüm vücuduyla, kostümüyle, kılıcıyla ve diğer savaş aletleriyle donatır.

Milano'da hazırladığı ilk eskizlerin ardından sıra en önemli aşamaya gelmiştir. Bu kahramana TÜRK adına ve şanına yakışır bir isim bulmak gerekmektedir. Yine evinde çalıştığı bir gün masasından kalkarak mutfakta bulunan eşi Türkay hanımın yanına gider. Ona: **–"Kahramanımın adını TARKAN koyacağım, TATAR KANI kelimelerinin kısaltılmışı olacak."** diyerek ölümsüz çizgi kahramanının adını ilan eder.

Sezgin Burak, çizgileriyle yarattığı kahraman TARKAN'ın da ismini yaratmıştır
(İtalya / Milano – 1966)

Sezgin Burak'ın bu yeni kahramanına isim bulması için kendi aile köklerine bakması yetmiştir. Zira babaannesi Bike Hatun TATAR kökenlidi ve dolayısıyla o da TATAR KANI taşımaktadır. Aslında Sezgin Burak'taki sanat ve resim yeteneği de açıkca anlaşılacağı üzere babaannesi Bike Hatun'dan gelmektedir. Sezgin Burak'ın babası Kerim Burak'ın ablası Melahat GEÇ Hanım, ailenin Rusya'daki devrimden sonra Adapazarı'na göç ederken beraberinde CENGİZ HAN'ın kılıcını da getirdiğini ve bunu padişaha sunduklarından çevresindekilere bahsederdi.

Eşi Türkay Burak, sanatçının TARKAN ismini yarattığı o anı şöyle anlatmaktadır;

"Sezgin, Milano'daki evin koridorunda kabına sığamayan bir halde dolanıyor ve sanki dilinin ucunda olan bir sözü söylemeye çalışıyormuş gibi görünüyordu. Bu düşüncemde yanılmamışım ki çok geçmeden ben mutfakta iken yanıma geldi ve adını TARKAN koymaya karar verdim, ne dersin?" *diye sordu.*

"Neden TARKAN?" *diye sordum.*

"TATAR KANI kelimelerinden yola çıkarak bu ismi buldum" *dedi.*

TARKAN ismi kulağa oldukça hoş geliyordu. Ses olarak da oldukça dolu ve kişilikliydi. Bazıları tersini savunsa da bu isim, tamamen Sezgin'in yaratıcılığının bir eseridir. Bunun en açık delili, bugün aramızda dolaşan genç TARKAN'lardır."

TARKAN ismi Sezgin Burak'ın bu kahramanı yarattığı tarihlerde hiç duyulmamış bir isimdir. 1970'li yıllara kadar ülkemizde yayınlanan tarih kitaplarında TARKAN diye bir Türk ismine rastlanmamaktadır. Ancak maceraların 14 Nisan 1967'de Hürriyet gazetesinde günlük olarak yayınlanmaya başlamasından sonra yavaş yavaş tarih kitaplarında bu ismi taşıdığı ileri sürülen bazı tarihi şahsiyetlere yer verilmeye başlanmıştır. Fakat bu kişilerin hiçbirisi Hun İmparatoru ATTİLA'nın cengaveri TARKAN değildir. İnsanımız tarafından beğeniyle takip edilen kahraman TARKAN'ın ismi de çok sevilmiş ve bu isim TARKAN okurları tarafından yeni doğan erkek çocuklarına verilmeye başlanmıştır. TARKAN ismi ile birlikte eserde yer alan diğer karakterlerin isimleri de yine yeni doğan çocukları için orjinal bir Türk ismi arayan okurlar tarafından çok beğenilmiştir. BİGE, AYBARS ve ALTAR bu isimlerden bazılarıdır. Kimi okurlar da sanatçıya duydukları sevgi ve saygıdan dolayı BURAK ismini çocuklarına isim olarak vermişlerdir. Böylesine bir durum ne Türkiye'de ne

de dünyada başka bir çizgiroman kahramanına kısmet olmamıştı ve ilk kez karşılaşılması bakımından yeni bir sosyolojik vaka olarak da değerlendirilmektedir.

İLERİDE BÜYÜK BİR SAVAŞÇI OLACAK BU YAVRUNUN ADI TARKAN OLSUN.
TARKAN !.. BU ADI BEĞENDİM İHTİYAR..
EVET... OĞLUMUN ADINI TARKAN KOYUYORUM.
YAŞASIN TARKAN !..

Sezgin Burak'ın kahramanı TARKAN'ın doğumunun anlatıldığı GÜMÜŞ EYER macerasında romandaki babası Kumandan ALTAR'ın oğluna TARKAN ismini verdiği çizgiroman sayfası.

Dikkat edilirse bugün aramızda dolaşan TARKAN'lar 1967'den sonra doğan çoğunluğu genç veya orta yaşa yaklaşan yetişkin insanlardır. Henüz dedesinin adı TARKAN olan bir kimseye rastlamak da günümüzde mümkün değildir. Bu ismin Sezgin Burak tarafından yaratılmadığına dair pek çok eleştiri de kimilerince yapılmaktadır. Ancak, sanatçıya TARKAN okurları tarafından yazılmış bulunan onlarca mektuptan da kolayca anlaşılacağı gibi Türk insanı TARKAN adını Sezgin Burak ile tanımış ve ondan çok sevdikleri bu ismin anlamını

(Hürrivet KELEBEK'ten -1972-)

sormak gereği duymuşlardır. Hatta Sezgin Burak'a duydukları derin sevgi ve saygı nedeniyle yeni doğan çocuklarına TARKAN ismini koymadan önce kendisinden müsaade sertifikası (yazılı izin) istemişlerdir.

İST: ŞİŞLİ-25-6-1968

HÜRRİYET GAZETESİ

MÜDÜRLÜĞÜNE

CAĞALOĞLU -ŞEHİR

BENİM BİR OĞLUM OLDU ADINI TARKAN KOYACAĞIM.

LÜTFEN BANA BİLDİRİNKİ İÇİN RAHAT OLSUN

ŞİMDİ SİZLERDEN BİR MÜSAADE VESİKASI RICA EDERİM, Kİ TARKAN'ın HATIRA DEFTERİNDE BULUNSUN.

ÇÜNKÜ ÜCRETLİ BİR MEMUR OLDUĞUMDAN GAZETENİZE İLAN VERECEK PARAM ÇIKIŞMIYOR.

SİZLERE ŞİMDİDEN TEŞEKKÜR EDERİM.

TARKAN'IN BABASI

TARKAN Okurlarından gelen mektuplardan bir örnek

TARKAN isminin Sezgin Burak tarafından yaratıldığına en güzel örnek ve bunun tersini iddia edenlere en kesin yanıtı TARKAN okurları sanatçıya yazdıkları mektuplarla vermektedir. Sonuç olarak şunu kesin olarak belirtmek gerekir: TARKAN isminde Türk tarihinde yaşamış bir kahraman yoktur. Bu kahraman hem çizgileriyle hem de ismiyle Türk resim, karikatür ve çizgiroman sanatının usta ismi Sezgin Burak tarafından yaratılmıştır.

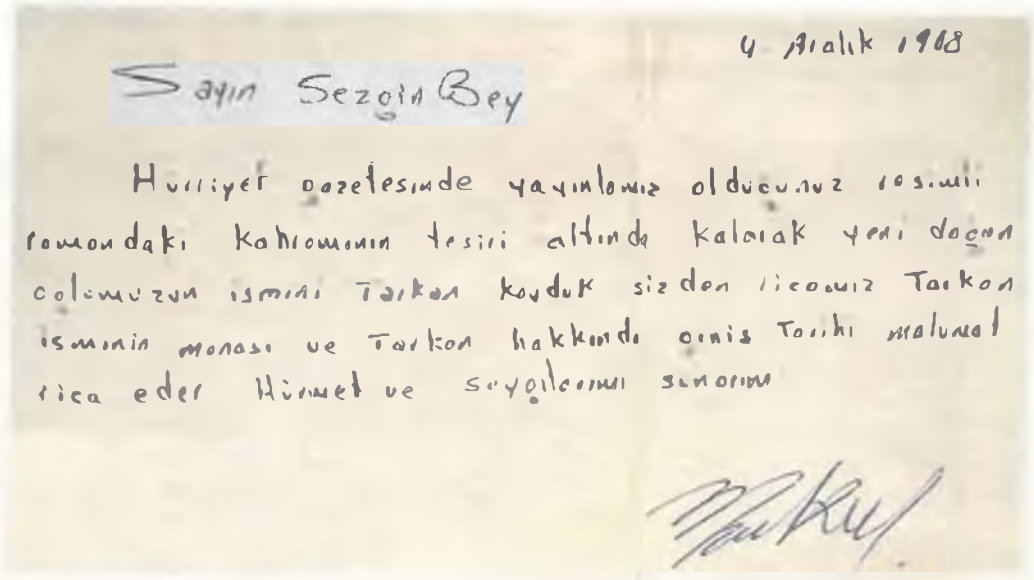

4 Aralık 1968

Sayın Sezgin Bey

Hürriyet gazetesinde yayınlamış olduğunuz resimli romandaki kahramanının tesiri altında kalarak yeni doğan çocuğumuzun ismini Tarkan koyduk sizden ricamız Tarkan isminin manası ve Tarkan hakkında geniş tarihi malumat rica eder hürmet ve sevgilerimi sunarım

TARKAN Okurlarından Sezgin Burak'a gönderilen mektuplardan örnekler

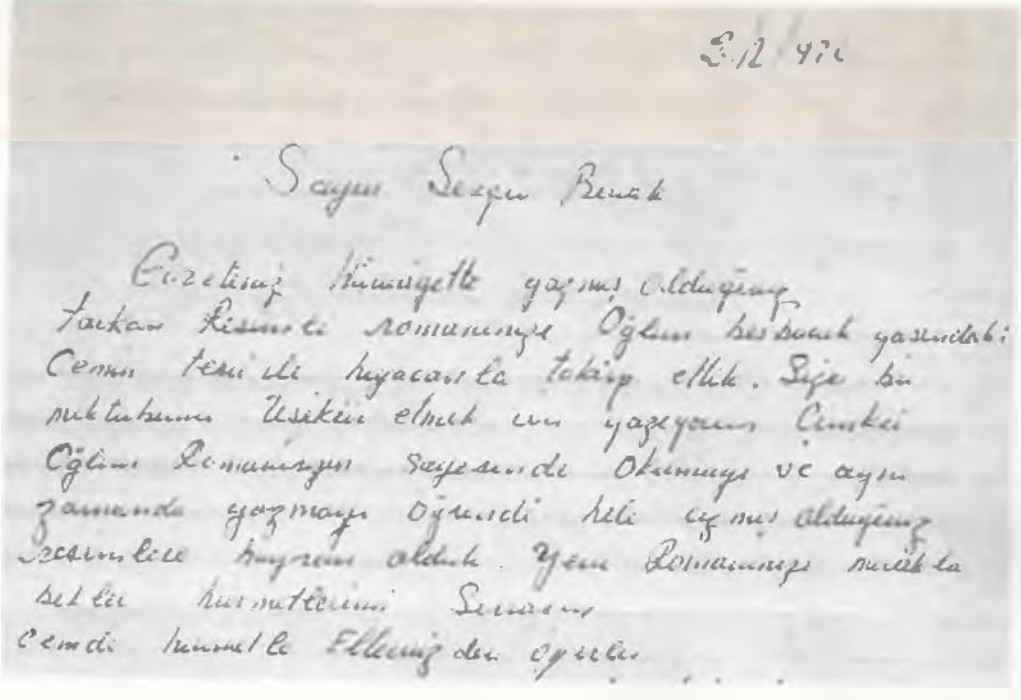

Sayın Sezgin Burak

Gazetenizde Kurtuluşta yazmış olduğunuz Tarkan Kısmını romanınızı Oğlum beş buçuk yaşındaki Cemin resimli hikayesinde takip ettik. Size bu mektubumu Yazıkın elmek için yazıyorum Çünkü Oğlum Romanınızı Sayesinde Okumuş ve aynı Zamanda yazmayı Öğrendi Şeklinde yazmış olduğunuz Sözlerinize hayran olduk. Yeni Romanınızı merakla Sabırsızlıkla Intizarınızı Sunarım

Cemdi hanımla Ellerinizden öperiz.

TARKAN'ın ilk yayınlandığı yıllarda doğan günümüzdeki bazı yetişkinler isimlerini TARKAN koymadıkları için ailelerine biraz kırgın ve hatta burukturlar. Sezgin Burak'a Güneydoğu illerimizden Batman'dan mektup yazan bir okuru, evde henüz okul çağına gelmemiş iki küçük kızı olduğunu, yere uzanp gazeteyi açtığın ve kızlarından birisini sağ koluna diğerini de sol koluna alıp onlara Hürriyet'te yayınlanan TARKAN'ın maceralarını keyifle okuduğunu anlatır. Mektubun devamında bu okurun günlerden bir gün oğlunun da olduğunu ve eşi ile kızlarının onun adının TARKAN olmasını çok istediklerini aktarır. Ancak kızların teyzesi buna karşı çıkar ve oğullarının adını Cenk koymak zorunda kalırlar. O çocuk bugün yetişkin bir insandır ve adının Tarkan olmadığı için çok üzgündür. Yine aynı ailenin kızlarından birisi resim yapmaya çok meraklıdır. Resim öğretmeni bir gün sınıfa bir resim ödevi verir. Küçük kız da Tarkan resmi yapıp öğretmenine gösterir. Karikatür ve çizgiroman sanatından pek anlamadığı tahmin edilen resim öğretmeni küçük kıza ödevinden zayıf not verir. Bunun üzerine Batman'lı baba okula gidip resim öğretmenine çatar. Sezgin Burak'a, TARKAN okurlarından Batman'lı bu okurunkine benzer pek çok ilginç durumu aktaran mektuplar gelmiştir.

Sezgin Burak'ın bu yeni kahramanı TARKAN'ı daha önceki tüm kahramalarında olduğu gibi herkesten önce ilk öğrenen ve tüm yaratılış aşamalarını gören yine sevgili eşi Türkay Hanım olmuştur. Türkay hanım, Sezgin Burak'a sadece bir eş olarak değil, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi İngiliz Filolojisi ve Çapa Yüksek Öğretmen Okulu mezunu olarak da onun sanat hayatındaki en büyük yardımcısı ve destekçisi olmuştur. Sezgin Burak, TARKAN ismini de ilk ona duyurarak fikrini almayı ihmal etmemiştir. Türkay hanım, eşinin bu yeni kahramanına isim olarak düşündüğü TARKAN'ı ses olarak sert sesli, telaffuzu dolgun, güzel bir isim olarak nitelemiş ve o da sevmiştir. "T" harfi Sezgin Burak'ın ailesinin ileride doğacak TARKAN ve TAN adındaki oğullarıyla birlikte çok sıkça karşılaşacakları bir harf olacaktır. Sezgin Burak'ın annesi Fatma hanım altı erkek evlat sahibi olduğundan ve hiç kız evladı olmadığından sanatçı da kendisinin doğal olarak erkek evladı olacağını zannetmiştir. İlk çocukları Mine'nin doğumundan önce bir gün başbaşa oturup erkek çocuk ismi ararlar. Türkiye haritasını açıp, yer isimlerine bakarlar. Toroslar'a doğru Bolkar Dağları'nı görüp bu ismi beğenirler. BOLKAR ismi her ikisine de dolu dolu güzel bir isim olarak gelmiştir. Telaffuzunu da çok beğenirler. Kızları Mine'ye kısmet olmayan bu güzel isim, yıllar sonra 80'li yıllarda ondan dünyaya gelecek olan torunlarına verilecek ve sanatçının isteği bir bakıma yerine gelecektir.

TARKAN'ın Günlük Yayını Başlıyor

Hürriyet
13
8
Konya cezaevinin hücresinde uçkur bağı ile intihar eden SAPIK KATİL
CEZASINI KENDİ ELİYLE VERDİ
Yarım saat can çekişti
Tarkan
YARIN NEŞRE BAŞLIYORUZ
HAMİDO teslim oldu

TARKAN'ın Hürriyet gazetesindeki ilk yayınına başlangıç anonsu. (İlk yayın tarihi 14 Nisan 1967)

Sezgin Burak ve Eşi Türkay hanım, Eylül 1966'da ülkelerine dönerler. Sanatçı, İtalya'da çalıştığı çizgiroman stüdyosu Studio D'Ami'yi örnek alarak STÜDYO BURAK'ı kurar. Bu stüdyoyu kurmak için Cağaloğlu'nda bir işyeri kiralar. İtalya'daki stüdyolar gibi çalışacak bir çizgiroman stüdyosu olmasını arzu etmektedir. Ancak o yıllarda ressam ve çizer camiasında bu derece profesyonelce çalışmaya alışkın, hazır ve yetişmiş çizer grubu yoktur. Üstelik tamamen şahsi sanat yeteneği ile yarattığı kahramanların ve eserlerin ortaya konulduğu bu stüdyodan herhangi bir ticarethane ile aynı oranda ve son derece yüksek vergiler alınması nedeniyle STÜDYO BURAK'ı kısa süre sonra kapatmak zorunda kalır. Böylece, büyük ümitlerle açtığı ve belkide ileride resim ve çizgi sanatına pek çok ünlü ressam ve çizerin yetişeceği Türkiye'nin ilk çizgiroman stüdyosu kapanmış olur.

Sezgin Burak'ın İtalya'da çalıştığı çizgiroman stüdyosundan esinlenerek kurduğu Türkiye'nin ilk çizgiroman stüdyosu: STÜDYO BURAK

Ünlü sinema sanatçımız Lale Belkıs, **TARKAN**'ın çizimlerinde kimi zaman sanatçı dostu Sezgin Burak'a modellik yapmıştır. (1967) Lale Belkıs, daha sonra 1969'da çekilen ilk **TARKAN** Filminde de (Mars'ın Kılıcı filminde) başrollerden birisinde VANDAL Kraliçesi'ni canlandırmıştır.

Ülkemizdeki batılı anlamda ilk ve son çizgiroman stüdyosu kurma denemesi de böylece sona erer. Sezgin Burak, artık çalışmalarına kaldığı yerden serbest olarak evinde devam edecektir. Hürriyet gazetesinde BİZİMKİLER'in (Hüdaverdi) günlük espirilerini çizmeye devam ederken bir yandan TARKAN'ın ilk macerası olan MARS'ın KILICI'nı hazırlamaktadır.

Hürriyet

Dördü Ürdünlü olan 7 kişi yakalandı

ŞERİATI İHYA ETMEK İSTEYEN TEŞKİLAT ORTAYA ÇIKARILDI

Tarkan

Cuma günü Hürriyet te

TARKAN'ın Hürriyet gazetesindeki ilk yayın anonslarından (12 Nisan 1967)

TARKAN resimli romanlarının ilk yayını MARS'IN KILICI macerası ile 14 Nisan 1966 günü Hürriyet gazetesinin Anadolu baskısında başlar. Gazete bayilerinden gelen olumlu haberlere göre özellikle Güneydoğu illerinde çok beğenilince gazetenin yöneticileri TARKAN'ın İstanbul baskısında da yayınlanmasına karar verirler. Eser kısa zamanda okurlardan çok büyük ilgi görerek başarılı bir çizgi yakalar.

Tarkan

Tek başına Avrupa'nın en barbar ülkelerine giren, yanındaki kurdu ile akıl almaz maceralar yaratan, adı bir efsane gibi anılan genç, yakışıklı, sırım gibi çevik ve kuvvetli bir Türk yiğiti.

Onu bu seri resimli romanlarda ulu Başbuğu Attilâ'nın en güvendiği biçbir nişan ve mükâfat beklemiyen ulusu için çarpışan, daima bahtsın ve zayıfın yanında uğraşa giren bir savaşçı olarak görecek ve seveceksiniz.

Attilâ'nın zaferden zafere koşuşunu, Avrupa'yı baştan başa ezip geçişini, en kuvvetli devletlerin onun karşısında nasıl dize gelip boyun eğdiklerini zevkle okuyacaksınız.

Cuma günü Hürriyet'te

TARKAN'ın 14 Nisan 1967 CUMA günü HÜRRİYET Gazetesi'nde başlayacak ilk günlük yayınının gazetenin ilk sayfasındaki anonsu. (12 Nisan 1967, Çarşamba)

İstanbul'da ve Türkiye'nin dört bir yanında gazete bayilerinde, iskele, meydan ve caddelerde, sokakların duvarlarında Sezgin Burak'ın Yarattığı şaheser TARKAN yazılı boy boy afişler asılarak kahramanın maceraları okurlara duyurulur. Hürriyet gazetesi de tarihinde ilk olarak Bir Milyon adedi aşan günlük satış tirajını TARKAN'ın gazetedeki günlük yayını sırasında yakalar. Gazetenin **28 Nisan 1969 günkü tirajı 1.067.688'dir.**

Tarkan
MARS'IN KILICI
YAZAN ve ÇİZEN
SEZGİN BURAK
Ayak sesleri şimdi kapının önündeydi. Kurdun hırıltıları kabardı ve hırlamağa başladı...
DUR KURT !
O anda Tarkan, kurdun hırıltısıyle uyanarak başucundaki kartal başlı kılıcını kaptı...
Hızla kapıya açılan hendeğin yeri çıplak kemik ile karşılaştı...
Sessizce kapıya doğru ilerledi sonra sürüsüne uzandı...
BEN TÜRKLERİ KADINA KILIÇ ÇEKMEZ SANIRDIM!

TARKAN'ın Hürriyet gazetesinde yayınlanan ilk macerası MARS'IN KILICI'ndan bir kare (1967)

TARKAN'ın HÜRRİYET'in "Taşra Baskısı"ndaki büyük başarısı gazete yöneticilerini derhal harekete geçirir ve yayın Temmuz 1967'de 'İstanbul Baskısı'na da alınır. İkinci macerası böylelikle İstanbul Baskısı'nda yayınlanan ilk macera olur.

TARKAN'ın KURT KANI macerasının duyurusunu yapan afiş. (1973)

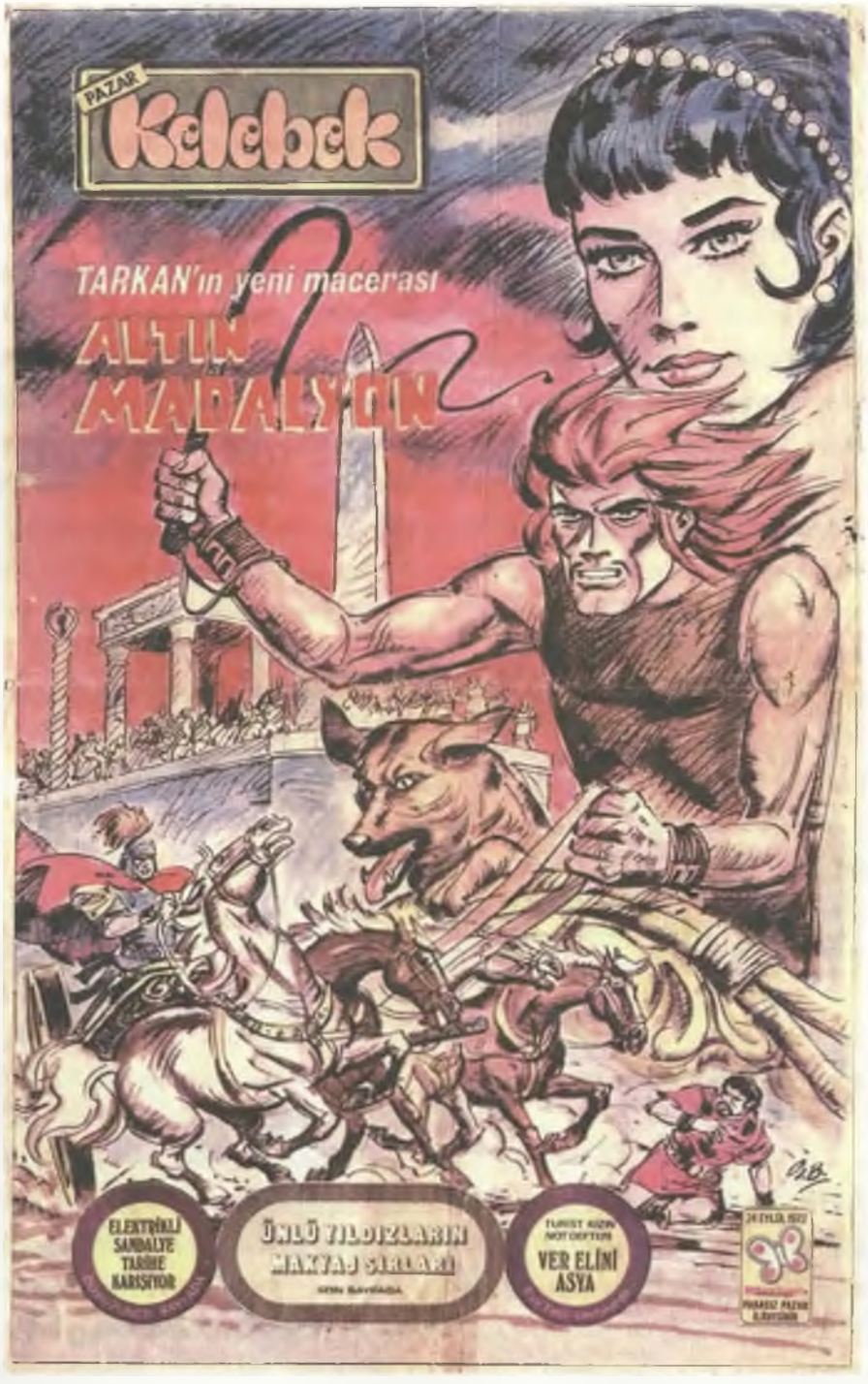

TARKAN'ın ALTIN MADALYON macerasının ilk günkü yayını Hürriyet'in KELEBEK ekinin kapağında tam sayfa olarak yer almıştır. (1972)

Sezgin Burak'ın ve eserlerinin hızla yükselen başarısı ve şöhreti aileyi çok mutlu etmiştir. Toplumdaki genel görüşün aksine, alışılagelmiş sanatçı görüntüsü ve tarzından çok farklı olarak Sezgin Burak düzenli bir iş ve ev hayatından yana olan bir insandır. Bu yönüyle de çevresinde örnek gösterilen bir kişidir Sezgin Burak. Günümüzün medya imkanları olmamasına rağmen eserleri kadar insanların kendisini de görür görmez tanıdıkları saygın bir şöhret yakalamıştır. Onun okurlarıyla arasındaki yegane iletişim aracı HÜDAVERDİ ve TARKAN çizgileridir. 7'den 70'e değil, toplumun her kesiminden 3-4 yaşından 80 yaşına kadar herkesin onun eserlerini yakından takip ettiği bilinmektedir. Okuma yazma bilmeyenler dahi çizimlerine bakarak Tarkan'ı takip ederler. Hatta Tarkan'ı okuyabilmek için erken yaşta, daha okula başlamadan okuma yazmayı sökenler bile vardır. Zaman zaman Sezgin Burak'tan okuyucular bazı isteklerde bulunmuşlar, o da gereken konuları günlük BİZİMKİLER bandında işlemiştir. Örneğin, Beşiktaş Verem Dispanseri doktorlarından Elgız Hanım, Verem Haftası dolayısıyla Sezgin Burak'tan okuyuculara bu önemli sağlık haftasını hatırlatıcı bir BİZİMKİLER bandı hazırlamasını rica etmiş, sanatçı da onun bu isteğini memnuniyetle yerine getirerek toplumsal konulara duyarlılığını göstermiştir.

ÖHÖ...ÖHÖ! FENA HALDE ÜŞÜTMÜŞÜM PIRTIK...
ÖHÖ! ÖHÖ!
MERAKETME YAKIP BEYABİCİM ARTIK HİÇ BİR ŞEY OLMAZ SANA!
NEDEN PIRTIK KARDEŞ
ÖHÖ ÖHÖ!
VEREM HAFTASI ÇOKTAN GEÇTİ BEYABİCİM!

Sezgin Burak'ın VEREM HAFTASI'na vurgu yapan BİZİMKİLER bant karikatürü

TARKAN ve SEZGİN BURAK'a Transfer Teklifi

1967'den 1978'e kadar hemen hemen ara vermeksizin Hürriyet gazetesindeki günlük maceraları devam eden TARKAN'ın her yeni macerası Türkiye'nin dört bir yanında reklam için ayrılmış duvarlara asılan afişlerle okuyuculara duyurulmaktaydı. Gazete, cadde ve sokakları "Sezgin Burak'ın Yarattığı Şaheser TARKAN'ın yeni macerası gazeteniz HÜRRİYET'te", "TARKAN Güçlü Kahraman, Güçlü Gazete HÜRRİYET'te" duyuruları yazılı afişlerle donatılıyordu. Sezgin Burak'ın "TARKAN" resimli romanlarının başarısı diğer gazete yöneticilerinin de doğal olarak dikkatini çekmiştir. Derhal bünyelerindeki

ressamlardan TARKAN'a benzer resimli romanlar hazırlamalarını isterler. Ancak bunların hiçbiri Tarkan ayarında ve etkisinde olamayacaktır. Hürriyet gazetesinin TARKAN'ın yayınıyla birlikte tiraj bakımından diğer gazetelerle arasındaki farkı iyice açması üzerine Sezgin Burak'a Bab-ı Ali'den transfer teklifleri dahi gelir. Bunlar arasındaki en ciddi teklif, Tercüman gazetesinin kurucusu ve sahibi, gazeteciliği patronluk ile harmanlayabilmiş nadir insanlardan olan rahmetli Kemal ILICAK'tan gelir. Kemal bey, aynı zamanda Sezgin Burak'ın Basınköy'den de komşusudur. Bir yaz günü Sezgin Burak ve ailesini Basınköy'deki evlerinde ziyaret ederek kendisine TARKAN çizgiromanını Tercüman'da devam ettirmesi için bir teklifte bulunur. Kemal beyin teklifi oldukça caziptir. Bu transfer karşılığında sanatçıya Bebek'te bir yalı katı verilecektir. Ancak, günümüzde hemen herkesin hiç düşünmeden kabul edeceği bu cazip teklifi Sezgin Burak kibarca reddeder. TARKAN'a Hürriyet gazetesinde başlamıştır ve etik olarak bu gazete ile yoluna devam etmek niyetindedir. Ancak onun gazetesine olan bu bağlılığına ileriki dönemlerde gazetenin kimi yöneticileri aynı bakış açısıyla yaklaşmayacaktır. Rahatsızlandığı ve TARKAN'a birkaç hafta ara vermek durumunda kaldığı dönemlerde gazete yönetiminin *"İşinize son verilmiştir, lütfen muhasebeye uğrayınız."* notu bulunan mesajları ile karşılaşacaktır. Tabi ki Sezgin Burak güçlü kişiliği ve sağlam duruşuyla bu yazıları ciddiye almayacak, benzeri tatsız durumlar gazetenin bu büyük sanatçıya yüksek sevgi ve saygısı olan yöneticilerinin de araya girmesiyle tatlıya bağlanacaktır. TARKAN düşmanlarıyla amansız mücadelesini Hürriyet gazetesinin sayfalarında sürdürürken, Sezgin Burak da yine aynı gazetede tek başına kendi açtığı kulvarda bu şekilde yılmaksızın ilerleyecektir.

Rahmetli Kemal ILICAK, yıllar sonra Sezgin Burak'ın 1978'de vefat etmesinin ardından sanatçının eşi Türkay hanımı arayarak, o sırada yayın hayatına yeni başlayan BULVAR gazetesinde TARKAN'ın maceralarına devam edilmesini ister. Ailenin bu isteği kabul etmesi üzerine BULVAR gazetesi ile telif anlaşması yapılır. Hürriyet gazetesi yönetimi bu duruma itiraz etse de Sezgin Burak Ailesinin eser üzerindeki hakları çok açık tır ve TARKAN ile ilgili olarak Ailenin tercihi geçerli olur.

BULVAR gazetesindeki yayın hazırlıkları başlar. En önemli konu Sanatçının 1978'deki ani kaybı ile o günlerde yayını devam eden MİLANO'YA GİDEN YOL macerasının yarım kalmış olmasıdır. Öncelikli olarak bu macerayı tamamlayabilecek bir ressamın bulunması gerekir. Kemal Bey hemen Bab-ı Ali'de TARKAN'ı devam ettirebilecek yetenekte uygun bir ressam arayışına girer. Pek çok ressam ve çizere TARKAN denemeleri yaptırılır. Tabi ki Sezgin Burak kadar güçlü bir çizim gücüne sahip ressam bulmak kolay değildir. Neticede bu iş için gazete adına çizer olarak çalışacak bir

ressam bulunur ve TARKAN'ın günlük yayını BULVAR gazetesinde yeniden başlar. Böylece TARKAN Atıyla Kurt'uyla Kemal ILICAK'ın kurduğu BULVAR gazetesinde yeniden maceradan maceraya koşar.

BULVAR Magazin
İLAVE
S. Burak, TARKAN'ı nasıl yarattı ?

TARKAN'ın günlük yayınları 80'li yılların başlarında kurulan BULVAR gazetesine önemli bir tiraj kazandırır.

TARKAN'ın Maceralarının Listesi

Sezgin Burak 1967-1978 yılları arasında toplam 21 bölümden oluşan 15 adet TARKAN macerasını yazıp çizmiştir. Maceraların çoğunluğu 1 tam macera olup 3 macera ise 3'er bölümden oluşmaktadır. Bunlar: **"Altın Madalyon"**, **"Gümüş Eyer"** ve son macera olan **"Milano'ya Giden Yol"** maceralarıdır.

Bölüm No:	MACERA ADI	İLK YAYIN TARİHİ	Sayfa Adedi
1	MARS'ın KILICI	1967	99
2	MARGUS KALESİ	1967	103
3	BAYRAKTAKİ CANAVAR	1967	110
4	DEHŞET KULESİ	1968	45
5	MARYO'nun KUŞLARI	1968	63
6	KUZEY CANAVARLARI	1968-69	90
7	HONORİYA'nın YÜZÜĞÜ	1968	135
8	KORKUNÇ TAKİP	1969	90
9	GÜMÜŞ EYER (1)	1969	125
10	GÜMÜŞ EYER (2)	1970	122
11	GÜMÜŞ EYER (3)	1970-71	229
12	VİKİNG KANI	1971	265
13	ALTIN MADALYON (1)	1972	102
14	ALTIN MADALYON (2)	1972	81
15	ALTIN MADALYON (3)	1972-73	131
16	KUZEYDE DEHŞET VAR	1973	147
17	GÜÇLÜ KAHRAMAN	1973	115
18	KURT KANI	1973-74	163
19	MİLANO'ya GİDEN YOL-1	1978	90
20	MİLANO'ya GİDEN YOL-2	1978	102
21	MİLANO'ya GİDEN YOL-3	1978-...	58- Tamamlanmadı

TOPLAM SAYFA SAYISI 2458

TARKAN Filmleri

1967 yılında Hürriyet gazetesinin sayfalarında maceralarına başlayan TARKAN, 1969 yılına gelindiğinde artık Türkiye'de iyiden iyiye bir fenomen haline gelmiştir. Yayınlandığı ilk günlerden itibaren hemen taklitleri üretilmiş ancak hiçbirisi Türkiye çapında onun başarısını yakalayamamış hiçbirisi okurları tarafından aynı derecede benimsenmemiştir. Sezgin Burak'ın usta kalemi ve fırçasıyla bir çizgiroman olarak erişilemeyen noktalara varan başarısını benzer konulu çizgiromanlar çıkararak yakalayamanlar son çare olarak onu eserin yaratıcısından izin almadan beyaz perdeye taşıyarak menfaat elde etmeye çalışırlar. Tabidir ki ülkenin o günlerdeki ortamı telif hakkı nedir bilmeyen, bilse dahi para hırsı nedeniyle gözü bu denli kararmış insanları bu yasadışı işten alıkoymaya müsait değildir. Arkalarında çok güçlü Hollywood şirketlerinin olduğu çizgi kahramanlar bile 60'lı ve 70'li yıllarda bu fırsatçılar tarafından kimi zaman orjinal kimi zaman da yerli isimler uydurularak pervasızca bazı yeşilçam filmlerine uyarlanmıştır. Bu filmlerin yönetmen ve yapımcıları arasında ne yazık ki sonraları ülke sinemamıza katkılarından dolayı ödüller alanlar dahi bulunmaktadır. İlk çevrilen TARKAN filmi böylece korsan çekilen bir film olarak sinemamızın telif haklarının bugünkü seviyesinin çok uzağında olduğu o dönemin karanlık sayfalarında yerini almıştır.

TARKAN'ın başarısı sadece hak tanımayan yapımcıların değil Yeşilçam'ı ayakta tutan gerçek yapımcı ve yönetmenlerin de dikkatini çekmiştir. Kurdukları ARZU FİLM ile başarılı yapımlara ardı ardına imza atan yönetmen Ertem Eğilmez ve yapımcı Nahit Ataman ikilisi ilk orjinal TARKAN filmini çekmek üzere eserin yaratıcısı Sezgin Burak'a bir teklif iletirler.

İlk TARKAN filminin çekimleri öncesinde Haldun Simavi'nin sahibi olduğu VEB OFSET tarafından yayınlanan PAZAR dergisi, sinemada Tarkan'ı canlandıracak oyuncuyu bulmak için bir yarışma düzenler. Türkiye'nin dört bir yanında TARKAN rolünü canlandırmak isteyenlerin müracaatları toplanır. Dergi önce seçilen finalistleri tanıtır, daha sonra TARKAN rolüne seçilen yarışmacıyı okuyucularına duyurur. Ancak çekilecek filmin yapımcısı ve yönetmeni, TARKAN rolünü sinemada oyunculuk tecrübesi olmayan birisinin oynamasının risk taşıdığını düşünerek, bu rolü o dönemde Yeşilçam'ın ünlü jönleri arasında bulunan Kartal Tibet'e verir.

SİNEMAYI SEVEN BÜTÜN GENÇLERE BÜYÜK ŞANS

Tarkan'ı PAZAR SEÇİYOR

YARIŞMANIN ŞARTLARI:

YARIŞMAYA KATILMA SÜRESİ 1 MAYIS - 16 HAZİRAN 1969 ARASINDADIR.

YARIŞMAYA GİREBİLMEK İÇİN EN AZ ORTAOKULU BİTİRMİŞ OLMAK VE 18-28 YAŞ ARASINDA BULUNMAK GEREKTİR.

TARKAN YARIŞMASINA KATILACAK OLANLARIN BOYLARI 1.80 DEN YUKARI, KİLOLARI 75 İN ÜSTÜNDE OLMALIDIR.

YARIŞMACILAR BİR PORTRE, BİR DE VÜCUTLARININ FİZİKİ YAPILARINI GÖSTERECEK ŞEKİLDE, BOY FOTOĞRAFLARINI GÖNDERECEKLERDİR.

BİRİNCİ, İKİNCİ VE ÜÇÜNCÜ TARKAN ADAYINA ARZU FİLM'İN ÇEVİRECEĞİ ÜÇ TARKAN FİLMİNDE ROL VERİLECEKTİR.

Saygın Burak, Tarkan rejisör gibi sinemâ sevdâlısı olduğunu söylüyor ve bahsediyor, gerçek olmuyor, ama hayâlî, yapma hadise olsa bile Türk sinemasına hediye edecek bir Türk sinemacısı bulduğundan...

BU DA SAHTESİ

Bir süre önce, bir Film şirketi Tarkan'ı sinemaya alacakmış gibi görüşmelere girişmiş ve Saygın Burak'la konuşmak gerekçesi ile onlardan filmi çevirmişti. Daha sonra bütün prodüksiyon şirketlerini gezmesi için Tarkan adını kullanacak değil diyorlardı. Yukarıdaki fotoğrafta sahte Tarkan Yonju Karaf ve Film'in kadın oyuncusu S.Güvenç'le ilgili oyuncular görülüyor.

Yarışma seçmeleri sırasında Türk sinemasının ünlü oyuncularından Ayhan IŞIK da bu rolü istediğini belirterek Sezgin Burak ile görüşür. Kimileri de "-TARKAN'ı sen oyna Sezgin!" diyerek sanatçıdan kendi yarattığı kahramanı sinemada da kendisinin canlandırmasını isterler. Gerçekten de bu rolü kendisi oynasaydı daha mı iyi olurdu? Sezgin Burak'ın dimdik duruşu, kılıç tutuşu, ata binişi TARKAN karakterine belki herkesten daha uygundu ama o bunu istemedi. Bir röportajında belirttiği gibi "Herkes en iyi bildiği işi yapmalıydı".

Kurt köpeği, Con, Kartal Tibet ve diğer seyircilerle beraber. (Foto: Baha TUNÇ)

Kurt köpeği Con kendi filmini seyirciler arasında seyretti...

Geçen yıl sonbaşında "Tarkan" filmiyle ilk defa sinema seyircisine tanıtılan sarı kurt köpeği "CON" dünkü gece özel filmiyle galasına çıkıldı. "Tarkan" çekimleri Kıyır filminin bahçelievler'deki bu-lunan Cinepaş sinemasında yapılan galasına filmin beş ekibi Kartal Tibet ve sanatçı Sezgin Burak ile birlikte gelen kurt köpeği Con, ilk önce seyircilerin arasına karışarak eğlenmiş ve kendilerini havaya atarak selâmlamıştır. Daha sonra kendisine ayrılan özel bölmeye girmeyerek seyirciler arasından kendi filmini diğer rol arkadaşları ile birlikte seyretmiştir.

Filmde belki TARKAN kadar kritik önemde olan diğer rol de KURT'un rolüdür. Çizgiromanda TARKAN'ın can dostu olan kurt sinemada da bu görevini başarıyla yerine getirmelidir. Bunun için uygun bir Kurt köpeği araştırılır ve Kurt CON (CAN Kurt) üzerinde karar verilir. Bu kurt köpeği gerçekten iyi eğitim almış ve rolüne kısa zamanda adapte olabilen bir köpektir. Rolünü başarıyla canlandırır ve kendi filminin galasına katılarak sahibiyle ve Kartal Tibet'le birlikte kendi filmini gururla seyreder. Kurt CAN, Kartal Tibet'in canlardığı TARKAN ile birlikte beyaz perdede maceradan maceraya koşar. Ancak günlerden bir gün yayalar için trafik lambası yeşilken karşıdan karşıya geçtiği sırada kırmızı ışıkta geçen bir aracın altında kalarak can verir. Bu akıllı canlının sonu ne yazık ki trafik ışıklarını onun kadar tanımayan bir insanın elinden olur.

Tarkan hasılât rekorları kırınca yaratıcısı kükredi

FİYATIMIZ artık SENARYO BAŞINA 60 BİN T.L

Yeşilçam sakinleri Tarkan'ı kapmak için Sezgin Burak'ın peşine düştü

Senaryo fiyatını 30 bin liradan 60 bin liraya çıkartan Sezgin Burak yaratıcısı Tarkan ve Kurt'la birlikte ...

"TARKAN" filmleri hasılât rekorları kırmaya başlayınca TARKAN'ın yaratıcısı SEZGİN BURAK âdeta kükremiş ve "Şimdi fiyatımızı artırdık, bundan sonra ücretimiz 60 bin lira..." demiştir.

Bundan önce [illegible] 30 bin lira olan SEZGİN BURAK yeni fiyatı ile Yeşilçam'ın en yüksek ücretalan senaristi olmaktadır. Yarattığı TARKAN'ın çok tutulması üzerine böyle bir karar aldığını belirten SEZGİN BURAK, "Ayrıca şunu belirtmek isterim ki ben TARKAN filmlerinde sadece senaristlik yapmıyorum. Ancak bu konuda şimdi konuşmak zamanında değiliz. Zamanı gelince üçüncü açıklamalarda bulunacağım" demiştir.

[illegible] görmek üzerine Yeşilçam'ın bazı film şirketleri SEZGİN BURAK'ın peşine düşmüşler ve TARKAN'ın yeni maceralarını filme alabilmek için yarışa girişmişlerdir.

Başlangıçta tek bir film düşünülmüştür ancak 1969 yılında çevrilen ilk film MARS'IN KILICI'nın seyirciden müthiş bir ilgi görerek gişe rekorları kırması üzerine ARZU FİLM'in yapımcıları ertesi yıl (1970) serinin ikinci filmi GÜMÜŞ EYER'i çekmek üzere Sezgın Burak'ın kapısını çalarlar. Gazete sayfalarındaki başarının beyaz perde de devam ettiğini gören sanatçı haklı olarak bu ikinci filmin senaryosu için daha yüksek bir ücret talep edecektir.

1969'da senaryosu Sezgin Burak tarafından yazılan **ilk TARKAN filmi "MARS'IN KILICI"**nı Tunç BAŞARAN yönetir. Bu ilk filmde çizgiromanda olduğu gibi Tarkan'ın peşini hiç bırakmayan dostu müthiş okçu Kulke'yi komedyen Morris, Mars'ın Kılıcı'nın saklandığı yeri bilen Vandal Kraliçesi'ni Lale Belkıs canlandırır. Roma İmparatoru Valentiniyanus rolünde Kayhan Yıldızoğlu ve diğer önemli rollerde Zuhal Aktan, Sevgi Can, Oktar Durukan ve Aynur Aydan yer almışlardır.

1970'te çevrilen **ikinci filmin konusu TARKAN'ın "GÜMÜŞ EYER"** macerası olur. Filmin senaryosunu yine Sezgin Burak'ın kendisi yazar. Yönetmenliğini ise Mehmet Aslan'ın yaptığı filmde Tarkan'ın babası ALTAR'ı Reha Yurdakul, can düşmanı Büyücü GOŞHA'yı İsveçli aktris Eva Bender, amansız düşmanı Alan Beyi KOSTOK'u ise Bilal İnci canlandırır. Diğer önemli karakterleri ise Atıf Kaptan, Suphi Tekiner ve Altan Günbay beyaz perdede canlandırırlar.

İkinci filmin giderek artan derecede ilgi görmesiyle yapımcılar üçüncü film için kolları sıvarlar. **1971 yılında Yine senaryosunu Sezgin Burak'ın yazdığı TARKAN "VİKİNG KANI" filmi çekilir.** Yönetmenliğini Mehmet Aslan'ın yaptığı filmde Hun İmparatoru ATTİLA'nın kızını Fatma Belgen, Viking Kralı GERO'nun güzel kızı URSULA'yı Eva Bender, Çin Prensesi LOTUS rolünü Seher Şeniz, Dev ORSO rolünü Hüseyin Alp ve Vikingli hain reis TORO'yu da Bilal İnci canlandırırlar. Serinin her filminde devrinin en son teknolojik imkanlarını, dekor malzemelerini, kostümleri ve döneminin en başarılı oyuncularını, şöhretli isimlerini seçen

yapımcılar VİKİNG KANI filminde o güne kadar Türk Sineması'nda hiç kullanılmamış olan "Su altı çekim" kameralarını da kullanırlar. TARKAN'ın ve Dev Orso'nun insan yiyen ahtapot ile su altında verdikleri mücadele bu son teknoloji kullanılarak filme alınmıştır. TARKAN filmlerinin günümüzde dahi beğeniyle izlenilmesinin arkasında Sezgin Burak'ın bu güçlü eseriyle birlikte filmler için o dönemin en son teknolojisinin kullanılmış olması ve oyuncularıyla, teknik ekibiyle, projede yer alan herkesin insanüstü bir çabayla görevlerini yapmış olması yatmaktadır. Bazılarının günümüzün teknolojisi karşısında ilkel olarak nitelediği Ahtapot'un 1971 yılında Hollywood'tan temin edilerek, henüz doğru dürüst ulaşım imkanlarının bile bulunmadığı BODRUM'a getirildiğini unutmamak gerekir. TARKAN "VİKİNG KANI" filmi bugün izleyenlere hâlâ heyecanlı anlar yaşatmasının yanında, 1971 yılının Bodrum'unun, Kale'sinin, Karaadası'nın, Ortakent'inin ve Bitez koyunun manzaralarını izleme imkanı sunması nedeniyle aynı zamanda bir belgesel film niteliğindedir.

1972 yılında serinin **4. filmi olan TARKAN "ALTIN MADALYON"** filmi çekilir. Filmin senaryosu, TARKAN'ın aynı adlı çizgiromanının senaryosundan oldukça farklıdır. Yönetmenliğini Mehmet Aslan'ın yaptığı filmde Halit Akçatepe (Kulke), Zeki Alasya (Barbar Vandal Kralı), Birsen Ayda, Altan Günbay, Mürüvvet Sim, Kamuran Usluer (Atilla), Eva Bender (Goşha) oynarlar. Sezgin Burak, ilk üç filmden sonra filmin senaryosuna dahil olmamayı tercih eder. ALTIN MADALYON filminin Kemerburgaz'da çevrilen dış sahneleri görmek için birkaç kez sete uğrar ve buradaki çekimleri izler.

1973'te **TARKAN "GÜÇLÜ KAHRAMAN KOLSUZ KAHRAMANA KARŞI"** filmi çekilir. Bu filmin de senaryosu aynı adlı çizgiromanın senaryosundan oldukça uzaktır. Yönetmenliğini Mehmet Aslan'ın yaptığı filmde Hakkı Koşar (Wang-Yu), Hülya Darcan, Reha Yurdakul, Halit Akçatepe, Ferhat Özsert, Suphi Tekiner oynarlar.

80'li yılların ortalarında sinema salonları zor duruma düşüp ardı ardına kapanana kadar TARKAN filmlerinin beyaz perdede gösterimi devam eder. Televizyonun tek kanallı olduğu ve siyah beyaz yayın yaptığı dönemde pek çok Yeşilçam filmi gibi TARKAN filmleri beyaz camda kendine yer bulamaz, zira yabancı filmler ve TV dizileri ekranları doldurmaya başlamıştır. TRT'nin renkli yayına geçmesinden sonra artan televizyon satışları ve buna paralel olarak tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de video film oynatıcılarının yaygınlaşması ile Yeşilçam filmleri Video filmi çoğaltan ve kiralayan şirketler aracılığıyla yeniden izleyicisiyle buluşur. Ancak TARKAN'ın bu yeni teknoloji üzerinden izleyicisi ile buluşması yine eserin telif sahibinden izinsiz bir şekilde çoğaltılan korsan video kasetleri aracılığıyla olacaktır.

90'lı yıllara gelindiğinde zamanın tek yayın kuruluşu olan TRT'ye karşı birer birer yeni ve "özel" rakipler ortaya çıkmaya başlar. Özel kanallar yayın saatlerini doldurabilmek için arşivlerinde yılların birikimi, oldukça fazla sayıda film barındıran yapımcılar ile görüşmeye başlarlar. ARZU FİLM, bu yapım şirketleri arasında 80'li yılları atlatarak özel TV kanallarına arşivlerindeki filmleri sunma imkanı bulan yapım şirketleri arasında yerini alır.

TARKAN filmleri, teknolojinin en son imkanlarını kullanan, televizyon dünyasındaki neredeyse sonsuz sayıdaki film ve TV dizisine rağmen hala izleyicilerin büyük ilgisini çekmekte ve onların gözündeki ayrıcalıklı yerini korumaktadır. Türk sinemasında filme uyarlanan çizgi kahramanlar alanında birer klasik sayılan bu filmler özel TV kanallarında sık sık tekrar gösterimleri yapılmakta ve sahip olduğu yüksek izlenme oranları TARKAN'ın hâlâ sevenlerinin gönlündeki yerini koruduğunu göstermektedir.

TARKAN Dergisi... "Çarşamba günleri çıkar"...

TARKAN Dergisi'nin ilk sayısı Haldun Simavi'nin sahibi olduğu GÜNAYDIN Gazetesi tarafından okurlarına armağan edilir. Okurların yoğun ilgi göstermesi üzerine derginin sonraki sayıları haftalık yayın olarak TARKAN okurlarının Çarşamba günleri için değişmez tutkusu olur.

Sezgin Burak, Beşiktaş Serencebey'deki evinde TARKAN Dergisi okurken. (1970)

1970 yılı başlarında Hürriyet gazetesinde yayınlanmakta olan TARKAN resimli romanlarına özellikle Güneydoğu Anadolu bayilerinin verdikleri bilgilere göre okurların gösterdiği yoğun ilgi nedeniyle o sıralarda GÜNAYDIN gazetesinin kurucu sahibi olan Haldun Sımavi "TARKAN'ı haftalık mecmua halında basmayı teklif eder. Sezgin Burak da bu yayına olumlu bakınca artık TARKAN'ı günlük olarak gazeteden takıp eden okurları için Çarşamba günleri de her hafta iple çekilen bir gün olmuştur.

TARKAN Dergisi'nin ilk sayısı. (25 Kasım 1970)

TARKAN'ın Türkiye'de okurlardan gördüğü büyük ilgi üzerine VEB Ofset'in sahibi Haldun Simavi TARKAN dergisini yurtdışında da çıkarmanın iyi bir fikir olacağını düşünür. Bunun için Londra'da bulunan ofisi vasıtasıyla yurtdışında basım ve dağıtım işini organize eder. TARKAN'ın maceraları İngilizce, Fransızca ve Almanca olmak üzere üç ayrı yabancı dile çevrilerek başta İngiltere, Fransa, Almanya olmak üzere pek çok Avrupa ülkesinde hatta çok daha uzaklardaki Avustralya ve Yeni Zellanda'da da okuyucuların beğenisine sunulur. Ancak TARKAN'ın tüm maceraları bu dillerde basılamadan yayın sona erer.

Çok ilginçtir, TARKAN'ın maceralarını zaten günlük olarak Hürriyet gazetesinden takip eden okurlar aynı maceraları sonradan dergi olarak yayınlandığı halde azalmayan bir ilgi ile takip etmeye devam etmişlerdir. Çarşamba günleri gazete bayilerinin önünde sabahın erken saatlerinde toplanarak o haftanın TARKAN dergisini ilk alıp okuyan kişi olmak için iplerle paketlenmiş halde duran gazete paketlerinin yanında nöbet tuttuklarını anlatan pek çok TARKAN okuru vardır. Sevgili TARKAN okurlarından halen gelmekte olan mesajlardan anlaşılmaktadır ki babası ya da bir akrabası gazete bayisi olanlar kendilerini bu nedenle çok şanslı görmüşlerdir. TARKAN dergisini herkesten önce alıp bir solukta okuyabilmek onlar için tarifsiz bir mutluluk ve ayrıcalık olduğunu bu mesajlarda aktarmaktadırlar.

TARKAN'ın En Heyecanlı Macerası

1980'lerin son yılları Bab-ı Ali için büyük değişimlerin yaşandığı yıllar olmuştur. Maddi güçlüklerin yanında Bab-ı Ali'de ömrünü tamamlayan gazeteci-patron aileler yavaş yavaş ellerini bu alandan çekmeye başlarlar. Hürriyet gazetesi önce matbaasını ardından da yönetimini Cağaloğlu'ndaki tarihi binasından Güneşli'ye yeni yaptırdığı modern binaya taşır. Bu sırada gazetenin genel yayın yönetmeni Çetin Emeç de terör kurbanı olmuş, yerine o tarihte gazetenin Ankara Temsilcisi olarak görev yapan gazeteci getirilmiştir.. Gazete bu dönemde önce bir medya gurubuna ardın da bugünkü sahipleri alan yayın grubuna satılır. Pek çok kadro yenilenir, SİMAVİ soyadı ise ancak bir süre daha gazetenin antetinde "Kurucusu Sedat Simavi" ifadesiyle yer alır. O dönemde GÜNAYDIN gazetesinin kurucusu ve sahibi olan Haldun Simavi de gazetesini ve yine sahibi olduğu VEB OFSET'i o tarihlerde Bab-ı Ali'ye hızlı giriş yapan bir işadamının sahibi olduğu medya grubuna devretmektedir. Pek çok gazete o günlerde bu şekilde el değiştirme haberleri ile çalkalanmaktadır. Haldun beyin de Bab-ı Ali'den ayrılmasıyla Türk basınında büyük bir devir kapanır. Gazeteler bu şekilde heyecanlı ve hareketli günler yaşarken Sezgin Burak

ailesi de o dönemde VEB OFSET'te eserleri yayınlanan pek çok kişi gibi yayınların devamı konusunda endişeye düşer. Zira TARKAN dergisi de zamanın önemli mizah dergileri olan GIRGIR ve FIRT gibi VEB Ofset bünyesinde yayınlanmaktadır. GÜNAYDIN gazetesi yeni patronlarının sahibi olduğu medya grubuna devredilirken mizah yayınlarını yöneten Oğuz Aral, Tekin Aral ve ekipleri de Gırgır ve Fırt'tan ansızın ayrılmış, bu efsane dergilerin yönetimleri başkalarına verilmiştir. TARKAN dergisinin yayınının Sezgin Burak ailesine haber verilmeden Günaydın gazetesinin eski yöneticilerinden birisine devredilmesi üzerine aile hukuki mücadele başlatarak haklarını korumuştur. Ancak, bu hukuki mücadelenin yanı sıra baskı işlemleri için emaneten yayıncıda bulunan TARKAN'ın orjinal çizimlerinin de Bab-ı Ali'nın o günlerdeki karışık ortamında yok olup gitmesini önlemek için ikinci bir mücadele daha vermeleri gerekecektir. Türkay Hanım ve oğlu Tan, Günaydın gazetesinin el değiştireceği söylentilerinin yayıldığı günlerde gazeteye gelerek, gazete yöneticilerinden TARKAN'ın orjinal çizimlerinin artık kendilerine iade edilmesini isterler. O tarihe kadar ailenin bu yöndeki taleplerine ***"-Biz arşivde muhafaza ediyoruz."*** diyerek olumlu bir yanıt vermeyen gazete yönetimi, gazetenin o günlerde bulunduğu belirsizlik ortamını düşünerek Sezgin Burak'ın bu eşsiz eserinin arşivde bulunan pek çok değerli çizere ait karikatür ve resimler gibi kapanın elinde kalacağını anlarlar. Artık yapılacak en doğru iş onları gerçek sahiplerine iade etmektir. Derhal TARKAN orjinallerinin arşivden alınarak Sezgin Burak ailesine teslim edilmesi talimatını gereken yere iletirler. Sezgin Burak'ın eşi Türkay hanım ve oğlu TAN, sanatçının ağır gramajlı kartonlara çizdiği yüzlerce TARKAN orjinalinin bulunduğu ağır paketleri kendi arabalarına yükleyerek doğruca evlerinin yolunu tutarlar. TARKAN'ın okuyucular tarafından hiç bilinmeyen, belki de en heyecanlı ve en soluk kesen maceralarından birisi de böylelikle mutlu sonla tamamlanır. Sezgin Burak'ın yokluğunda oğlu TAN, tıpkı maceralardaki gibi kardeşi TARKAN'ın yardımına koşarak belki de onu bekleyen belirsiz bir akıbetten son anda kurtarmıştır. TARKAN ile sevgili Kurt'u bu nefes kesen son maceradan da sağ salım çıkarak ait oldukları yuvalarına kavuşurlar.

Günaydın gazetesinin arşivine Sezgin Burak ailesinden sonra gelen bazı kişiler TARKAN'ın orjinallerini ararlar ancak çizimlerin sanatçının ailesine iade edildiği notunu gördüklerinde bu iş için çok geç kaldıklarını anlarlar. Tıpkı Sezgin Burak'ın yazdığı heyecanlı senaryolarda olduğu gibi TARKAN yine son dakikada bu zor durumdan kurtulmasını bilmiştir.

Gerçek "TARKAN" ve "TAN" Doğuyor...

Altar,avuçlarına aldığı bu küçücük yavrusunu uzun,büyük bir hazla seyretti.
BU BAKIŞLAR İLERİDE ONUN ZORLU BİR SAVAŞÇI OLACAĞINI GÖSTERİYOR. EVET, BENİM OĞLUM, DÜNYANIN DÖRT BUCAĞINA AT KOŞTURAN BİR YİĞİT OLACAK
Sezgin Burak

1969 yılının Nisan ayında, Sezgin Burak ailesi, 1961 yılında doğan ilk çocukları Mine'den sonra yeni doğacak çocuklarını beklemektedir. Doğumun iyice yaklaştığı bir 23 Nisan günü Basınköy'deki evlerinde bulunan Türkay Hanım artık hastaneye gitme vaktinin geldiğini anlamıştır, ancak o gün Sezgin Burak Cağaloğlu'nda gazetedeki ofisinde çalışmaktadır. Basınköy'deki evleri şehir merkezinden oldukça uzaktadır ve bugünkü gibi evlerde telefon da bulunmamaktadır. Bu yüzden eşine haber vermesi mümkün değildir. Komşuları ve aynı zamanda sanatçının hala oğlu olan ressam Faruk GEÇ tesadüfen o gün gazeteye gitmemiş, evinde çalışmaktadır.

Türkay Hanım, Faruk Geç'ten kendisini hastaneye götürmesi için yardım ister ve birlikte hastaneye giderler. Sezgin Burak, ilk oğlu TARKAN'ın doğum haberini ancak aynı gün geç saatlerde kuzeni Faruk Geç gazeteye geldiğinde öğrenir ve derhal hastaneye koşar. Çizgileriyle yarattığı TARKAN şimdi gerçekten dünyaya gelmiş, annesinin kollarında durmaktadır. Sezgin Burak, daha sonra tıpkı çizgi kahramanı TARKAN'ın GÜMÜŞ EYER macerasındaki babası Kumandan ALTAR gibi küçük Tarkan'ı kollarının arasına alır.

Gerçek Tarkan'ın doğumundan tam bir yıl sonra 24 Nisan 1970 günü çiftin ikinci oğulları TAN dünyaya gelir. Artık romanda maceradan maceraya koşan, en zor durumlarda biri diğerinin yardımına koşan yiğit kardeşlerin her ikisi de gerçekten dünyaya gelmiştir. Ancak, romandakinin tersine olarak TAN, TARKAN'ın ağabeyi değil bir yaş küçük kardeşidir

Sezgin Burak, kollan arasında küçük oğlu TAN, yanında MİNE, filmde rol alan KURT CAN, oğlu TARKAN ve eşi Türkay BURAK ile Beşiktaş Serencebey'deki evlerinde. (1971)

Tarkan, Kostok'un ardından dörtnala içeriye giren atının Tan olduğunu görünce şaşırdı..
HAYDİ KOSTOK, KORU ŞİMDİ KENDİNİ!.
SEVGİLİ KARDEŞİM TAN BU TAN!.
Kostok, Altarın Kurtbaşlı kılıcına havada daireler çizdirerek
atını Tanın üzerine sürerken gürledi..
KELLENİ BABAN ALTARIN KILICI İLE KOPARACAĞIM.. HAYT!.

Çizgiroman'da kardeş olan TARKAN ve TAN gerçek hayatta da Sezgın Burak'ın oğulları olarak kardeştirler. Yukarıda TARKAN'ın GÜMÜŞ EYER macerasının son bölümünde TARKAN'ın ağabeyi TAN babaları Yiğit Kumandan ALTAR'ın öcünü almak üzere Alan Beyi KOSTOK ile bir mücadeleye girer.

11 HAZİRAN CUMARTESİ SAAT 15 DEN 24 e KADAR
BAŞINKÖY HAVACILIK SİTESİ C BLOK NO. 67

Sezgin Burak, yarattığı çizgi kahraman TARKAN'la kendisini öylesine özdeşleştirmişti ki gerçek hayattaki oğulları olan TARKAN ve TAN'ın sünnet düğünlerinin daveliyesini dahi kendisi hazırlamış ve daveliyede kendisini de TARKAN olarak resimlemişti.

TARKAN'ı YAZAN ve ÇİZEN "SEZGİN BURAK"

TARKAN, Amerika ve Avrupa'da çokca örneği bulunan çizgi kahramanlardan pek çok açıdan farklılık göstermektedir. Ne bir hikayeden esinlenerek ne de bir çizgiroman içerisindeki sevilen bir karakterin geliştirilmesiyle yaratılmıştır. O her yönüyle tamamen orjinal bir Türk çizgi kahramanıdır. Amerika'daki ve Avrupa'daki çizgiromanlardan farklı olarak bir tek kişi tarafından yazılıp çizilmektedir, arkasında ne bir çizer ekibi, ne senaryo editörleri ne de danışmanlar vardır. Sezgin Burak tek başına üzerinde her biri ayrı ayrı uzmanlık gerektiren bu ünvanların ağırlığı altında çalışmıştır.

Sezgin Burak, gerek TARKAN çizgi romanlarını hazırlarken olsun gerek BİZİMKİLER'inin (Hüdaverdi'nin) günlük esprilerini çizerken olsun gazetede özel masası

olmasına rağmen daha çok evinde çalışmayı tercih ederdi. Zaten sabah 9, akşam 6 çalışacak yaratılışta bir insan değildi. Genellikle geç saate kalkar, sabah kahvaltısını ve kişisel bakımını yapıncaya kadar saat öğlen olur, ama çizim takımlarının başına geçtiğinde gece yarısına kadar çalışırdı. Dışarıda çalışması gereken zamanlarda eve çok geç döndüğü akşamlar, durumundan şüphelenen eşine ***"-Görmüyor musun? Çalışmaktan geliyorum."*** diyerek mürekkepli ellerini gösterir.

Sanatçı, yarattığı kahramanını hem senaryosuyla hem de çizgileriyle o kadar gerçekçi bir zemine oturtmuştur ki, bazı TARKAN okurları onun gerçekten yaşamış bir kahraman olduğu yanılgısına düşmüştür. Bugün bile hâlâ TARKAN'ı gerçekten yaşamış bir kahraman zannedenler bulunmaktadır. Bu yanılgı bazen tebessüm ettiren ve anlayışla karşılanabilecek yanlış anlaşılmalara neden olsa da bazen eserin telif haklarını çok ciddi olarak ihlal edici davranışlar olarak da görülebilmektedir. Bu durum, bazen sanatçıların ve eserlerinin başına gelen çok sevilip aşırı derecede benimsenmiş olmanın yan etkisi olsa gerek. Bir TARKAN okurunun sanatçıya yazdığı mesajdaki : ***"Bize benliğimizi hatırlattınız."*** ifadesi belki tüm bu algılamaların özeti olacaktır.

TARKAN'ın esas olarak yazılı bir senaryosu yoktur. Sezgin Burak, tamamen kendi hayal gücünü ve sanatsal yaratıcılığını kullanarak çizgiromanındaki karakterleri, onların dialoglarını, kostümlerini, yaşadıkları mekanları ve başlarından geçen olayları ortaya koymaktadır. Tabi ki tüm bunların temelinde kendi aile kültürü, aldığı sanat eğitimi ve iş tecrübesi bulunmaktadır. Bunlara ek olarak, Sezgin Burak'ın kendisi de mizaç olarak maceracı bir yaradılışa sahiptir. Çocukluktan itibaren seyahat etmeyi çok sevmiştir. Avrupa'nın pek çok ülkesine arabasıyla seyahat etmiş, bu ülkeleri ve insanlarını yerinde tanımaya çalışmıştır. Kendi ülkesini de yakından tanımak için, ulaşım ve yol imkanlarının sınırlı olduğu 60'larda ve 70'lerde yine kendi aracıyla Ege'yi, Akdeniz'i, Toroslar'ı ve Çukurova'yı gezmiştir. Bütün bu kültürel birikim ile birlikte çevresindeki insanlarla da yakın diyalog içerisine girerek insanlarda hayret ve ilgi uyandıracak HÜDAVERDİ esprilerini ve TARKAN senaryolarını üretmiştir. Her iki kahramanını da yayınlanacağı günden sadece bir gün önce resimlediği ve basım için gazeteye bizzat kendisi götürdüğü için son dakikaya kadar arzuladığı en iyi neticeyi yakalama imkanı olmuştur. Ancak bu çalışma yöntemi önemli avantajlarıyla birlikte bazı ciddi dezavantajları da beraberinde getirmiştir. Sağlığının müsait olmadığı veya sürekli yeni şeyler yaratmanın zihnen yorucu olduğu dönemlerde maceraya ara vermek istediğinde çok sıkıntı çekmiştir. Bir macera tamamlandığında TARKAN okurları eserin yayınının durdurulduğu korkusuyla hemen kaleme sarılıp Sezgin Burak'a mektuplar yazarak ondan TARKAN'ı çizmeye devam etmesini ısrarla istemişledir.

Tüm bu zorluklara rağmen TARKAN'ın çizimlerine asla bir başkasının dahil olmasını kabul etmemiştir. Kendisine zaman zaman ***"-Çok yoruluyorsun Sezgin, kendine bir yardımcı tutsan.."*** şeklinde tavsiyelerde bulunanlara da ***"-Asla! O zaman ben çizdim diye ortaya çıkarlar!"*** diyerek reddetmiştir. Sanatçı, sevenlerinin desteğiyle zor günleri bir şekilde aşarak yeniden çizimlerinin başına dönmüş, çok sevdiği ve saygı duyduğu TARKAN okurlarını onun maceralarından bir gün için bile olsa mahrum bırakmamaya çalışmıştır. Zaman zaman kendisi bile kendi çizdiği bazı TARKAN sayfalarına hayretle bakarak ***"-Bu sahneyi nasıl çizmişim, şimdi olsa yapamam."*** diyerek etrafındakileri şaşırtmıştır. Esasında O her zaman daha da iyisini yapmayı hedeflemiş bir sanatçıdır ve kendi ayrıcalığının her zaman farkındadır. Yine de kibirden uzak, kendisiyle barışık bir insan olduğunu göstermek için zaman zaman yeteneğiyle ilgili böyle espriler yapmayı ihmal etmemiştir.

Sezgin Burak, TARKAN'ın çizimlerine tatildeyken de devam ederdi. Ancak o zamanki iletişim ve posta imkanları şimdiki gibi gelişmiş olmadığından bulunduğu tatil yöresinden İstanbul'a Hürriyet'in Cağaloğlu'ndaki merkezine çizimleri ulaştırmak hiç de kolay olmazdı. Onun yaşadığı dönemde ne faks vardı ne de elektronik posta. Şehirlerarası doğru dürüst telefon görüşmesi bile yapılamıyordu.

Sezgin Burak, son yaz tatillerini geçirdiği Bodrum'un Turgutreis beldesinde "Piyon Bar"da eşi Türkay Hanım'la İkizce Adalar arasından gün batımını seyrederken. (1971)

Sezgin Burak son yaz tatilini Bodrum Turgutresi'te bulunan Soylaş Tatilköyü'ndeki evinde geçirir Son TARKAN karelerini de bu manzaraya sahip evinde çizer.

Hayatının son yaz tatilini geçirdiği Bodrum Turgutreis'te bulunan evinin mutfağında ailecek yapılan kahvaltı sonrasında eşi mutfak işleriyle ilgilenirken o da boşalan yemek masasına yavaş yavaş çizim malzemelerini yerleştirerek TARKAN'ın son macerası "MİLANO'YA GİDEN YOL" için hazırlıklarını yapardı. Çizim tahtası, çizim kartonları, gönyeleri, kurşun kalemleri, kırmızı ve mavi boyama kalemleri, tarama uçları, ince fırçaları, beyaz renkli guaş boyası ve silgisi onun çizim takımlarının vazgeçilmez parçalarıydı. Kurşun kalemlerini asla kalemtraşla açmaz, bu iş için ikiye böldüğü yedek traş bıçaklarını kullanırdı. Önce gazetede TARKAN için ayrılan bölümün ölçüleriyle orantılı olarak çizim kartonu üzerine uygun sayfa ölçülerini gönye yardımıyla kurşun kalemini kullanarak çizer, sonra sayfayı o gün çizeceği senaryoya göre uygun sayıda, çoğunlukla da üç veya dört kareye bölerdi. Bundan sonra yine kurşun kalemiyle TARKAN'ın çizimlerine başlar, konuşma balonlarının yerlerini ve diyalogları yazarak sayfadaki çizim taslağını tamamlardı. Daha sonra kullanımı ustalık gerektiren uygun tarama uçlarıyla çini mürekkebi kullanarak kurşun kalemle çizdiklerinin kılavuzluğunda çizimini ortaya çıkarırdı. Son olarak usta fırça darbeleriyle hem çizimindeki gereken yerleri çini mürekkebi ile kapatır hem de tarama ucunun veremediği etkiyi çizimlerine aktarırdı. Beyaz renkli guaş boya ve ince fırçasıyla

son rötuşları da yaptıktan sonra balon yazılarını tamamlayarak çizimini baskıya hazır hale getirirdi. Bütün bu çizim aşamalarını Amerika ve Avrupa'daki meslektaşları asistanlarının yardımıyla yaparken o bütün gününü vererek her işi tek başına yapardı. Bu gerçekten dayanılması çok zor bir çalışma temposuydu. Kahvaltı saatinde oturduğu çizim masasından öğle yemeği haricinde hemen hemen hiç kalkmaz, ailesi tatilini yaparken o hem ailesinin geçimi için hem de okurlarının beklediği eserini tamamlamak için sabırla çalışırdı. Akşam üstü olup eserini tamamladığında o da ailesinin tatil köyündeki eğlencesine katılır, etraftakilerle sohbet ederdi. Hazırladığı TARKAN çizimini ise ertesi sabah Hürriyet'in İzmir bürosuna Bodrum'dan İzmir'e giden bir araç ile ulaştırırdı. Çizimler oradan İstanbul'a Hürriyet'in Cağaloğlu'ndaki matbaasına gelirdi. Tatil öncesi birkaç sayfa yedek çizim hazırladığı için aradaki zaman farkını böylece kapatmış olurdu.

28
BİZ HAZIRIZ TARKAN.
HAYDİ BAKALIM ARKADAŞLAR İLK DURAĞIMIZ MİLANO.
AKŞAMA MİLANO'YA VARIRMIYIZ DERSİN TARKA'-?
PEK SANMIYORUM. ANCAK YARIN SABAH MİLANO-DAYIZ TAN. YALNIZ YOLUMUZ ÜZERİNDE KÜÇÜK BİR KENT VAR NOVARA.
NOVARAYA UĞRAYACAKMIYIZ TARKAN?

Sezgin Burak, TARKAN'ın son macerası MİLANO'YA GİDEN YOL'u Bodrum'da geçirdiği son yaz tatilinde de çizmeye devam eder.

Sezgın Burak, son yaz tatilini geçirdiği Bodrum'un Türkbükü köyünde de yanından ayırmadığı çizim takımlarını açarak bu eşsiz güzellikteki beldenin çını mürekkebi ile desenlerini çizer. (1978)

Bodrum'un ünlü koylarından Türkbükü, 1970'li yıllarda sakin, kendi halinde bir balıkçı köyüdür. Karadan ulaşımın çok zor olduğu bu şirin koya arabayla dahi bozuk ve taşlık yollardan geçerek yarım günde ancak ulaşılmaktaydı. Sezgin Burak, hayatının son yaz tatilinde yanında götürdüğü çizim takımlarıyla bu güzel manzaraların desenlerini hızlı ve seri bir şekilde çizmiş ve ziyaretini ölümsüzleştirmiştir.

1970'li yıllarda Türkbükü kendi halinde, sadece birkaç tane dışı kireç badanalı köy evi bulunan sakin bir beldedir.
Sezgin Burak'ın çektiği yandaki fotoğrafta, Bodrum yarım adasında o tarihlerde yük taşımakta kullanılan deve kervanları bugün tatilcilerin heyecan içerisinde gece eğlencesi için koşuşturdukları sahil yolunda ilerlerken görülmektedir.

Sezgın Burak eşı Türkay hanım ile birlikte Bodrum merkezde bulunan MAÇA KIZI Pansiyon'un sahibi Ayla Hanımı ziyarette

Gündüz dostlarıyla sohbet eden sanatçı, gece olduğunda o tarihlerde (70'ler) henüz elektrikli aydınlatması yapılmamış olan Bodrum Kalesi'ni ay ışığı ve sahildeki az sayıdaki mekandan gelen ışıklar altında yağlıboya bir çalışma ile resimlemiştir.

Maça Kızı Pansıyon'dan Bodrum Kalesı manzarası (1977)

Sezgin Burak, 70'li yıllarda Bodrum'un merkezindeki mütevazı konaklama yerlerinden birisi olan MAÇA KIZI Pansiyon'un balkonundan gece Bodrum Kalesi manzaralı bu tabloyu yapmıştır.

Sezgin Burak, ailesiyle birlikte Bodrum yarımadasının hemen her köşesini gezerek en ince ayrıntısına kadar bu sıcak beldenin doğal güzelliklerini yakından inceler. Gümüşlük yolu üzerinde verdikleri mola sırasında yerlilerin "yemiş" adını verdikleri kaktüs meyvesinden de dikkatle toplayarak tadına bakar.

Sezgin Burak, Bodrum'un Gümüşlük beldesinde deniz üzerinde yürüyerek ulaşılabilen ve üzerinde tavşanların yaşadığı Çavuş Adası'nda. (1978)

Sezgin Burak, kendini rahat hissettiği her ortamda çizimlerini yapabilirdi. Yeterki çizim kartonları, kalemi, fırçası ve çini mürekkebi yanında olsun. Yazları, kendisiyle aynı muhitte, Basınköy'de oturan komşusu ve ressam arkadaşı Ayhan Erer ile çok sık görüşürler ve sık sık birbirlerinin evlerine ziyarete giderlerdi. Sezgin Burak, arkadaşları evinde onu ziyarete geldiğinde bir yandan misafirleriyle ilgilenip onlarla sohbet ederken bir yandan da TARKAN'ın ertesi gün Hürriyet'te yayınlanacak olan sayfasını tamamlardı. Yine bir gün Sezgin Burak'ın evindeki böyle bir sohbet ortamında, TARKAN'ın o günlerde günlük yayını süren BAYRAKTAKİ CANAVAR macerasının çok heyecanlı bir yerine gelinmiştir. TARKAN, esir edildiği Çin sarayında, içerisinde dev bir ejderha bulunan kör bir kuyuya atılmıştır. Tüm okurlar gibi ressam Ayhan Erer de Sezgin Burak'ın Tarkan'ı bu kuyudan kurtarmak için nasıl bir formül bulacağını merak etmektedir. Bu merakını gidermek üzere onu ziyarete gelir. Sezgin Burak, tabiki Tarkan'ın senaryosunu zihninde ana hatlarıyla çoktan şekillendirmiştir ama okurların ertesi günkü yayını sabırsızlıkla beklediğini bildiğinden bunu asla açık etmemektedir.

Zaten onun çizgiroman stilinin en belirgin özelliği okuyucusunun tansiyonunu sürekli elinde bulundurmasını bilmesidir. Bu sebeple TARKAN, meraklı okuyucuları tarafından hergün soluk soluğa izlenmiştir. Ayhan Erer, bu heyecanlı bekleyiş ve merak içerisinde Sezgin Burak'a şöyle takılır: -**"Bu kuyudan Tarkan'ı nasıl çıkaracaksın Sezgin? Ejderhayı gıdıklayarak mı?"** Bu söz üzerine birlikte gülüşürler. Tabiki Sezgin Burak, aklındaki çözümü son dakikaya kadar açık etmez ve sabırsızlıkla beklenen neticeyi çizgilere dökerek TARKAN'ı bu zor durumdan kurtarır ve hem yakın arkadaşı Ayhan Erer'e hem de merak ve endişe içerisindeki tüm TARKAN okurlarına derin bir nefes aldırır.

Birkaç kötü anı...

Sezgin Burak, eserleri "BİZİMKİLER" ve "TARKAN" ile okurlarına heyecanlı anlar yaşatırken kendisi de zaman zaman 70'li yılların anarşi ortamında heyecanlı günler yaşamıştır. Bir gün Taksim Sıraselvilerde çalıştığı ajansa kabadayı ve bitirim havalarında bir kişi gelir. "-Abi biz şu kadar kişiyiz, kalabalığız falan gibi acaip sözler geveler." Neticede sadede gelip Sezgin Burak'tan para ister. Sanatçı karşısındaki bu garip tavırlı adamı hiç bir şey anlamamış gibi dinler. Adam birkaç bardak çay içtikten sonra kalkar gider. Ertesi gün postadan çıkan bir mektupla durum aydınlığa kavuşur ve gerçek anlaşılır. Meğer ziyaretten daha önce Sezgin Burak'a bir tehdit mektubu yazmışlar, ancak bu kişi mektuptan bir gün önce uğrayınca mesaj zamanında Sezgin Burak'ın eline geçmediği için ziyaretin bir etkisi olmaz ve bu kötü niyetli insanlar planladıkları emellerine ulaşamadan oyunları bozulmuş olur. 70'lerin siyasi çalkantılarla dolu atmosferi ve anarşi ortamı kendi halinde sanatını sürdürmeye çalışan Sezgin Burak'ı da zaman zaman böyle hiç ummadığı durumlarla karşılaştırmıştır. 1975 yılında büyük bir heyecanla satınaldığı Chevrolet Monza spor arabasının ön kaputunun ortasına ECEVİT GELİYOR! sloganı yer alan bir miting afişi yapıştırılmış olması da o karmaşık dönemin sanatçıya yaptığı kötü sürprizler arasındadır. Ülkenin bulunduğu zor atmosfer, onun alın teriyle, kurşun kalemiyle, tarama ucuyla ve fırçasıyla iğne oyası işler gibi titizlikle çalışarak hazırladığı TARKAN'dan kazandığı parayı keyifle harcamasına bile müsade etmemiştir.

Sezgin Burak ve eşi Türkay Burak, Florya Basınköy'deki evlerinin önünde yeni arabalarıyla (1975)

1972 yılı yazında Sezgin Burak ve eşi Türkay hanım Beşiktaş Serencebey'deki Apartman hayatının çocukları güneşsiz bıraktığını düşünerek yazı Boğaz kenarında geçirmeye karar verir. Bebek'te deniz kenarındaki bir apartmanın giriş bahçe katını kiralarlar.

Denizi ve macerayı seven Sezgin Burak ve eşi bir de ahşap kayık edinirler. Kayığın arkasına da boğazın akıntısı zayıf olan bölgelerinde rahatça gezinmelerini sağlayacak küçük bir dıştan takma motor bağlarlar. Zaman zaman bu küçük kayık ile kıyının biraz açağında zaman zaman da sahilden el çapari oltasıyla bol bol istavrit tutulur, tavada taze taze kızartılarak ailecek ziyafet çekilir..

Sezgin Burak, eşi ve çocuklarıyla İstanbul Boğazı kıyısında (1972)

Bir gün aile evin bahçesinde otururken, 70'lerin anarşi ve terör ortamının yeni başladığı dönemde, evin önünden geçen bir grup, herhalde Sezgin Burak'ın da o apartmanda oturduğunu biliyorlar ki: ***"-Adama bak hem yalıda oturuyor, hem de önüne bir de tekne çekmiş!"*** diye laf atarlar. Yalının tam karşısına bağlı halde duran **BURAK** isimli gösterişli bir tekne bulunmaktadır. Büyük ihtimalle o büyük tekneyi Sezgin Burak'ın teknesi zannettiler. Halbuki bu gösterişli tekne **GÜNAYDIN** gazetesinin kurucusu ve sahibi Haldun Simavi'ye aitti. Sezgin Burak'ın ise kıyıya bağlı küçük bir sandalı vardı.

Apartmanın bahçe katında oturdukları için ve hemen önünde yaya kaldırımı ve araba yolu geçtiği için benzeri durumlar pek çok kez tekrarlanıyordu. Yine bir gün evin önünden geçen bir grup genç işçi yüksek sesle aralarında konuşuyormuş gibi yaparak

Sezgin Burak ailesine şöyle laf atarlar: ***"-Bir gün gelecek, burada biz oturacağız!"*** Bunun üzerine Sezgin Burak'ın eşi Türkay hanım bu sataşmaya onun gibi sessiz kalmayarak: ***"-Merak etmeyin! O gün geldiğinde burada yine biz otururuz!"*** diye cevap verince gençler sert kayaya balta vurduklarını anlayarak sessizce yollarına devam ederler. Eşinin hangi mücadelelerden geçerek ekmeğini kazandığını bildiği için sabrı taşıvermiştir Türkay Burak'ın. Aileye laf atan genç işçiler de çok iyi bilmektedir ki, onların düşündükleri yönetim tarzında bile sanatçılara özel bir ayrıcalık ve değer verilmektedir. Belki o gençler bilmiyorlardı ama Sezgin Burak mesleğinin başında soğan ekmek yiyerek, bileğinin ve beyninin gücü ve yaratıcılığı ile ogün bulunduğu konuma gelmişti. Mesleğinin zirvesinde rahat etmeyi fazlasıyla hakediyordu Sezgin Burak.

Yarattığı TARKAN karakteri de 70'li yılların siyasi kaosa düşmüş ortamından nasibini almıştır. Siyasi yelpazenin bir ucunda bulunan kimi aşırı görüşlü gruplar TARKAN'ı kendileri için özel olarak yaratılmış bir kahraman zannederek kendi siyasi kanatlarına mal etmeye çalışmış, kimileri de bu kişilerin tam tersine, yelpazenin bulundukları tam zıt köşesinden TARKAN'ı karşıt grubun sembolü olarak görmüştür. Halbuki TARKAN, ülkesini seven bir sanatkarın ülkesinden uzakta bulunduğu bir dönemde yarattığı, her ülkede örnekleri görülen ve o ülkeyle özdeşleşen bir çizgi kahramandır. İngiliz menfaatleri için dünyanın dört bir yanını karıştıran 007 James Bond, Fransa'nın eski Galya bölgesinde bulunan topluluğun Romalılara karşı mücadelesini mizahi bir dille anlatan ASTERİKS, genellikle Amerikalıları türlü düşmanlardan koruyan kurgubilim kahramanı SUPERMAN, ülkesi adına başka ülkelerde gizemli maceralara atılan TINTIN gibi karakterlerin yeraldığı bir dünyada elbette TARKAN'a fazlasıyla yer vardır.

Ülkemizdeki Çizgiroman sanatı hakkında fazla bilgi sahibi olmayan bazı kimseler TARKAN'ı "CONAN benzeri bir kahraman" diye tanımlamaya da çalışır. Ancak TARKAN ile CONAN arasında sayısız fark olduğunu her iki çizgi kahramanı da yakından takip edenler gayet iyi bilmektedir. Bu farklardan en önemlisi CONAN'ın TARKAN'dan daha önce ortaya çıkmasına rağmen maceralarının başlangıçta sadece yazılı olarak yayınlanmış olmasıdır. TARKAN ise, daha en başından itibaren, CONAN'dan çok daha önce yaratıcısı Sezgin Burak tarafından ismiye, senaryosuyla ve çizgisiyle bir bütün olarak yaratılmıştır. Buna ilave olarak CONAN'ın yaratıcısı sadece bir yazar olduğundan, resimlendirme işi tarih olarak TARKAN'dan yıllar sonra, 1970'lerin başlarında Amerikan çizgiroman yayıncıları tarafından çeşitli ressamlara yaptırılarak gerçekleşmiştir. Bu bakımdan TARKAN'ı CONAN vari bir kahraman diye tanımlamak hem bu eşsiz esere hem de eserini tamamen kendisi yazan ve yine sadece kendisi resimleyen Sezgin Burak'a

büyük haksızlık olur. Sezgin Burak, tıpkı yarattığı kahraman TARKAN gibi eserini hazırlarken çizgiroman sanatının her aşamasında tek başına mücadele etmiş, her karesini bizzat hem yazmış hem de çizmiştir.

Sezgin Burak, hayatının son döneminde fırsat buldukça ailesiyle birlikte şehirden uzaklaşarak tatil yörelerine seyahat ederdi. Aile köklerinin bulunduğu Adapazarı'ndaki çiftlikten (Değirmen) başka özellikle Marmara ve Ege kıyılarını çok severdi.

Sezgin Burak, Adapazarı Akyazı'da bulunan Karaçallık Köyü'ndeki "Değirmen Evi"nin önünde. (1977)

Sezgin Burak'ın doğup büyüdüğü Akyazı Karaçalılık köyündeki Çiftliğin görünümü. (1977)

O yıllarda karayoluyla ulaşımın hiç de kolay olmamasına rağmen arabayla, Gemlik Körfezi (Karaca Kampı), İznik Gölü, Ayvalık, Foça, Gümüldür, Kuşadası ve Bodrum'a seyahet ederlerdi. Bu seyahatlerden bir tanesinde o tarihlerde henüz ülkemizde yeni yeni örnekleri görülmeye başlanan bir tatil köyünde konaklamak isterler. Tatil köyü yetkilileri ise tesisin yabancı turistlere mahsus olduğu gerekçesiyle onların konaklamasına müsaade etmezler. Bugün için oldukça garip bir uygulamadır ama o yıllarda tatil köyleri yerli müşterinin gelmesini kesinlikle istemiyorlardı. Ege bölgesindeki yolculklarında yol üzerinde bulunan Pamukalle, Efes gibi ören yerlerini, tarihi mekanları ve özellikle çok ilgi duyduğu at haralarını, çiftlikleri de ziyaret ederdi. Balıkesir Karacabey'de bulunan bir harayı da ziyaret etmek istemiş ve görevliler hayranlık duydukları bu büyük sanatçının ailesini karşılarında

görmenin şaşkınlığıyla ve tabi ki büyük bir memnuniyetle kendilerini haraya kabul etmişlerdi. Bu ziyaretinde o atları incelerken eşi Türkay hanım da seyahat tipi, küçük fotoğraf makinasıyla atların fotoğraflarını çekiyordu.

Balıkesir'in KARACABEY ilçesinde bulunan ve Tarım İşletmeleri'ne bağlı olarak faaliyet gösteren At Harası'nı ziyaret eden Sezgin Burak, çok sevdiği atları yakından incelemiştir. (1977)

Sezgin Burak'ın Desenleriyle İNCE MEMED

Hürriyet

29

8

Hürriyet'in Türk edebiyatına armağanı:

İnce Memed 2

Yazan: YAŞAR KEMAL

BUGUN
5. Sayfada

Mali polise sevkedilen

Eli tabancalı çılgın turist 7 kişiyi vurdu

Vurulanlardan 4 ü öldü

Sel felâketi

Ölü sayısı 26'ya çıktı

ALARM: Seyhan nehri tehlikeli şekilde yükseliyor

29 Aralık 1968 tarihli Hürriyet gazetesinin ilk sayfasında İNCE MEMED-2'nin ilk yayını Sezgin Burak'ın İNCE MEMED çizimiyle anons edilir

Gazetelerin bugün ilk sayfalarını kaplayan konular ile karşılaştırıldığında gazetelerin ve okurların nasıl bir dönüşümden geçtiği çok açıkca görülebilmektedir.

1968 yılında Yaşar Kemal'in edebiyat dünyamıza kazandırdığı büyük eseri İnce Memed romanının Hürriyet gazetesinde resimli olarak yayınlanması gündeme gelir. Sezgin Burak daha önce Cumhuriyet gazetesinde çalışırken yine Yaşar Kemal'in ALA GEYİK isimli romanını resimlemiştir. O'nun karikatür sanatından çizgiroman sanatına geçişi ilk olarak bu eseri resimlemesiyle başlamıştır. Yalnız bu eserin Cumhuriyet gazetesindeki yayınında Sezgin Burak kendi imzasını kullanırken Yaşar Kemal "Yusuf Karataylı" takma ismi ile yer almayı tercih etmiştir. Sezgin Burak'ın Ala Geyik'teki desenleri Cumhuriyet okurları tarafından çok beğenildiğinden İNCE MEMED'i resimlemesi için Hürriyet gazetesi yönetimi de doğrudan Sezgin Burak'a teklif götürmüştür.

Sezgin Burak, dev roman İnce Memed'i resimlemek için Toroslarda ve Çukurovada adım adım dolaştı

Röportaj: Metin SOYSAL

İNCE MEMED'İN YAŞADIĞI YERLERDE:

Sezgin Burak ve Yaşar Kemal, beraberlerinde HÜRRİYET gazetesinden bir ekiple birlikte İNCE MEMED'in yaşadığı yer olarak rivayet edilen Toroslar ve Çukurova bölgesine giderler. Gazete, Sezgin Burak'ın desenleriyle yayınlanacak olan İNCE MEMED'in haberini ayrıntılı bir şekilde okuyucularına duyurur. (27 Aralık 1968)

TARKAN'ın yayınının yeni başladığı bu yoğun dönemde gelen teklifi değerlendiren Sezgin Burak, eserin yazarı Yaşar Kemal ile birlikte İNCE MEMED'in yaşadığı toprakları ve o yörelerin insanını yerinde incelemek üzere İstanbul'dan arabayla Çukurova bölgesine gider. Beraberlerinde Hürriyet gazetesinden Metin Soysal ve gazetenin bir ekibi de vardır. Hep birlikte Yaşar Kemal'in rehberliğinde onun romanında yer alan ovaları, dağları, tepeleri, kaleleri ve tarihi kalıntıları gezerler. Sezgin Burak, bir yandan beraberinde getirdiği İNCE MEMED romanını okur bir yandan da romanda onun yaşadığı mekanları yerinde inceleyerek resimleyeceği çizgi sahneleri adeta içinde yaşatarak şekillendirir. Bol bol not alır, taslaklar çizer, fotoğraflar çeker.

Elinde seyahat sırasında Adana'dan aldığı tüfek ile dağlara ve kale yıkıntılarına tırmanarak sanki İNCE MEMED'in kendisiymiş gibi o dönemin atmosferine girer, havasını solur. Bir hafta süren bu seyahat sonrasında İstanbul'a dönerek çizdiği taslakları hızla gazetede yayınlanacak desenlere dönüştürür. Ancak yaratıcı enerjisini ve konsantrasyonunu en üst seviyede tuttuğu bu seyahat onu hem bedenen hem de zihnen oldukça yormuştur ve halsiz bırakmıştır. Bu emeğinin karşılığını İNCE MEMED'in Hürriyet'teki yayınının çok büyük ilgi görmesiyle kısa zamanda alacaktır.

Gazetenin okuyucuları Sezgin Burak'ın İnce Memed çizimlerini romanın kendisi kadar beğenerek okur ve hergün takip ederler. Birgün, gazetedeki yayının sürdüğü sıralarda Yaşar Kemal İstanbul Aksaray'da ayakkabılarını boyatmaktadır. Ayakkabı boyacıları yan yana dizili vaziyette bir yandan işlerini yaparken bir yandan da Hürriyet gazetesini okumaktadır. Boyacılardan ikisi gazetedeki İnce Memed sayfası üzerine konuşup heyecanla tartışmaktadır. O an ayakkabılarını boyadıkları kişinin Yaşar Kemal olduğunu anlamayan boyacılardan bir tanesi diğer boyacıya sorar: ***-"Resim mi güzel, yazı mı?"*** Diğer boyacı kendince resimlerin çok güzel olduğunu söyler. Olan bitene şahit olan Yaşar Kemal duydukları karşısında tepkisiz kalamaz ve ***"Siz yazıyı okumuyor da sadece resimlere bakıyorsunuz demek! Ben bunu sizin için yazıyorum!"*** diyerek boyacılara çıkışır. Yaşar Kemal bu anısını daha sonra Sezgin Burak ve eşi Türkay hanıma aktarır. Her ikisi de kendi alanında sanatının zirvesinde olan sanatçılar tabi ki bu duruma birlikte gülüp geçerler.

METİN SOYSAL'ın İNCE MEMED üzerine YAŞAR KEMAL ile Röportajı
27 Aralık 1968

Uykumun en tatlı yerinde, burnumun ucuna dokunan soğuk bir nesneyle irkıldım. Sezgin, elindeki tek kırma tüfeğin namlusunu uzatmış, gülümsüyordu:

-***"Korktun mu?"***

-"....."

-***"Tüfek dolu, ama emniyette..."*** dedi. **"Merak etme..."**

Doğruldum:

-***"Uyumadın mı hala?.."***

-***"Okuyorum."*** dedi. ***"Okudukça, kendi dünyamda onu yudum yudum yaşıyorum. Hadi kalk da konuşalım. Ama konuşmamız hep İnce Memed üstüne olsun..."***

Hemite köyünde, bizi konuklayan Divlik Mehmet Ağa'nın evindeydik. Bütün köye, koyu bir karanlık çökmüştü. Bazen uzaktan köpek ulumaları geliyordu. Koyu karanlık içinde de, heyula gibi yükseliyordu Hemite kalesi.

Yaşar Kemal'in dev romanı İnce Memed'i resimlemek için Sezgin Burak, Çukurova'ya gitti. İnce Memed'in yaşadığı yerleri adım adım dolaştı. Onu, bütün ruhuyla yaşayıp, her türlü notunu aldıktan sonra İstanbul'a döndü. Resimde, Sezgin Burak'ı Anavarza ovasında, meşhur Yılan Kale'den ovaya bakarken görüyorsunuz.

EFSANELER DİYARI ÇUKUROVA'DA

Çardağa çıktık. Ilık bir rüzgar esiyordu. Sezgin, gaz lambasının oynak ışıklarıyla gelişigüzel aydınlattığı masaya resim kağıtlarını, kalemlerini yaymış, İnce Memed II'nin de aşağı yukarı yarısına gelmişti.

-"Bütün romanı bu gece bir kere daha okuyup bitireceğim..." diye söze girdi. Kendini, romana kaptırdığı her halinden belliydi.

Bazen gözleri koyu karanlığa dalıyor, iki gündür efsaneler diyarı Çukurova'da gezip dolaştığımız yerleri, dinlediğimiz efsaneleri tekrarlıyordu.

Sezgin Burak, elinde tek kırma tüfekle İNCE MEMED gibi Hemite Kalesi üzerinden Çukurova'ya bakarken...

Sanatçı romandaki kahramanla aynı havayı soluyarak, onunla aynı ruh haline bürünerek gördüklerini hayal gücüyle birleştirir ve resmedeceği sahneleri zihnine adeta kaydeder.

Yaşar Kemal, Adana'da bir köy kahvesinde köylülerle çay içip İNCE MEMED üzerine sohbet ederken. (1968)

DOĞUM SANCILARI ÇEKER GİBİYDİ

Sözün kısası, bir sanatçının bütün doğum sancıları hissediliyordu hareketlerinde. Yılan Kale'de, Anavarza Dağında, Hemite'nin surlarında, yahut Ceyhan kenarlarında İnce Memed için adım adım dolaşıp, çeşitli çizgileri not ederken de böyleydı Sezgin Burak.

Sezgin Burak, gezdiği yerlerde sadece manzaraları izlemez. Onun büyüdüğü köy ve çiftlik evi de dere kenarına kurulu olduğundan akarsuyla çok küçük yaşlardan beri haşır neşir olmuştur.

Seyhan nehri kıyısına inince hemen köylülerin arasına karışır ve nehir kenarında çamaşır yıkayan köylülerle beraber tokmak vurur.

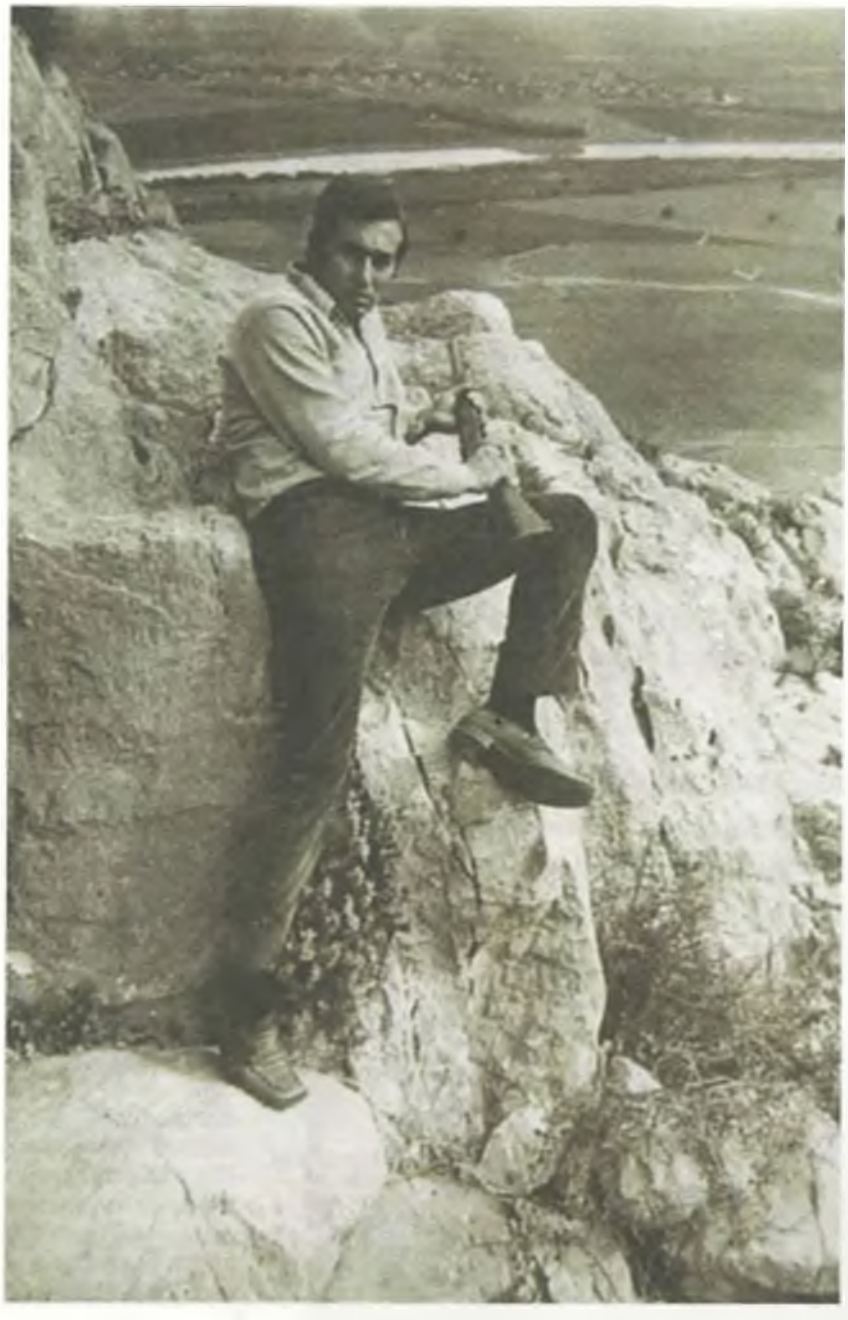

Sezgın Burak, elinde tek kırma tüfekle İNCE MEMED gibi dağlara çıkar ve sıpere yatarak tıpkı onun peşine takan düşmanlarını tepeden gözlemesi gibi keskın bakışlarıyla dağın eteklerini gözler.

Sezgin Burak'ın çizgileriyle Yaşar Kemal'in yarattığı ünlü roman kahramanı İNCE MEMED

Zaten, buraya gelirken Adana'da, o av tüfeğini de sırf "İnce Memed II" nin resimleri için almıştı. Dolaştığımız yerlerde karayağız köy delikanlılarına veriyor tüfeğini, onların kabzayı kavramalarından, nişan almalarına kadar kendilerine has tavırlarını, duruşlarını yine defterine çizgilerle not ediyordu...

Sezgin Burak, elinde kalemi ve kağıdıyla dağın tepesinde notlar alır ve resimleyeceği romanın ilk taslaklarını çizer.

Onun çizgilerindeki ustalığın sırrı belki de resimleyeceği mekanları birebir yaşaması ve kahramanlarının karakterine bürünmesidir.

İNCE MEMED'ten bir sahne...

Yaşar Kemal, İNCE MEMED'ın yaşadığı rivayet edilen Hemite Köyü'nün meydanında köylülerle birlikte (1968)

İNCE MEMED 2

YAŞAR KEMAL
yazdı,

SEZGİN BURAK
resimledi

Pazar Günü Neşre Başlıyoruz

* * * * * *

Ressam SEZGİN BURAK, İNCE MEMED'in yaşadığı yerleri adım adım dolaştı... Bugün 5. sayfamızda

Evet, dünya edebiyatından bir fırtına gibi geçen dev eser "İnce Memed"in devamını, ünlü yazar Yaşar Kemal, gazeteniz HÜRRİYET için yazmıştı. Sezgin Burak da bu nefis eseri, HÜRRİYET okuyucuları için resimledi.

Ama bu resimler, masa başında gelişi güzel çizilen resimler olmadı. Bir ekip bütün Çukurova'yı, Torosları adım adım dolaştık. Ekibimizin rehberi de Yaşar Kemal'di...

İkide bir:

-***"Bakın..."*** diyordu. ***"Karaçalı buna derler... Şu kayalarda açan yoğurt çiçeklerini görüyor musunuz... Bunlar da halkın züybül, çirişçile, cudığı dediği dağ çiçekleridir..."***

Bazen de: -***"İşte İnce Memed'in dağa çıktığı zaman mevzilendiği sarp kayalıklardan biri. Hasımları, şu çatal kayadan fırlayıp, onu kıstırmışlar, ama beriki yardan atladığı gibi ellerinden kurtuluvermiş..."*** diye Sezgin'e notlar veriyordu.

O da çıktı bizimle dağlara. O da tırmandı. Ve bir hafta süren geceli gündüzlü çalışmalardan sonra Sezgin Burak koca koca dosyalarla döndü İstanbul'a.

Bu dosyaların içinde de, İnce Memed'in yaşadığı yerlerin kucaklar dolusu çizdiği resimleri ve çizeceği resimlere konu olacak notlar vardı...

Sezgin Burak, Toroslar ve Çukurova seyahati sırasında çizdiği taslakları İstanbul'daki çalışma masasına döndüğünde hızla tamamlayarak İNCE MEMED'in yayınına hazırlar (1968)

Hürriyet ekibine Çukurova'da İnce Memed'in yaşadığı yerleri gezdiren ünlü yazar Yaşar Kemal, sarp kayalıklara bile en önden tırmanıyor, iz sürüyordu. Her gittiğimiz yerin efsanesini anlatıyordu. Resimde Yaşar Kemal'i Anavarza Kalesi'ne tırmanırken görüyorsunuz.

Sezgin Burak'ın Resimleriyle Yaşar Kemal'in AĞRI DAĞI EFSENESİ romanı

Hürriyet gazetesinde Sezgin Burak'ın çizimleriyle yayınlanan Yaşar Kemal'in ünlü eseri AĞRI DAĞI EFSANESİ (25 Ocak 1970)

Gülbahar Ahmet'i görünce sevgiyle doldu
Gülbahar atı istemek için Ağrıya gitmeyi düşünüyordu
AĞRIDAĞI EFSANESİ
AĞRIDAĞI EFSANESİ

Sezgin Burak, Yaşar Kemal'in ünlü romanı İNCE MEMED'ten sonra 1970 yılında yine büyük edebiyatçımızın AĞRI DAĞI EFSANESİ romanını da resimlemiştir.

BİZİMKİLER (HÜDAVERDİ) Film Oluyor!

"BİZİMKİLER" Filme alınıyor

SEZGİN BURAK hudzetli çizgisi ile yarattığı ve hepinizin sevgilisi olan tipleri ile bir arada

Hürriyet yeni bir yarışma hazırladı

SEZGİN BURAK'ın ünlü eseri BİZİMKİLER çok yakında sonlu filmi çekilmeye uygulanacaktır. Sekiz senedir beri aralıksız olarak gazetemizde yayınlanan ve Türk Basın tarihi başlı başına bir belge olan BİZİMKİLER günlük mizah hadisesini filme uygulanması için gazetemiz HÜRRİYET tarafından bedeni yapılanların dışında yepyeni ve büyük bir yarışma hazırladı

1973 yılında, Lale Oraloğlu ve o zamanki eşi film yapımcısı Gürdal Onur "BİZİMKİLER"in sevimli kahramanlarını sinemaya aktarmak için Sezgin Burak'a teklif götürürler. Sanatçının yaz aylarını geçirdiği Bebek'teki bahçeli yalı katında sinema projesi ile ilgili görüşülmek üzere toplanılır. Filmin senaryosu Sezgin Burak'ın günlük olarak gazetede yayınlanan BİZİMKİLER'in esprilerinden oluşacaktır. Ana karakterler doğal olarak Hüdaverdi, Pırtık ve Alibey Amca'dır. Bu karakterleri beyaz perdede canlandırmak üzere oyuncu kadrosu belirlenir. Başrol karakteri olan HÜDAVERDİ'yi düzenlenen yarışmaya Gaziantep'ten katılarak birinci seçilen Önder TEKİN, "ALİBEY AMC"yı Haldun DORMEN, "PIRTIK" karakterini ise Ercan YAZGAN canlandırır. Diğer yardımcı karakterleri ise Suna PEKUYSAL, Pekcan KOŞAR canlandırırlar.

Sezgın Burak ve Lale Oraloğlu, sanatçının Taksım Sıraselviler caddesindeki stüdyosunda BİZİMKİLER (Hüdaverdi – Pırtık) filminin senaryosu için karikatürlerden espri seçerken. (1973)

BİZIMKİLER filminden bir sahnede Haldun Dormen (Alibey Amca), Hüdaverdi (Önder Tekın) ve Gönül Teyze (Can Dırım)

Türk Tiyatrosu'nun usta ismi rahmetli Suna Pekuysal ve o tarihte mesleğinin başlarında olan ünlü tiyatro sanatçısı ve oyuncumuz Ercan Yazgan (PIRTIK rolünde)

BIZIMKILER filminde PIRTIK karakterini canlandıracak oyuncu seçimi için düzenlenen yarışmada jüri üyeleri ve adaylar bir tiyatro salonunda toplanırlar. Jüri üyeleri sağ başta Lale Oraloğlu, yanında Sezgin Burak, Ayhan Işık ve Hürriyet gazetesinden iki temsilci.

BİZİMKİLER filminde PIRTIK karakterini canlandıracak oyuncunun seçilmesi için Hürriyet gazetesi tarafından bir yarışma düzenlenir. Yarışma sonucunda o tarihlerde henüz mesleğinin ilk yıllarında olan günümüzün ünlü tiyatro ve sinema sanatçısı ErcanYazgan seçilir. Sanatçı filmde kullanacağı PIRTIK kostümünü de kendisi hazırlar.

yeşilçam'ın yeni misafirleri

Yarışma sonuçlandı ve »Bizimkiler« adlı resimli romanın kahramanları olan Hüdaverdi ile Pırtık'ı beyazperdede kimin canlandıracağı belli oldu. Hüdaverdi rolünü Gaziantepli 6 yaşında bir küçük çocuk, Pırtık rolünü ise İstanbullu amatör bir tiyatro sanatçısı oynayacak.

PIRTIKLA HÜDAVERDİ — Çocuk hafta ilk defa bir araya geldi: Pırtık'la (Ercan Yazgan) Hüdaverdi (Özcan Tahir) dans yarıştılar. Sevgiler fırsak sonucalar: iki kahramanın sonsuz da birbirleriyle. Festival romanındaki gibi hiçbiri evsizdir, annesi kayınpeder ilişkisinde ve en yakındır.

Hürriyet gazetesinin sahibi Erol Simavi daha önce Sezgin Burak'ın BİZİMKİLER tiplemeleriyle Sahne Şovu'na çıkması konusunda olumsuz görüşte olmasına rağmen bu sefer film projesine olumlu bakınca gerekli ortam oluşur ve hemen film hazırlıklarına başlanılır. Yapımcılar Sezgin Burak'la eseri Bizimkiler'in sinemaya aktarılması için belli bir telif ücreti karşılığı anlaşma yaparlar ancak halen film şirketinden alınmış ve ödenmemiş seneller Sezgin Burak'ın arşivinde bulunmaktadır. Pekçok sanatçının olduğu gibi Sezgin Burak'ın da bunun gibi emeğinin karşılığı olan telif hakkını alamadığı durumlar olmuştur. Maddi olarak mağdur edilmesine rağmen, sanatçı gururu ve saygın duruşu nedeniyle sesini çıkaramadığı ve bu yüzden zaman zaman önemli maddi kayıplara uğradığı olmuştur. Bu maddi kayıplar kimi zaman bu şekilde gururu nedeniyle kimi zaman da çok yardım sever olması nedeniyle başına geliyordu. Nitekim bir arkadaşı Sezgin Burak'tan ödünç aldığı arabasını kaza yaparak kullanılamaz hale getirmiş ancak o kendisinden bunun için herhangi bir bedel talep etmemiştir. Kısacası, maddi nedenlerle kimseyle kırgınlık yaşamak istemeyen bir karakteri vardı Sezgin Burak'ın.

Sezgin Burak'ın Son Yarattığı Kahramanı: ÇOBAN ÇANTASI

Hüdaverdi ve Tarkan'dan sonra...

Sezgin Burak yeni bir tip daha yarattı: "Çoban Çantası"

Necmi ONUR

VURUCU, kurcu, kahraman... gitmişek TARKAN'ın "Baba..." ve de yaratıcısı Sezgin Burak, geçeni bir sanat gücü ile çıkarak karşımıza...

Yoğun hazırlama döneminde arabadan çalışma odasının kapısını...

Kızmadı.

Nefis görünüşte bir genç kız resmini çantasından çıkarıp uzattı...

-"İşte" dedi, "Çoban çantası..."

-"Kızın adı mı, yeni resimli romanın ismi mi?"

-"Ikisinin de..."

Ve söyleşiye oturduk.

(Devamı Sa. 13, Sü. 2'de)

Sezgin Burak, TARKAN'ın yoğun temposundan 1976 yılında yarattığı yeni çizgi kahramanı ÇOBAN ÇANTASI ile bir süreliğine uzaklaşmaya karar verir. Gazetenin genel yayın yönetmeni Nezih Demirkent bey de 70'lerin hızlı temposunda yorgun düşen okurlar için Sezgin Burak'tan yeni bir kahraman yaratmasını beklemektedir. Bu kahraman TARKAN'dan çok farklı bir çizgide, hayatın daha dingin ve romantik yönlerini konu edinen ÇOBAN ÇANTASI olarak ortaya çıkar. Sezgin Burak, bu yeni eserinde ressam babasıyla birlikte, doğanın ortasındaki küçük kulübelerinde sakin bir hayat süren bir genç kızın maceralarını hem yazar hem de çizer. Belki biraz da kendi özlemini çektiği bir hayatı resimlemiştir Sezgin Burak. Kızları Mine de o tarihlerde henüz 18 yaşına gelmek üzere olan lise öğrencisi genç bir kızdır. Daha önce Bizimkiler'de Hüdaverdi'nin esprilerine evde yaptığı komiklikler ile konu olan kızları şimdi bir genç kız olarak Sezgin Burak'a ÇOBAN ÇANTASI için ilham vermektedir.

1
Çoban Çantası onalh yaşında güzel bir kızdı. Yemyeşil bir vadide ihtiyar babasıyla şirin bir dağevinde yaşıyordu. Genç kız günün büyük bir kısmını vadideki...
küçük dostlarıyla geçirmekten büyük bir zevk alıyordu...
NEREYE KAYBOLDU BU KIZ? GENE BİR AĞAÇ DİBİNDE DOSTLARIYLA BERABERDİR.

Sezgin Burak'ın yarattığı son çizgi kahramanı ÇOBAN ÇANTASI'nın ilk yayınlanan karesi (1976)

SEZGİN BURAK'ın
yeni şaheseri
ÇOBAN ÇANTASI

7 Kasım'da Hürriyet'te

TARKAN'ın SON MACERASI: MİLANO'YA GİDEN YOL

22 Ocak 1978 günü başlayacağı ilan edilen TARKAN'ın son macerası MİLANO'YA GİDEN YOL'un anonsu

Sezgin Burak, Çoban Çantası ile başladığı sakin tempoyu çok uzun sürdüremez ve bu kahramanın macerasını hızla noktalayıp yeniden ve son bir kez TARKAN okurları için yeni bir macera hazırlar: "MİLANO'ya GİDEN YOL".

Aslında bu yeni maceranın başlangıcı aynı zamanda umulmadık bir sonun da başlangıcıdır. Sezgin Burak, 10 yıl aralıksız çizdiği TARKAN'ın bu son macerasının adını da belki bilinçli olarak belki de tamamen tesadüfen, bu ölümsüz eserini yarattığı, onun ilk taslaklarını hazırladığı ve bir bakıma TARKAN'ın doğumyeri olan MİLANO şehri ile ilişkilendirmiştir.

Yıllar boyu maceradan maceraya koşan TARKAN'ın yolculuğu Milano'da başlamış ve Milano'da bitecektir.

HÜRRİYET Gazetesi, TARKAN'ın son macerası MİLANO'YA GİDEN YOL'un başlayacağını gün gün yayınladığı anonslar ile gazete okurlarına duyurur. (Ocak 1972)

Okurları bu yeni macerayı yine nefes nefese takip ederken 1978 yılının 4 Ekim'inde Sezgin Burak'ın ani kaybıyla sarsıldılar. Sanatçı, kendi isteğiyle 43 yıllık yaşamına ansızın son vermişti... Onun bu çok erken ve acı kaybı hem basın dünyası, hem okurları hem de ailesi için çok büyük bir şoktu. Herkes birbirine TARKAN'ın ne olacağını sorarken buna en iyi yanıt yine onun yıllarca emek verdiği ve TARKAN'ı okurlarıyla tanıştıran HÜRRİYET gazetesinden geldi. 8 Ekim Pazar günü yayınlanan gazete ekinde ilk sayfanın manşeti şöyleydi: **"O TARKAN'IN KENDİSİYDİ"** Sezgin Burak, gerçekten de TARKAN'ın kendisiydi ve O artık dönüşü olmayan bir yolda atının üzerinde yanında Kurt'uyla sonsuzluğa doğru bir yolculuğa çıkmıştı.

59 Tarkan yola çıkmak için hazırdı.
HAYDİ HOŞÇA KALIN DOSTLARIM.
KENDİNİZİ İYİ KORUYUN.
GÜLE GÜLE YİĞİT TARKAN. YOLUN AÇIK OLSUN.
SENİ ÇOK ARAYACAĞIZ TARKAN.
BİZE YAPTIĞIN BÜYÜK YARDIMI UNUTMAYACAĞIZ. YOLUN AÇIK OLSUN.

TARKAN'ın son macerası MİLANO'YA GİDEN YOL'un son karelerinden .

TARKAN'IN SONU:
TARKAN öldü. Kimbilir belki de yağız atının üzerinde bilinmeyen ülkelerde yaşanmamış âlemlere doğru sonsuz bir yolculuğa çıktı.
Kimi dostu 'Tarkan' diye çağırırdı Sezgin Burak'ı. Okuyucuları "Tarkan'ın Babası" diye tanımıştı onu. Hele hele yakın arkadaşları yenice yitirdiğimiz bu çizgi ustasını anlatırken, "Tarkan'ı bylesine benimsemişti ki, sanki bu dev yapılı Türk roman kahramanına kendi ruhunu vermiş, sanki yaşamışcasına kendini çiziyor..." derlerdi.
Hürriyet
PAZAR
Çizgi yıldızı Sezgin Burak sessizce kayıp gitti...
O Tarkan'ın kendisiydi
Sezgin'in ailesinden
ÇAKI GİBİ DELİKANLI:
İYİ BİREŞ, İYİ BİR AİLE REİSİ:
ÖRNEK BİR BABA
BİZİMKİLER' İN DE YARATICISIYDI:
Ve varın kalemin bir karikatürü

HÜRRİYET Gazelesi, 8 Ekim 1978 günü PAZAR EKİ'nin ilk sayfasını tamamen Sezgin Burak'ın kaybına özel olarak hazırladığı yazı ve resimlere ayırır.

Yarım Kalmış en son TARKAN çizimi...

Sezgin Burak'ın tamamlayamadığı TARKAN'ın son macerası MİLANO'ya GİDEN YOL'un kurşun kalem taslağı şeklinde yarım kalan son sayfası . (1978)

Sezgin Burak, TARKAN okurları için imzaladığı fotoğrafta elinde çizim tahtası üzerinde TARKAN sayfası ve kalemiyle

Serencebey Beşıktaş'takı evının koridorunda Doludızgın Giden Atlar tablosunun önünde. (1973)

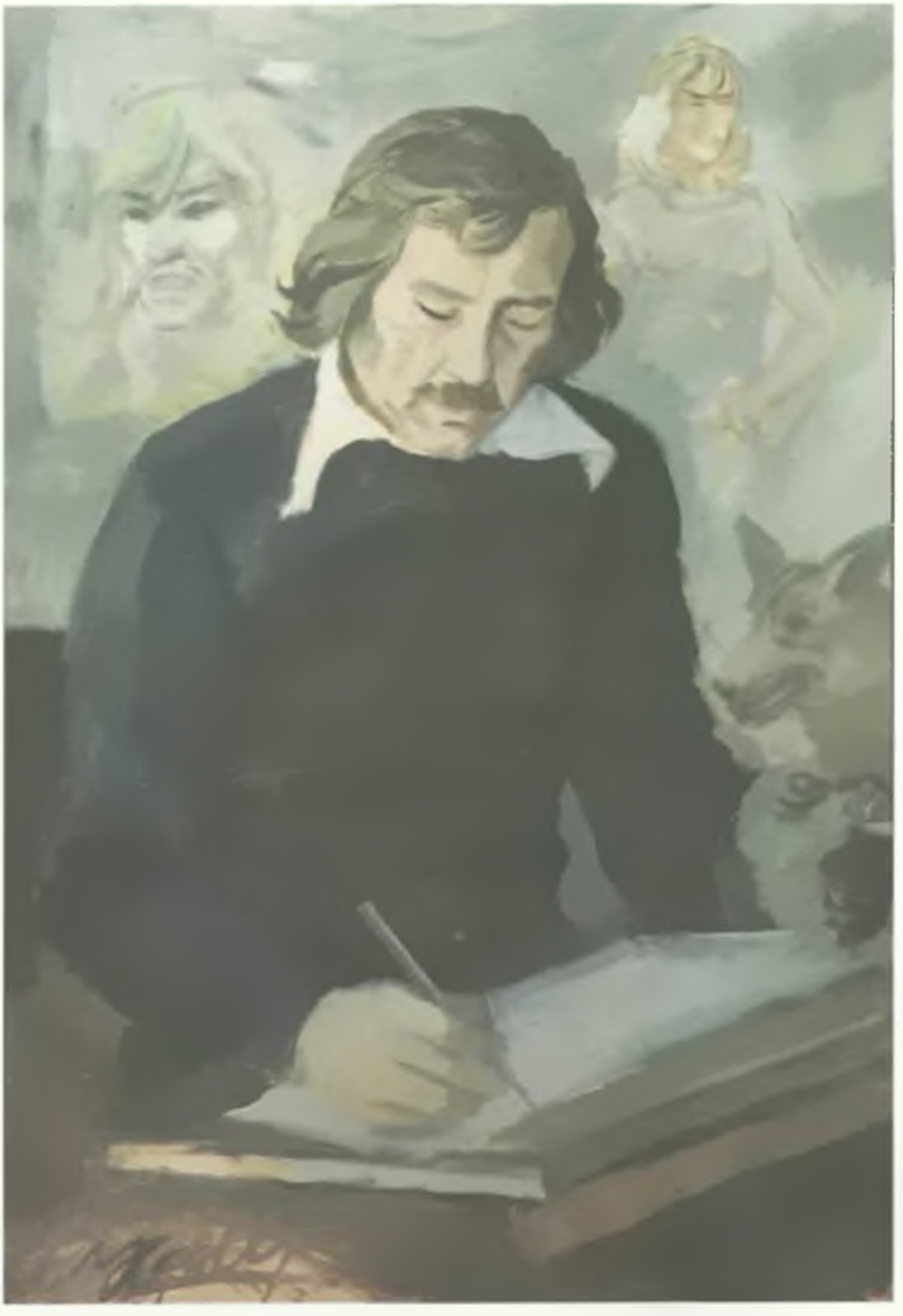

Sezgin Burak'ın ressam arkadaşı Yaşar Çallı tarafından yapılan TARKAN çizerken tablosu. (1978)

Sezgin Burak'ın Ardından...

Sezgin Burak'a ve eserlerine duyulan sevgi ve saygı sanatçının ailesini her zaman onurlandırmış ve çok mutlu etmiştir. Aile de okuyucuların bu kadirşinaslıklarına karşılık olarak TARKAN'ın maceralarını zaman zaman yayınlayarak, çeşitli anma sergileri, etkinlikler düzenleyerek okuyucular ile Sezgin Burak ve TARKAN'ın kurduğu manevi bağı devam ettirmektedir. 1999 yılında Aile tarafından kurulan TARKAN'ın resmi internet sitesi **www.tarkan.com.tr** aracılığıyla bu bağ çağımızın iletişim ortamına da taşınmış, ardından 2008 yılında kurulan "Tarkan Çizgiromanını ve Sezgin Burak'ın Eserlerini Yaşatma Derneği" TASEYAD ile de etkinliklerin daha organize şekilde sürdürülmesi hedeflenmiştir.

Sezgin Burak'ın yoğun çalışma temposu nedeniyle fırsat bulamadığı kişisel sergilerin ilki 1994 yılında onun kaybından tam 26 yıl sonra kızı Mine Burak tarafından hazırlanarak İstanbul Taksim'de bulunan ATATÜRK Kitaplığı Sergi Salonu'nda açılmıştır. İkinci sergi, yine uzun bir aradan sonra 2007 yılında Adapazarı Büyükşehir Belediyesi'nin düzenlediği SEZGİN BURAK'a SAYGI GÜNÜ kapsamında açılır.

Adapazarı Büyükşehir Belediyesi tarafından düzenlenen SEZGİN BURAK'a SAYGI GÜNÜ organizasyonunun davetiyesi. (15 Mayıs 2007)

Adapazarı Büyükşehir Belediye Başkanı Sn.Aziz Duran'ın özel ilgi ve talimatıyla, Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanı Sn. Fahri TUNA ve onun deneyimli ekibi, Adapazarlı fotoğraf sanatçısı Fatih Gürsel'in titiz çalışmalarıyla hazırlanan röprodüksiyonlarla Sezgin Burak'ın geniş arşivinden seçme örnekleri bir araya toplayan, kapsamlı bir sergi hazırladılar.

1999 yılındaki büyük depremden sonra şehre kazandırılan Adapazarı Kültür Merkezi'nde açılan bu sergi ile birlikte Sezgin Burak'a Saygı Günü kapsamında Kültür Merkezi'nin Büyük Salonu'nda bir araya gelen sanatseverlere sanatçının eşi Türkay Burak, ünlü ressamlarımızdan ve aynı zamanda Sezgin Burak'ın hala oğlu Faruk Geç, sanatçının Akademiler Derneği Başkanı ressam Sami Canel ve ünlü sinema eleştirmeni Burçak Evren'in katıldığı bir söyleşiyi de izleme imkanı buldular. Özellikle söyleşiyi yöneten gazeteci Cihat Zafer'in programın başlangıcında salondakilere hitaben yaptığı ve Sezgin Burak'ı tanıyanlara onu bir kez daha hatırlatarak duygulandıran, onu tanımak için programa katılan gençlere de sanatçıyı ve eserlerini çok güzel bir şekilde tasvir eden konuşması günün unutulmaz anlarındandı.

Sezgin Burak'ın eşi Türkay BURAK ve oğlu TAN, Adapazarı Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanı Sn.Fahri TUNA ile etkinlik öncesi bir çalışma toplantısında. (Nisan 2007)

Sezgin Burak'a Saygı Günü'nde sanatçının meslektaşları, ailesi ve Adapazarı'lı hemşehrileri Adapazarı Kültür Merkezi'nin Büyük Salonu'nu doldurdular. (15 Mayıs 2007)

Sezgin Burak'a Saygı Günü kapsamında düzenlenen söyleşide: Burçak Evren, Faruk Geç, Sami Canel, Türkay Burak ve söyleşiyi yöneten gazeteci Cihat Zafer.

Adapazarı'ndaki bu etkinlik için hazırlanan tablolar aynı yıl BODRUM Film Festivali kapsamında açılan bir sergi ile sanatseverlerin ilgisine sunuldu. Sergi 2008 yılı Aralık ayında DENİZLİ'de tekrar düzenlendi.

Sezgin Burak'ın eşi Türkay Burak, Denizli Valisi Sn.Yavuz Erkmen, Denizli Belediye Başkanı Sn Nihat Zeybekçi ve Denizli Cumhuriyet Başsavcısı Sn.Selami Hatipoğlu ile sergi açılışında

Denizli'li öğrenciler, sanata duyarlı örnek öğretmenlerinin rehberliğinde Sezgin Burak ve Eserleri Sergisini ziyaret ettiler

BİZİMKİLER **SEZGİN BURAK**

ALİ BEYAMCA BAK İNCE İLE PAZARDAN DENİZLİ HORDZU ALDIK ARTIK İNCE HER SABAH ONUN SESİYLE KALKA-CAK.
BİLİRİM, DENİZLİ HORDZLARI ÇOK UZUN ÖTERLER. İYİ AMA BU DENİZLİ HORDZU DEĞİL Hü-DAVERDİ.
DEĞİLDİ, AMA ŞİMDİ OLDU.. GÖTÜRÜP DENİZE SOKTUK.

Sezgin Burak, eşinin doğumyeri olan Denizli'yle ilgili hazırladığı BİZİMKİLER (Hüdaverdi) karikatürü.

16-24 Aralık 2008 tarihleri arasında DENİZLİ Belediyesi Turan Bahadır Sergi Salonu'nda ziyarete açılan sergiye Denizli'ler genciyle yaşlısıyla büyük ilgi gösterdiler. Öğretmenlerinin rehberliğinde sergiyi görmeye gelen öğrencilerin Sezgin Burak'ın onlar için yarattığı çizgi kahramanları sevgiyle kucaklamaları görülmeye değer karaler yarattı.

Açılışın ertesi günü Denizli'liler için özel bir TARKAN filmi galası yapıldı. Galada Denizli Valisi Sn.Yavuz Erkmen, Belediye Başkanı Sn.Nihat Zeybekçi, Cumhuriyet Başsavcısı Sn.Selami Hatipoğlu aileleriyle birlikte TARKAN filmlerini izleyerek geçmişe bir yolculuk yaptılar ve hep birlikte o heyecan dolu günlere ait güzel anılarını tazelediler.

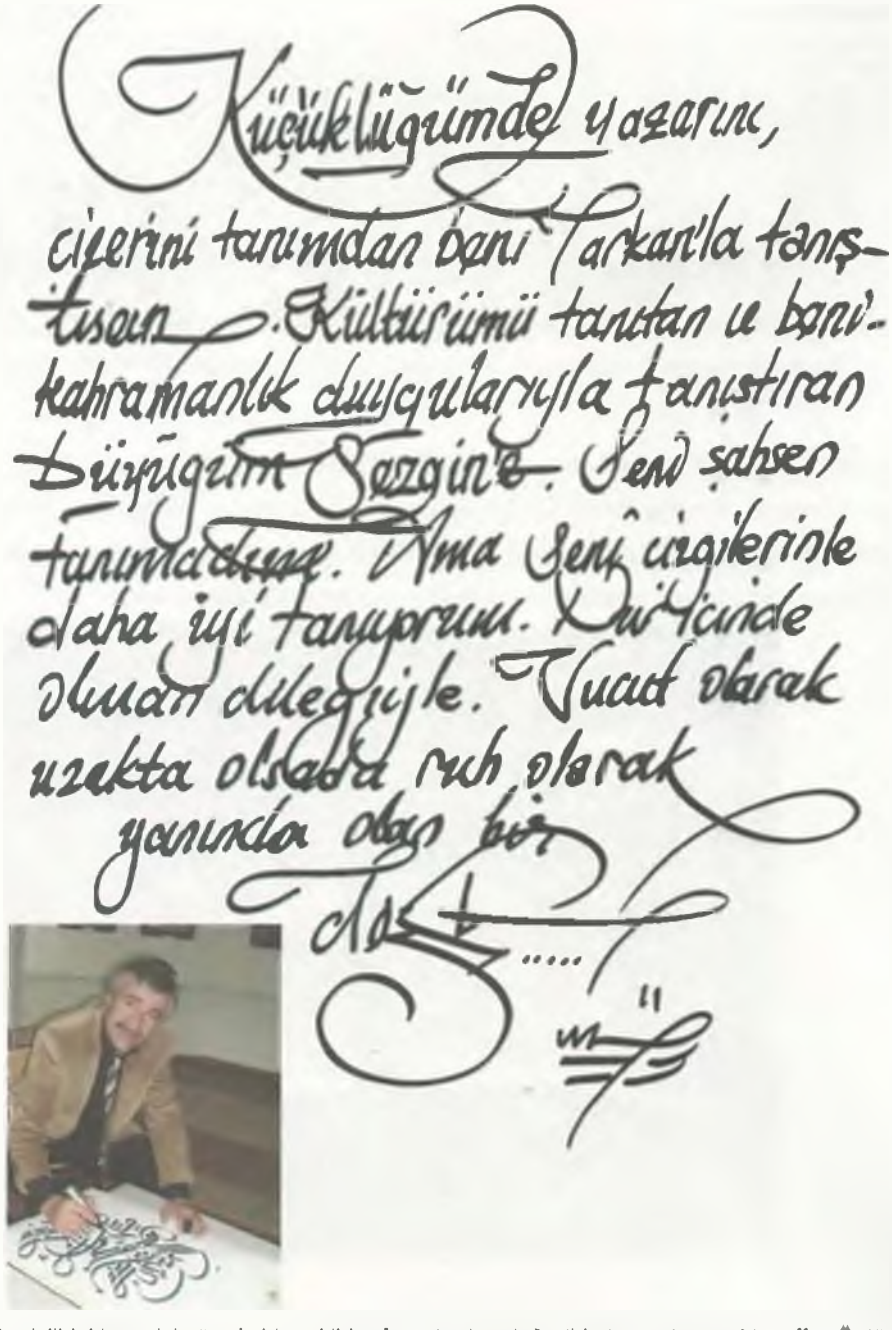

Denizli'deki sergiyi sürpriz bir şekilde ziyaret eden değerli hat sanatçımız Muzaffer Öztürk, Sezgin Burak'ın adını sergi afişinin arka yüzüne günün hatırası olarak büyük bir ustalıkla yazmış ve sanatçının eşi Türkay Burak'a armağan etmiştir.

Bu güzel hatıra Sezgin Burak'ın evinde anı köşesinde sergilenmektedir.

Denizli Belediyesi Basın Yayın Müdürü Nuray Karayel ve değerli ekibi serginin tanıtım ve duyurusu için en üst düzeyde çalışmalar yaparak organizasyonun başarıyla gerçekleştirilmesini sağladılar. Grafik sanatçısı Adalet Kabalay'ın sergi için hazırladığı ve Denizli'lilere sergiyi duyuran afiş açılışması. (Üstte)

DENİZLİ'de serginin "Ziyaretçi Defteri"nden bir alıntı...

Sevgili Hocam Sezgin BURAK

Beni tekrar çocukluk günlerime döndür-
düğün için sana minnattarım.
Ben de resim yapmayı çok seviyorum
derken. Sizlerin yaptıklarınızı taklit ederek
resim yapmayı öğrendim.
Bir anımı yazmadan geçemeyeceğim
Yıl 1972 O zamanlar resimli roman okumak
yasak okullarda. Abimi Resimli Roman
okurken gören öğretmen (okulmüdürü)
abimi döver hemde ne dövüş ağzı
burnu kan içinde. Abim okuldan
kaçar doğru eve babamın yanına
gider Bu durumu gören babamın
Beynine kan sıçrar. doğru okula
geldi okul müdürüne ağzına ne
geldiyse söyledi. Ama.....
Biz okulda okuyan üç kardeştik
üçümüzde sınıfta kaldık.
Ama Resim sevginiz hiç bitmedi
Seni ve senin gibi abilerimizi.
Babalarımız aramızda görmekten
Büyük haz ve sevgi duydum.
Nice mutlu sizlere

Kazım
Emekçi Ressam

TARKAN "HARIKALAR DİYARINDA"...

TARKAN ve KURT'unun heykelleri, 2003 yılında ANKARA Sincan'da açılan Harıkalar Diyarı Parkı'ndakı sunı göl ıçerısında yer alan MASAL ADASI'nda "TÜRK KAHRAMANLARI" köşesinde sergilenmektedir.

TARKAN ve can dostu KURT, Ankara Sincan'da bulunan Harikalar Diyarı Parkı'nda kendilerine ayrılan kayalık üzerinden tüm heybetiyle ziyaretçileri karşılamaktadır.

SEZGİN BURAK'ın kabri doğdu köyün en yüksek tepesinde...

Sezgin Burak, vefatından sonra Akyazı Karaçallık Köyü'nde doğduğu çiftlik evinin tam karşısındaki ağaçlıklı tepede babası Kerim Bey'in ve babaannesi Bige Hanım'ın yanına defnedilir. Resimde çiftliğin tarihi fırının üst tarafından sanatçının kabrinin bulunduğu ağaçlıklı tepe görülmektedir.

Sezgin Burak'ın vefatından birkaç gün önce salonunun duvarına At'ıyla, Kurt'uyla büyük boy TARKAN çizimi yaptığı ailenin Değirmen Evi (Akyazı, Karaçalılık Köyü / ADAPAZARI)

Sezgin Burak'ın oğlu TAN, babasının çizdiği son TARKAN çiziminin önünde. (2007)
Sezgin Burak'ın Değirmen evininin salonundaki duvar üzerine doğrudan yağlıboya ile yaptığı bu son TARKAN çizimi sevenlerinin ziyaretini beklemektedir.

SEZGİN BURAK (1935-1978)

Türk ve Avrupa basınında değerli eserler veren Sezgin Burak 1935 yılında Adapazarı'nda doğdu. İlk karikatürleri ilkokul çağlarında DOĞAN KARDEŞ dergisinde yayınlandı. Profesyonel anlamda ilk eserlerini Güzel Sanatlar Akademisine girdiği 1952 senesinde üretmeye başladı. AKBABA'da karikatürler, AYDABİR, YİRMİNCİ ASIR, BÜTÜN DÜNYA ve HAFTA mecmualarında resimler ve illüstrasyonlar çizdi. Ortaokul sonrası Resim bölümü ile başladığı D.G.S.A.'dan (İstanbul Devlet GüzelSanatlar Akademisi'den) 1957 yılında Süsleme Sanatları bölümündeki yüksek öğrenimini tamamlayarak mezun oldu. Aynı yıl çalıştığı Cumhuriyet gazetesinde Fakir Baykurt'un Yunus Nadi roman ödülünü kazanan YILANLARIN ÖCÜ isimli eserini resimledi. 1958'de Cumhuriyet gazetesinde karikatürist olarak çalışmaya başladı ve iki yıl süreyle gazetenin günlük karikatürlerini çizdi. Aynı zamanda çeşitli tiyatrolar için sahne dekorları da hazırlayan sanatçı yine aynı yıl CUMHURİYET gazetesinde, Yaşar Kemal'in ALA GEYİK romanını resimlendirdi. SES ve HAYAT mecmualarında roman ve hikaye resimlerinin yanı sıra roman, kitap kapakları ve İstanbul Reklam için sinema reklamları da hazırlayan sanatçı, 1964 yılında BİZİMKİLER (HÜDAVERDİ) adlı bant karikatürtipini yarattı. Bu eseri uzun yıllar günlük olarak Hürriyet gazetesinde yayınlandı. Sanatçı 1965 yılında gittiği İtalya'nın Milano şehrinde bulunan zamanın ünlü sanat ajansı Studio D'Ami de bir süre çalıştı. İtalya'daki bu çalışma yıllarında ilk olarak EL-COUGAR isimli western (kovboy) kahramanını yarattı. İtalyan bir ressamla beraber KOLOSSO adlı bir çizgi kahramanı resimledi. Yine İtalya'da, 1966 yılında Milano'da düzenlenen Avrupa Reklam Yarışmasında hazırladığı iki reklam afişi ile ülkesi adına birincilik ödüllerini kazandı. 1966 yılında İtalya'dan ülkesine dönüş hazırlıklarına başladığı dönemde, ünlü eseri Türk çizgiroman sanatının en önde gelen örneklerinden TARKAN'ı yarattı . TARKAN, ilk olarak 14 Nisan 1967 tarihinde HÜRRİYET gazetesinde günlük olarak yayınlanmaya başladı. Sanatçının daha sonra beyazperdeye de aktarılan kahramanı TARKAN için seri halinde beş film çekildi. Sezgin Burak, 1968-1969 yılları arasında Yaşar KEMAL'in ünlü romanı İNCE MEMED'i (1.ve 2.bölüm), bunu takiben 1970'de AĞRI DAĞI EFSANESİ romanlarını resimlendirdi. Bu çizimleri romanla birlikte günlük olarak Hürriyet gazetesinde yayınlandı. TARKAN'ın maceralarına ara verdiği bir dönemde, 1976 yılında ÇOBAN ÇANTASI adlı çizgi kahramanını yarattı. Son olarak çeşitli akrilik ve yağlıboya tablo çalışmaları da yapan sanatçı TARKAN'ın son macerası olan MİLANO'YA GİDEN YOL'u tamamlayamadan 1978 yılında hayata veda etti.

www.tarkan.com.tr

25.00

ISBN 978-605-603-83-0-3

TASEYAD

TARKAN ÇİZGİROMANINI VE SEZGİN BURAK'IN ESERLERİNİ YAŞATMA DERNEĞİ YAYINLARI

www.TASEYAD.org